МУНИЦИПАЛЬНОЕ БЮДЖЕТНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
«ЯНГА - АУЛЬСКАЯ НАЧАЛЬНАЯ ШКОЛА – ДЕТСКИЙ САД»
АГРЫЗСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Рассмотрено
Руководитель МО
___Ф.А.Фахретдинова
Протокол № 1
от 28 августа 2015г

Утверждаю
Директор МБОУ
«Янга- Аульская начальная
школа - детский сад»
___ В. М. Гильмутдинова
Приказ №48 – ОД
от 1 сентября 2015г

Рабочая программа
по русскому языку
для 1 класса
учителя первой квалификационной категории
Фахретдиновой Филисы Ашрафовны

Принят на педагогическом совете

Протокол № 1 от 28 августа 2015г.

Пояснительная записка.

Рабочая программа по русскому языку разработана на основе:

- Законы РФ и РТ «Об образовании»;
- Федерального государственного образовательного стандарта начального общего образования (утвержден приказом минобрнауки России от 6 октября 2009г.№373, зарегистрирован 22 декабря 2009года, регистрационный номер 17785);
- Письма министерства образования и науки РТ от 29.08.2011 №9282/11 “Об учебных планах для 1-2 классов школ РТ, реализующих в 2011-2012 учебном году основные образовательные программы начального общего образования в соответствии с ФГОС НОО” 4 модель;
- Примерные программы по учебным предметам. Начальная школа. Стандарты второго поколения. М.: Просвещение, 2011.;
- Федеральный перечень учебников, рекомендованных и допущенных к использованию в образовательном процессе в образовательных учреждениях. От 24декабрь, 2010 №2080, номер19776 ;
- Законы РФ и РТ «Об образовании»;
- Программы Министерства образования РТ: Начальное общее образование, по учебнику Агаркова Н.Г «Азбука» и Н.А.Чуракова «русский язык», утвержденных МО и науки РФ, учебник разработан в соответствии с требованиями федерального государственного образовательного стандарта начального общего образования «Перспективная начальная школа»
- СанПин 2.4.2.2821-10 «Санитарно-эпидемиологические требования к условиям и организации обучения в общеобразовательных учреждениях» (утверждены постановлением Главного санитарного врача РФ от 29 декабря 2010 г. № 189, зарегистрированы в Минюсте России 3 марта 2011, регистрационный № 19993);
- Учебный план на 2015-16 учебный год МБОУ « Янга-Аульская начальная школа –детский сад» АМР РТ введённого в действие приказом №48 - ОД от 1 сентября 2015 года.

Цель курса - обучение первоначальному чтению и письму на основе ознакомления учащихся с наиболее общими закономерностями устройства и функционирования графической системы русского языка , что является важным и необходимым условием формирования у них полноценных языковых знаний и умений.

Овладение графическим действием в период усвоения грамоты – важнейшая задача обучения первоклассников, так как на основе этого действия у учащихся формируются навыки чтения и письма, без которых невозможно их дальнейшее полноценное обучения.

Общеучебные умения, навыки и способы деятельности

Азбука. Курс рассчитан на 99 часов (3часа в неделю).

Основное содержание программы по обучению грамоте

Подготовительный период

Требования подготовки учащихся по программе «Обучение грамоте» к концу подготовительного периода

Учащиеся должны **знать/ понимать**:

• на уровне образных элементарных представлений структурные единицы языка: слово, предложение, текст;

• знать, называть и различать по форме структурные единицы графической системы — элементы печатных и письменных букв русского

алфавита.

Уметь:

• составлять предложения из 2–4 слов и рассказы из 3–4 предложений на основе иллюстрации, графической модели или созданной на уроке речевой ситуации с использованием соответствующих фишек;

• правильно сидеть за партой (столом) и пользоваться письменными принадлежностями, правильно писать все элементы письменных букв по алгоритмам и под счет, правильно называть их.

Основной звукобуквенный период

Требования подготовки учащихся по программе «Обучение грамоте» к концу основного звукобуквенного периода

Учащиеся должны **знать/ понимать** что:

• звуки русского языка делятся на гласные — ртораскрыватели, произносящиеся без преграды в ротовой полости, и согласные — ртосмыкатели, образующиеся с наличием преграды; согласные делятся на твердые и мягкие, звонкие и глухие, а гласные — на ударные и безударные;

• слово представляет собой единство звучания и значения;

• звучащее слово делится на слоги, один из которых (ударный) произносится с большей силой и длительностью;

• звуки речи в письменной речи могут обозначаться с помощью условных графических символов (кружков, квадратов), но люди издавна договорились обозначать их буквами — тоже условными значками;

• основные слова называют предметы, их признаки, действия, неосновные, то есть слова-помощники (предлоги, союзы) служат для связи основных слов в предложении; графические символы их обозначения;

• устное высказывание членится на предложение и текст, эти единицы языка можно также изобразить графически;

• элементы-линии и элементы-шаблоны являются структурными единицами графической системы печатных и письменных букв;

• форма каждой печатной буквы состоит из элементов, расположенных в определенном пространственно-количественном соотношении;

• формы всех письменных букв состоят из элементов, расположенных в определенном пространственно-количественном соотношении.

Уметь:

• акцентированно произносить звуки в заданной последовательности в слове, выделять один из них (в соответствии с заданием учителя) и давать ему полную характеристику;

• при анализе использовать практические приемы определения звонкости-глухости согласных звуков и ударного слога в слове;

• делить слово на слоги, выделять и фиксировать из них ударный;

• читать в схемах звуковую запись слов по слогам и орфоэпически;

• читать в схемах и текстах «Азбуки» буквенную запись слов по слогам и орфоэпически;

• перекодировать звуковую форму слов из условно графической в буквенную и наоборот;

• анализировать и практически конструировать и переконструировать печатные и письменные буквы на основе элементов-шаблонов;

• правильно сидеть за столом и пользоваться письменными принадлежностями в течение всего периода выполнения отдельного графического задания;

• писать буквы на основе двигательных элементов по определенному алгоритму;

• выполнять три вида соединения букв в слогах и словах;

• при письме под счёт чередовать напряжения мышц руки с расслаблением;

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

• записывать правильно предложение и собственные имена при списывании и диктанте;
• выполнять узоры-бордюры и росчерки.

Заключительный период

Русский язык

Личностные результаты:

- осознавать роль языка и речи в жизни людей;
- эмоционально «проживать» текст, выражать свои эмоции;
- понимать эмоции других людей, сочувствовать, сопереживать;
- высказывать своё отношение к героям прочитанных произведений, к их поступкам.

Метапредметные результаты :

Регулятивные УУД:

- *определять и формулировать цель* деятельности на уроке с помощью учителя;
- *проговаривать* последовательность действий на уроке;
- учиться *высказывать* своё предположение (версию) на основе работы с материалом учебника;
- учиться *работать* по предложенному учителем плану

Познавательные УУД:

- *ориентироваться* в учебнике (на развороте, в оглавлении, в условных обозначениях);
- *находить ответы* на вопросы в тексте, иллюстрациях;
- *делать выводы* в результате совместной работы класса и учителя;
- *преобразовывать* информацию из одной формы в другую: подробно *пересказывать* небольшие тексты.

Коммуникативные УУД:

- *оформлять* свои мысли в устной и письменной форме (на уровне предложения или небольшого текста);
- *слушать* и *понимать* речь других;
- *выразительно читать* и *пересказывать* текст;
- *договариваться* с одноклассниками совместно с учителем о правилах поведения и общения и следовать им;
- учиться *работать в паре, группе*; выполнять различные роли (лидера, исполнителя).

Предметные результаты:

- *отличать текст* от набора предложений, записанных как текст;

- осмысленно, правильно *читать* целыми словами;
- *отвечать на вопросы* учителя по содержанию прочитанного;
- подробно *пересказывать* текст;
- *составлять* устный рассказ по картинке;
- *называть* звуки, из которых состоит слово (гласные – ударный, безударные; согласные – звонкие, глухие, парные и непарные, твёрдые, мягкие, парные и непарные); не смешивать понятия «звук» и «буква»; делить слово на слоги, ставить ударение;
- *определять* роль гласных букв, стоящих после букв, обозначающих согласные звуки, парные по мягкости (обозначение гласного звука и указание на твёрдость или мягкость согласного звука);
- *обозначать* мягкость согласных звуков на письме;
- *определять* количество букв и звуков в слове;
- *писать* большую букву в начале предложения, в именах и фамилиях;
- *ставить* пунктуационные знаки конца предложения;
- *списывать* с печатного образца и *писать* под диктовку слова и небольшие предложения, используя правильные начертания букв, соединения;
- *находить* корень в группе доступных однокоренных слов.

Раздел «Фонетика и графика»
Ученик научится:
• различать звуки и буквы;
• характеризовать звуки русского языка: гласные ударные/безударные; согласные твёрдые/мягкие, парные/непарные твёрдые и мягкие; согласные звонкие/глухие, парные/непарные звонкие и глухие;
• знать последовательность букв в русском и родном алфавитах, пользоваться алфавитом для упорядочивания слов и поиска нужной информации.
Раздел «Орфоэпия»
Ученик получит возможность научиться:
• соблюдать нормы русского и родного литературного языка в собственной речи и оценивать соблюдение этих норм в речи собеседников (в объёме представленного в учебнике материала);
• находить при сомнении в правильности постановки ударения или произношения слова ответ самостоятельно (по словарю учебника) либо обращаться за помощью (к учителю, родителям и др.).
Раздел «Состав слова (морфемика)»
Ученик научится:
• различать изменяемые и неизменяемые слова;
• различать родственные (однокоренные) слова и формы слова;
• находить в словах окончание, корень, приставку, суффикс.
Ученик получит возможность научиться:
разбирать по составу слова с однозначно выделяемыми морфемами в соответствии с предложенным в учебнике алгоритмом, оценивать правильность проведения разбора слова по составу.

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

Раздел «Лексика»

Ученик научится:

• выявлять слова, значение которых требует уточнения;

• определять значение слова по тексту или уточнять с помощью толкового словаря.

Ученик получит возможность научиться:

• подбирать синонимы для устранения повторов в тексте;

• подбирать антонимы для точной характеристики предметов при их сравнении;

• различать употребление в тексте слов в прямом и переносном значении (простые случаи);

• оценивать уместность использования слов в тексте;

• выбирать слова из ряда предложенных для успешного решения коммуникативной задачи.

Раздел «Морфология»

Ученик научится:

• определять грамматические признаки имён существительных — род, число;

• определять грамматические признаки имён прилагательных — род, число;

• определять грамматические признаки глаголов — число, время.

Ученик получит возможность научиться:

• находить в тексте части речи.

Раздел «Синтаксис»

Ученик научится:

• различать предложение, словосочетание, слово;

• устанавливать при помощи смысловых вопросов связь между словами в словосочетании и предложении;

• определять восклицательную/невосклицательную интонацию предложения;

Ученик получит возможность научиться:

• различать простые и сложные предложения.

«Орфография и пунктуация»

Ученик научится:

• применять правила правописания (в объёме содержания курса);

• определять (уточнять) написание слова по орфографическому словарю;

• безошибочно списывать текст объёмом 20-30 слов;

• писать под диктовку тексты объёмом 20-25 слов в соответствии с изученными правилами правописания;

Ученик получит возможность научиться:

• осознавать место возможного возникновения орфографической ошибки.

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Обучение грамоте (письмо)

№ п/п	Тема урока	Требования к уровню подготовки обучающихся (УУД)	Дата проведения		
			план	факт	примечание
1	Знакомство с новым предметом. Гигиенические правила письма. Ориентировка в пространстве. Тетрадь по письму № 1 (с. 2-3)	***<u>РУУД:</u>*** Учиться *работать* по предложенному учителем плану правильно сидеть за партой и пользоваться письменными принадлежностями, **ЛУУД:** проявлять дисциплинированность, трудолюбие и упорство в достижении поставленных целей активно включаться в общение и взаимодействие сосверст никами на принципах уважения и доброжела тельности, взаимопомощи и сопереживания	1.09.		
2	Короткие и длинные прямые линии. Развитие пространственных представлений.(с.4)		3		
3	Наклонные прямые с петлёй вверху и внизу. Гигиенические правила (с. 5)		4		
4	Наклонная прямая с закруглением с двух сторон (сверху слева и снизу вправо: *г*).(с.6) Гигиенические правила.		8		
5	Письмо плавной наклонной линии с закруглением слева снизу и справасверху, овал(с 7)		10		
6	Полуовал с петлей в рабочей строке (*8*). Гигиенические правила		11		
7	Прямая линия с закруглением с одной стороны: влево и вправо. Гигиенические правила (с. 9)		15		
8	Овалы: малые и большие: ***о О***	***<u>РУУД:</u>*** *Определять* и *формулировать* цель деятельности на уроке с помощью учителя.	17		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

9	Письмо короткой прямойлинии с половинным овалом (с. 11)	*Проговаривать* последовательность действий на уроке	18		
10	Письмо строчной буквы а, Введение работы со звукобуквенной схемой (с. 13-14)	**КУУД** участвовать в диалоге, понимать вопросы собеседника и отвечать на них в соответствии с правилами речевого общения;	22		
11	Письмо строчной и заглавной буквы а, А. Введение работы со звукобуквенной схемой (с. 13-14)		25		
12	Письмо строчной и заглавной букв О, о (с. 15-16)	***ПУУД:*** Перерабатывать полученную информацию: *сравнивать* и *группировать* предметы и их образы. ***РУУД:*** Учиться совместно с учителем и другими учениками *давать* эмоциональную *оценку* деятельности класса на уроке.	29		
13	Письмо строчной буквы у (с.17)		1.10.		
14	Письмо заглавной бук- в ы У (с. 18)	***ПУУД:*** Ориентироваться в своей системе знаний: *отличать* новое от уже известного с помощью учителя.	2		
15	Письмо заглавной и строчнойбуквы э, Э (с. 19-20)		6		
16	Письмо строчной букв ы (с.21)		8		
17	Выборочный диктант:запись буквами гласных звуков под ударением	**КУУД** Осваивать основные виды письменных	9		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

		работ: списывание, запись под диктовку			
18	Письмо строчной буквы и (с. 22)	**ЛУУД:** активно включаться в общение и взаимодействие со	13		
19	Письмо заглавнойбкувы И. (С.23)	сверстниками на принципах уважения и доброжелательности,	15		
20	Закрепление. Гласные буквы.	взаимопомощи и сопереживания	16		
21	Письмо строчной и заглавной буквы м, М № 2 (с. 1-3)	***<u>ПУУД</u>***	20		
22	Письмо строчной буквы н (с. 5)	Сравнение элементов букв. Анализ написания элементов букв, слогов, слов и предложений.	22		
23	Письмо заглавной буквы Н (с. 6)	Моделирование букв, слогов слов, предложений. Классификация звуков.	23		
24	Письмо строчной буквы л(с. 7)	Выявление причинно--следственных связей.	27		
25	Письмо заглавной буквы Л (с8)		29		
26	Закрепление. Введение алгоритма записи слов под диктовку и самопроверки.	***<u>РУУД</u>*:** *Определять* и *формулировать* цель деятельности на уроке с помощью учителя	30		
27	Письмо строчной и заглавной буквы р, Р (с. 9 - 10)		10.11.		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

28	Письмо строчной буквы, й (с. 11)	***ПУУД*** Анализ написания элементов букв, слогов, слов и предложений. Моделирование букв, слогов слов, предложений	12		
29	Письмо заглавной буквы Й (с. 11-12)		13		
30	Письмо строчной буквы я (с. 13)		17		
31	Письмо заглавной буквы Я. (с. 14)		19		
32	Закрепление. Слова с буквой я.		20		
33	Письмо строчной иаглавной буквы ё,Ё (с. 15 -16)		23		
34	Письмо строчной буквы ю (с. 15)		26		
35	Письмо заглавной буквы Ю (с.16)		27		
36	Письмо строчной и заглавной буквы е , Е (с. 15-16)		1.12.		
37	Письмо буквы ь (с. 21)	***ПУУД*:** Перерабатывать полученную информацию: *сравнивать* и *группировать* предметы и их образы. ***РУУД*:** Учиться совместно с учителем и другими учениками *давать* эмоциональную *оценку* деятельности	3		
38	Чтение и записывание с доски предложенияс именами собственными. Взаимопроверка		4		
39	Письмо строчной и заглавной буквы д, Д (с. 22-23)		8		
40	Письмо строчной букв т (с. 24)		10		
41	Письмо заглавной буквы Т (с.25)		11		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

42	Письмо строчной и заглавной буквы з , З (с. 26-27)	класса на уроке	15		
43	Письмо строчной буквы с (с. 28)	**ЛУУД:** В предложенных ситуациях отмечать конкретные поступки, которые можно оценить как хорошие или плохие с позиции общечеловеческих нравственных ценностей. **КУУД:** -формирование умения объяснить свой выбор. -уметь обмениваться мнениями в паре, слушать друг друга, согласовывать действия с партнером. --отвечать на вопросы учителя, товарищей по классу; --соблюдать простейшие нормы речевого этикета: здороваться, прощаться, благодарить; слушать и понимать речь других	17		
44	Письмо строчной и заглавной букв С, с(с. 28-29)		18		
45	Письмо строчной и заглавной букв Г, г. Тетрадь по письму № 3 (с. 3-4)		22		
46	Письмо строчной буквы к (с. 5)		24		
47	Письмо строчной и заглавной букв К, к (с. 5-6)		25		
48	Письмо строчной и заглавной букв В, в (с. 7-8)		12.01.		
49	Письмо строчной и заглавной букв Ф, ф (с. 9-10)		14		
50	Письмо строчной буквы б (с. 11)	***<u>ПУУД:</u>*** Перерабатывать полученную информацию: *сравнивать* и *группировать* предметы и их образы.	15		
51	Письмо строчной и заглавной букв Б, б (с. 11-12)		19		
52	Письмо строчной и заглавной букв П, п (с. 13-14)		21		
53	Письмо строчной буквы ж. Жи - пиши с буквой и (с. 15)		22		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

54	Письмо строчной и заглавной букв Ж, ж. (с. 15-16)	**ЛУУД**: --в предложенных ситуациях, опираясь на общие для всех простые правила поведения, делать выбор, какой поступок совершить. --принимать внутреннюю позицию школьника на уровне положительного отношения к школе; --самостоятельно определять и объяснять свои чувства и ощущения, возникающие в результате созерцания, рассуждения, обсуждения, самые простые общие для всех людей правила поведения (основы общечеловеческих нравственных ценностей); --испытывать этические чувства (стыда, вины, совести) на основании анализа простых ситуаций; -- формирование алгоритма своего ---действия, перевод внешней речи на внутренний план.	26		
55	Письмо строчной и за-главной букв Ш, ш. Жи, ши - пиши с буквой и (с. 17-18)		28		
56	Слова с сочетаниями жи-ши (с. 19)		29		
57	Разделительный мягкий знак. Наблюдение за смыслоразличительной ролью звуков (с. 20)		2.02.		
58	Разделительный твердый знак. Наблюдениеза смыслоразличительной ролью звуков (с. 21)		4		
59	Письмо строчной буквы х (с. 22)		5		
60	Письмо строчной и заглавной букв Х, х (с. 22-23)		9		
61	Письмо строчной и заглавной букв Ч, ч. Правописание ча, чу (с. 24-25)		11		
62	Письмо строчной буквы щ.Правописание ща, щу (с. 26-27)	***ПУУД:*** Перерабатывать полученную информацию: *сравнивать* и *группировать* предметы и их образы.	12		
63	Письмо строчной и заглавной букв Щ, щ.Правописание ща, щу (с. 26-27)		25		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

64	Письмо строчной и заглавной букв Ц, ц (с. 28-29)	Ориентироваться в своей системе знаний: *отличать* новое от уже известного с помощью учителя	26		
65	Закрепление технологии написания письменных букв		1.03.		
66	Диагностирование орфографической зоркости. Слуховой диктант		3		

Русский язык 1 класс

Рабочая программа по русскому языку разработана на основе Программы Министерства образования РФ: Начальное общее образование, авторской программы Н. А. Чураковой «Русский язык», под редакцией М. Л. Каленчук, рекомендованных Министерством образования и науки РФ. Учебник прошел экспертизу в РАН протокол 10106-5215/314 от 01.11.2010 и РАО протокол -№ 01-5/7д-254 от 20.10.2010 на соответствие требованиям ФГОС НОО.

Учебный предмет «Русский язык» занимает ведущее место в начальном обучении, поскольку направлен на формирование функциональной грамотности младших школьников. Успехи в изучении русского языка во многом определяют качество подготовки ребенка по другим школьным предметам.

Цель:

-освоение первоначальных знаний о лексике, фонетике, грамматике русского языка,

-овладение умениями правильно писать и читать, участвовать в диалоге, составлять не сложные монологические высказывания

-воспитывать любовь к русскому языку.

Конкретные *задачи* обучения русскому языку в начальных классах разнообразны и тесно взаимосвязаны между собой:

– овладение речевой деятельностью в разных ее видах (чтение, письмо, говорение, слушание);
– усвоение основ знаний из области фонетики и графики, грамматики (морфологии и синтаксиса), лексики (словарный состав языка), морфемики (состав слова: корень, приставка, суффикс, окончание);
– формирование каллиграфических, орфографических и пунктуационных навыков, речевых умений, обеспечивающих восприятие, воспроизведение и создание высказываний в устной и письменной форме;
– обогащение словарного запаса, умение пользоваться словарями разных типов;
– эстетическое, эмоциональное, нравственное развитие школьника;
– пробуждение познавательного интереса к слову, стремления совершенствовать свою речь.
–

Русcий язык. Курс рассчитан на 33 часа (3часа в неделю). Учебно-тематический план.

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

№	Содержание
1	Алфавит
2	Звуки речи
3	Построение звуковой схемы слова
4	Слова-названия
5	Речь письменная и устная

Содержание тем учебного курса

- ***Алфавит.*** Правильное название букв. Практическое использование последовательности букв алфавита: алфавитный принцип расстановки книг на библиотечных полках и в словарях.
- ***Звуки речи:*** гласные и согласные; ударные и безударные гласные; звонкие и глухие согласные, парные и непарные; твердые и мягкие согласные, парные и непарные. Слог. Ударение. Буквы гласных как показатель твердости-мягкости согласных звуков. Обозначение буквами звука [й']. Буквы гласных после шипящих в сильной позиции (под ударением: жи-ши, ча-ща, чу-щу). Буквы и, е после ц в сильной позиции. Парные по звонкости-глухости согласные на конце слова.
- ***Построение звуковой схемы слова.***
- ***Слова-названия предметов***, признаков, действий. Слова-помощники слов-названий предметов (предлоги). Прописная буква в именах собственных. Предложение. Прописная буква в начале предложения. Знаки в конце предложения. Построение схемы предложения.
- ***Речь письменная и устная.*** Первое знакомство с особенностями устной речи, которые не подтверждаются письменно (выделение слова голосом, ударение). Знакомство с особенностями письменной речи, которые не подтверждаются устно (письменная форма слова, которая не подтверждается на слух; прописная буква в начале предложения и в именах собственных). Особенности устной речи, которые дублируются письменно (разница предложений по цели высказывания и по интонации, выражение этой разницы знаками препинания).
- «Азбука вежливости»: несколько формул речевого этикета (ситуации встречи, расставания, просьбы, поведения за столом, совершенного проступка), их использование в устной речи при общении со сверстниками и взрослыми

Требования к уровню подготовки учащихся по программе

«Обучение грамоте» к концу заключительного периода обучения грамоте

Учащиеся должны **знать/ понимать**:

• структуру родной речи, иметь образные представления, о единицах русского языка — звуке, слоге, слове как составных частях более крупных единиц, фиксируемых в определенной последовательности, а также о словосочетании, предложении и тексте;

• графических системах печатных и письменных букв русского алфавита;

• форме каждой буквы как пространственно-количественной совокупности составляющих ее элементов;

• иметь привычку правильной посадки и навык пользования письменными принадлежностями.

Уметь:

• читать печатный и письменный тексты в соответствии с орфоэпическими нормами и в индивидуальном для каждого ученика темпе;

• отвечать на вопросы по содержанию прочитанного;

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

• пересказывать отдельные части текста (2–3 предложения);
• озаглавливать прослушанный текст;
• связно, в соответствии с усвоенными алгоритмами, писать как отдельные слова, так и слова в предложении при различных методических условиях, а именно: 1) при списывании с печатного или письменного текста, 2) письме по памяти или 3) под диктовку учителя;
• ускорять темп письма с учетом индивидуальных особенностей каждого отдельного ученика.

Использовать приобретенные знания и умения в практической деятельности и повседневной жизни, а именно:

• выполнять правила записи предложений, слов с сочетаниями чк, чн, чт, а также с сочетаниями букв жи, ши, ча, ща, чу, щу, же, ше, це, находящимися в сильной позиции, то есть под ударением;
• анализировать звучащую (устную) и письменную речь на основе сформированных у первоклассников образных представлений о структурных единицах русского языка (звук, слово, предложение, текст) и моделировать их с помощью соответствующих символов;
• применять приемы а) слогового, б) орфоэпического, в) связного чтения с фиксацией синтаксических пауз на знаках препинания;
• осуществлять приемы связного и ускоренного воспроизведения букв и их соединений на письме.

Программу обеспечивают:

Агаркова Н.Г., Агарков Ю.А. Азбука, 1 класс: Учебник. Под ред.М.Л. Каленчук. — М.: Академкнига/Учебник, 2011.

Агаркова Н.Г., Агарков Ю.А. Азбука. 1 класс: Тетради по письму № 1, № 2 и № 3. — М.: Академкнига/Учебник, 2012.

Агаркова Н.Г., Агарков Ю.А. Азбука. 1 класс: Методическое пособие. — М.: Академкнига/Учебник, 2011.

Чуракова Н.А. Русский язык. 1 класс. Учебник, — М.: Академкнига/Учебник, 2011.

Гольфман Е.Р. Тетрадь для самостоятельной работы. 1 класс. — М.: Академкнига/Учебник, 2012.

Чуракова Н.А., Гольфман Е.Р. Русский язык. 1 класс: Методическое пособие. — М.: Академкнига/Учебник

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

Требования к уровню подготовки учащихся по курсу «Русский язык» к концу первого года обучения

Должны знать/ понимать:

- название букв алфавита, их последовательность и их основные звуковые значения;
- правила переноса слов по слогам;
- способ обозначения твердых согласных с помощью гласных первого ряда (а, о, у, э, ы);
- способы обозначения мягких согласных с помощью гласных второго ряда (я, е, ю, е, и) и мягкого знака;
- способ обозначения звука [й»] в начале слова (с помощью букв е, ё, ю, я).
- основное отличие звука от буквы (звуки произносим и слышим, буквы видим и называем).
- гласные и согласные буквы и слоги
- звонкие и глухие согласные звуки
- мягкие и твердые согласные звуки
- счет предметов до 10

Уметь:

- быстро найти букву в алфавитном столбике;
- определять границы предложения как в устной, так и в письменной речи;
- правильно обозначать на письме границы предложения (прописная буква в начале и знаки в конце предложения);
- писать прописную букву в именах собственных;
- делить слова на слоги, определять ударный слог, правильно переносить слова по слогам с одной строчки на другую;
- понимать различие между звуком и буквой;
- различать
    - гласные и согласные звуки;
    - звонкие и глухие согласные;
    - мягкие и твердые согласные;
    - парные звонкие - глухие согласные;
    - только твердые и только мягкие согласные;
- писать слова с сочетаниями жи-ши, ча-ща, чу-щу, ци-це под ударением;
- писать словарные слова, определенные программой;
- списывать небольшой текст по правилам списывания;
- определять характер предложения по цели высказывания как в устной, так и в письменной речи (без применения терминологии);
- читать и составлять простейшую графическую схему слова и предложения.

Использовать приобретенные знания и умения в практической деятельности и повседневной жизни для:

- адекватного восприятия звучащей речи (высказываний взрослых и сверстников; детских теле- и радиопередач,
- аудиозаписей);
- соблюдения орфоэпических норм речи;
- устного повседневного общения со сверстниками и взрослыми с соблюдением норм речевого этикета

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Перечень учебно-методического обеспечения.

Чуракова Н.А. Русский язык. 1 класс. Учебник, — М.: Академкнига/Учебник, 2011.

Гольфман Е.Р. Тетрадь для самостоятельной работы. 1 класс. — М.: Академкнига/Учебник, 2012.

Чуракова Н.А., Гольфман Е.Р. Русский язык. 1 класс: Методическое пособие. — М.: Академкнига/Учебник

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

№ п	Тема урока	Требования к уровню подготовки обучающихся	Дата проведения		
			план	факт	примечание
1 67	Знакомство с новым учебником «Русский язык» (с. 5-7)	**<u>Личностные</u>:** Сформируется чувство необходимости **учения** при изучении русского языка. **<u>Познавательные</u>:** Правильно сидеть за столом и пользоваться учебными принадлежностями . Учащиеся приобретут умения ориентироваться в учебнике Русского языка, находить ответы на вопросы **Коммукативные:** Обучающиеся приобретут умения слушать и понимать речь других, работая в парах при изучении темы «Волшебный лес в опасности» Научится умению задавать вопросы **Личностные** У учащихся будет формироваться стремление к взаимопониманию с учителем и сверстниками; Будет сформирована способность, откликаться на добрые чувства при восприятии образов сказочных героев	4		
2 68	Упражнение в расположении слов в алфавитном порядке(с. 8-9)		10		
3 69	Закрепление знаний об алфавите (с. 10-13)		11		
4 70	Слова-предметы. Слова-действия (с. 14-15)		15		
5 71	Слова-признаки (с. 15-16)		17		
6 72	Слова-предметы, слова-действия, слова-признаки (с. 16-17)		18		
7 73	Слова-помощники (с. 18-20)		31		
8 74	Устная и письменная речь (с. 21-22)		1.04.		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

9 75	Упражнение в распознавании устной и письменной речи (с. 23-24)	Формировать положительное отношение к школьной жизни при изучении раздела.	5		
10 76	Обобщение знаний учащихся об устной и письменной речи (с. 25-26)	Приучать учащихся на основе успешной деятельности оценивать свою работу.	7		
11 77	Большая буквав именах, отчествах, кличках животных, названияхгородов, рек (с. 26-29)	**<u>Регулятивные:</u>** Научатся высказывать предположение о том, как и чему учили детей. Обеспечивают обратную связь учеников с учебником. Научатся принимать и сохранять учебную задачу и следовать инструкции учителя	8		
12 78	Маша и Миша знакомятся со звуковым столбиком (с. 29-31)		12		
13 79	Звонкие и глухие парные согласные (с. 32-34)		14		
14 80	Звук [й'] и буква й (с. 35-42)	**<u>Познавательные:</u>** Научатся использовать знаково –символические средства, в частности схемы для обозначения слов, предложений, текста.Формируются основные приёмы мыслительной деятельности(сравнение предложений, слов)Получают возможность научиться перерабатывать полученную	15		
15 81	Закрепление. Звук [й'] и буква й		19		
16 82	Упражнение в различении мягких и твёрдых звуков.		21		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

	(с. 42-44)	информацию.			
17	Написание слов с мягкими и твёрдыми согласными. Повторение правил переноса (с. 44-46)	Научатся различать устную и письменную речь. Сформируется умение правильно интонировать предложение в соответствии с целью высказывания	22		
18 84	Различие твёрдых и мягких согласных. Обозначениена письме гласных звуков (с. 47-48)	Познакомятся со знаками препинания в конце предложений. Выяснят, что заглавная буква в начале слов помогает отличить их от слов, которые пишутся так же, но с маленькой буквы.	26		
19 85	Двойная роль (работа) букв е, ё, и>, я (с. 49-52)	Познакомятся с правилом употребления заглавной буквы в именах, кличках, названиях.	28		
20 86	Распознавание мягких и твёрдых согласных на слух, обозначение их с помощью букв гласных (с. 53-54)	Закрепят умения составлять предложения по сюжетной картинке Получают возможность научиться перерабатывать полученную информацию.	29		
21 87	Слова с сочетаниями жи — ши, же - ше (с. 56-59)	Сформируются у учащихся навык правописания слов с сочетаниями **жи –ши, же – ше, цы, ци, це.**	3.05.		
22 88	Слова с сочетаниями цн, це, цы (с, 60-63)	Научатся предупреждению дисграфических ошибок в смешении звуков (ж),(з).	5		
23 89	Слова с сочетаниями чу — щу, ча — ща (с. 64-67)	Научатся развивать фонетический слух. Научатся распознавать мягкие звуки в словах.	6		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

24 90	Мягкий знак на конце слов (с. 68-69)		10		
25 91	Разделительные твёрдый и мягкий знаки(с. 70-75)	**<u>Коммукативные:</u>** Учатся строить понятные для партнера высказывания.	12		
26 92	Контрольное списывание	Учатся формулировать свое собственное мнение.	13		
27 93	Звонкие и глухие согласные на конце слов(с. 76-79)	Учатся способам взаимоконтролю	17		
28 94	Способы проверки слов с парными согласными на конце слов (с. 80-82)		19		
29 95	Написание слов с парными согласными (с. 83-84)	**<u>Коммукативные:</u>**	20		
30 96	Закрепление зна-ний о предложении (с. 85-86)	Научатся принимать и сохранять учебную задачу и следовать инструкции учителя.	24		
31 97	Обобщение знаний о предложении. Итоговый диктант (с. 86-87)	**Личностные**			
32 98	Схемы предложений. Словарныйдиктант (с. 88-89)	Формировать положительное отношение к школьной жизни при изучении раздела. Приучать учащиеся на основе успешной			

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

		деятельности оценивать свою работу.			
33 99	Оформление писем и заполнение анкет (с. 90-94)				

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

**МУНИЦИПАЛЬНОЕ БЮДЖЕТНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
«ЯНГА - АУЛЬСКАЯ НАЧАЛЬНАЯ ШКОЛА – ДЕТСКИЙ САД»
АГРЫЗСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

Рассмотрено
Руководитель МО
___Ф.А.Фахретдинова
Протокол № 1
от 28 августа 2015г

Утверждаю
Директор МБОУ
«Янга- Аульская начальная
школа - детский сад»
___ В. М. Гильмутдинова
Приказ №48 – ОД
от 1 сентября 2015г

**Рабочая программа
по литературному чтению
для 1 класса
учителя первой квалификационной категории
Фахретдиновой Филисы Ашрафовны**

Принят на педагогическом совете

Протокол № 1 от 28 августа 2015г.

Пояснительная записка

- Законы РФ и РТ «Об образовании»;
- Федерального государственного образовательного стандарта начального общего образования (утвержден приказом минобрнауки России от 6 октября 2009г.№373, зарегистрирован 22 декабря 2009года, регистрационный номер 17785);
- Письма министерства образования и науки РТ от 29.08.2011 №9282/11 “Об учебных планах для 1-2 классов школ РТ, реализующих в 2011-2012 учебном году основные образовательные программы начального общего образования в соответствии с ФГОС НОО” 4 модель;
- Примерная программа начального общего образования второго поколения с опорой на допущенную Министерством образования Российской Федерации программу для общеобразовательных учреждений.: Просвещение, 2011.;
- Программы Министерства образования РТ: Начальное общее образование, по учебнику Агаркова Н.Г «Азбука» и Н.А.Чуракова «Литературное чтение», утвержденных МО и науки РФ, учебник разработан в соответствии с требованиями федерального государственного образовательного стандарта начального общего образования «Перспективная начальная школа»
- СанПин 2.4.2.2821-10 «Санитарно-эпидемиологические требования к условиям и организации обучения в общеобразовательных учреждениях» (утверждены постановлением Главного санитарного врача РФ от 29 декабря 2010 г. № 189, зарегистрированы в Минюсте России 3 марта 2011, регистрационный № 19993);
- Федеральных перечней учебников, рекомендованных и допущенных к использованию в образовательном процессе в образовательных учреждениях, реализующих образовательные программы общего образования и имеющих государственную аккредитацию;
- Учебный план на 2015-16 учебный год МБОУ «Янга-Аульская начальная школа –детский сад» АМР РТ введённого в действие приказом № 48 - ОД от 1 сентября 2015 года.

Цель обучения
Формирование у обучающихся представление о разнообразии литературных жанров.

Задачи:

– развитие художественно-творческих и познавательных способностей, эмоциональной отзывчивости при чтении художественных произведений, формирование эстетического отношения к искусству слова; совершенствование всех видов речевой деятельности, умений вести диалог, выразительно читать и рассказывать, импровизировать;

– овладение осознанным, правильным, беглым и выразительным чтением как базовым умением в системе образования младших школьников; формирование читательского кругозора и приобретение опыта самостоятельной читательской деятельности;

– воспитание эстетического отношения к искусству слова, интереса к чтению и книге, потребности в общении с миром художественной литературы; обогащение нравственного опыта младших школьников. Формирование представлений о добре и зле, справедливости и честности; развитие нравственных чувств, уважения к культуре народов многонациональной России.

Программа ориентирована на использование учебно-методического комплекса под редакцией Н.А.Чураковой, изд-во Академкнига, 2011 год.
Учебно-методический комплекс входит в федеральный перечень учебников на 2011/2012 учебный год и рекомендован (утвержден) МО РФ.
На изучение литературного чтения в 1 классе отводится 2 часа в неделю. При 33 учебных неделях общее количество, отведенное на изучение предмета, составляет 66 часов.

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Литература:

Азбука	Н. Г. Агаркова Ю. А. Агарков	Москва Академкнига / Учебник 2011
Литературное чтение	Н. А. Чуракова	Москва Академкнига / Учебник 2011

Результаты изучения предмета:

Личностными результатами изучения предмета «Литературное чтение» являются следующие умения:

– *оценивать* поступки людей, жизненные ситуации с точки зрения общепринятых норм и ценностей; оценивать конкретные поступки как хорошие или плохие;

– *эмоционально «проживать»* текст, выражать свои эмоции;

– *понимать* эмоции других людей, сочувствовать, сопереживать;

– *высказывать* своё отношение к героям прочитанных произведений, к их поступкам.

Средство достижения этих результатов тексты литературных произведений, вопросы и задания к ним, тексты авторов учебника (диалоги постоянно действующих героев), обеспечивающие 4-ю линию развития эмоционально-оценочное отношение к прочитанному.

Метапредметными результатами изучения курса «Литературное чтение» является формирование универсальных учебных действий (УУД).

Регулятивные УУД:

– *определять и формировать* цель деятельности на уроке с помощью учителя;

– *проговаривать* последовательность действий на уроке;

– учиться *высказывать* своё предположение (версию) на основе работы с иллюстрацией учебника;

– учиться *работать* по предложенному учителем плану

Средством формирования регулятивных УУД служит технология продуктивного чтения.

Познавательные УУД:

– *ориентироваться* в учебнике (на развороте, в оглавлении, в условных обозначениях);

– *находить ответы* на вопросы в тексте, иллюстрациях;

– *делать выводы* в результате совместной работы класса и учителя;

– *преобразовывать* информацию из одной формы в другую: подробно *пересказывать* небольшие тексты.

Средством формирования познавательных УУД служат тексты учебника и его методический аппарат, обеспечивающие 1-ю линию развития формирование функциональной грамотности (первичных навыков работы с информацией).

Коммуникативные УУД:

– *оформлять* свои мысли в устной и письменной форме (на уровне предложения или небольшого текста);

– *слушать* и *понимать* речь других;

– *выразительно читать* и *пересказывать* текст;

– *договариваться* с одноклассниками совместно с учителем о правилах поведения и общения и следовать им;

– учиться *работать в паре, группе;* выполнять различные роли (лидера исполнителя).

Средством формирования коммуникативных УУД служит технология продуктивного чтения и организация работы в парах и малых группах.

Предметными результатами изучения курса «Литературное чтение» является сформированность следующих умений:

– *воспринимать на слух* художественный текст (рассказ, стихотворение) в исполнении учителя, учащихся;

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

– осмысленно, правильно *читать* целыми словами; *отвечать на вопросы* учителя по содержанию прочитанного; подробно *пересказывать* текст; *составлять* устный рассказ по картинке; *заучивать* наизусть небольшие стихотворения; *соотносить* автора, название и героев прочитанных произведений;
– *различать* рассказ и стихотворение.

В результате изучения курса ученик: должен

• осознает значимость чтения для своего дальнейшего развития и успешного обучения по другим предметам, у него будет сформирована потребность в систематическом чтении как средстве познания мира и самого себя;
• научится полноценно воспринимать художественную литературу, эмоционально отзываться на прочитанное, высказывать свою точку зрения и уважать мнение собеседника;
• получит возможность познакомиться с культурно-историческим наследием народов России и общечеловеческими ценностями, произведениями классиков российской и советской детской литературы о природе, истории России, о судьбах людей, осмыслить этические представления о понятиях «добро», «зло», «справедливость», «отзывчивость», «честность», «ответственность», «норма», «идеал» и т. д., на основе чего у обучающегося начнётся формирование системы духовно-нравственных ценностей;
• начнёт понимать значимость в своей жизни родственных, семейных, добрососедских и дружественных отношений, получит возможность осмыслить понятия «дружба», «взаимопонимание», «уважение», «взаимопомощь», «любовь» и познакомится с правилами и способами общения и выражения своих чувств к взрослым и сверстникам, на основе чего у обучающегося будет формироваться умение соотносить свои поступки и поступки героев литературных произведений с нравственно-этическими нормами;
• освоит восприятие художественного произведения как особого вида искусства, научится соотносить его с другими видами искусства;
• полюбит чтение художественных произведений, которые помогут ему сформировать собственную позицию в жизни, расширят кругозор;
• приобретёт первичные умения работы с учебной и научно-популярной литературой, научится находить и использовать информацию для практической работы.

К завершению обучения 1 класса будет обеспечена готовность детей к дальнейшему обучению, достигнут необходимый уровень читательской компетентности (чтение и понимание текста), речевого развития сформированы универсальные действия, отражающие учебную самостоятельность и познавательные интересы.

Ученики овладеют техникой чтения, приёмами понимания прочитанного и прослушанного произведения, элементарными приёмами интерпретации, анализа и преобразования художественныхи учебных текстов. Научатся самостоятельно выбирать интересующую их литературу, пользоваться словарями и справочниками, включая компьютерные, осознают себя как грамотных читателей, способных к творческой деятельности.

Обучающиеся научатся вести диалог в различных коммуникативных ситуациях, соблюдая правила речевого этикета, участвовать в диалоге при обсуждении прослушанного (прочитанного) произведения. Они будут составлять несложные монологические высказывания о произведении (героях, событиях), устно передавать содержание текста по плану, составлять небольшие тексты повествовательного характера с элементами рассуждения и описания

Ученики научатся декламировать (читать наизусть) стихотворные произведения. Они получат возможность научиться выступать перед знакомой аудиторией (сверстников, родителей, педагогов) снебольшими сообщениями, используя иллюстративный ряд (плакаты, аудио и видеоиллюстрации, видеосюжеты и анимации и др.).

Ученики научатся приёмам поиска нужной информации, овладеют алгоритмами основных учебных действий по анализу и интерпретации художественных произведений (деление текста на части, составление плана, нахождение средств художественной выразительности и др.), научатся высказывать и пояснять свою точку зрения, познакомятся с правилами и способами взаимодействия с окружающим миром, получат представления о правилах и нормах поведения, принятых в обществе.

Ученики овладеют основами коммуникативной деятельности (в том числе с использованием средств телекоммуникации), на практическом уровне осознают значимость работы в группе и освоят правила групповой работы.

Ученик научится:

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

• осознавать значимость чтения для дальнейшего обучения, понимать цель чтения (удовлетворение читательского интереса и приобретение опыта чтения, поиск фактов и суждений, аргументации, иной информации);
• осознанно воспринимать (при чтении вслух и про себя, при прослушивании) содержание различных видов текстов, выявлять их специфику (художественный, научно-популярный, учебный, справочный), определять главную мысль и героев произведения, отвечать на вопросы по содержанию произведения, определять последовательность событий, задавать
вопросы по услышанному или прочитанному учебному, научно-популярному и художественному тексту;
• оформлять свою мысль в монологическое речевое высказывание небольшого объёма (повествование, описание, рассуждение) с опорой на авторский текст, по предложенной теме или при ответе на вопрос;
• вести диалог в различных учебных и бытовых ситуациях общения, соблюдая правила речевого этикета; участвовать в диалоге при обсуждении прослушанного/прочитанного произведения;
• работать со словом (распознавать прямое и переносное значение слова, его многозначность, определять значение
слова по контексту), целенаправленно пополнять свой активный словарный запас;
• читать (вслух и про себя) со скоростью, позволяющей осознавать (понимать) смысл прочитанного;
• читать осознанно и выразительно доступные по объёму произведения;
• ориентироваться в нравственном содержании прочитанного, осознавать сущность поведения героев, самостоятельно делать выводы, соотносить поступки героев с нравственными нормами;
• использовать простейшие приёмы анализа различных видов текстов: устанавливать причинно-следственные связи и определять главную мысль произведения; делить текст на части, озаглавливать их; составлять простой план;
• передавать содержание прочитанного или прослушанного с учётом специфики научно-популярного, учебного и художественного текстов; передавать содержание текста в виде пересказа (полного или выборочного);
• коллективно обсуждать прочитанное, доказывать собственное мнение, опираясь на текст или собственный опыт;
• ориентироваться в книге по названию, оглавлению, отличать сборник произведений от авторской книги, самостоятельно и целенаправленно осуществлять выбор книги в библиотеке по заданной тематике, по собственному желанию;
• составлять краткую аннотацию (автор, название, тема книги, рекомендации к чтению) литературного произведения по заданному образцу;
• самостоятельно пользоваться алфавитным каталогом, соответствующими возрасту словарями и справочной литературой.

Ученик получит возможность научиться:

• воспринимать художественную литературу как вид искусства;
• осмысливать эстетические и нравственные ценности художественного текста и высказывать собственное суждение;
• осознанно выбирать виды чтения (ознакомительное, изучающее, выборочное, поисковое) в зависимости от цели чтения;
• определять авторскую позицию и высказывать своё отношение к герою и его поступкам;
• доказывать и подтверждать фактами (из текста) собственное суждение;
• на практическом уровне овладеть некоторыми видами письменной речи (повествование- создание текста по аналогии, рассуждение — письменный ответ на вопрос, описание — характеристика героя);
• писать отзыв о прочитанной книге;
• работать с тематическим каталогом;
• работать с детской периодикой.

Творческая деятельность

Ученик научится:

• читать по ролям литературное произведение;

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

• использовать различные способы работы с деформированным текстом (устанавливать причинно-следственные связи, последовательность событий, этапность в выполнении действий; давать последовательную характеристику героя; составлять текст на основе плана);
• создавать собственный текст на основе художественного произведения, репродукций картин художников, по серии иллюстраций к произведению или на основе личного опыта.

Ученик получит возможность научиться:

• творчески пересказывать текст (от лица героя, от автора), дополнять текст;
• работать в группе, создавая инсценировки по произведению, сценарии;

Литературоведческая пропедевтика

Ученик научится:

• сравнивать, сопоставлять, делать элементарный анализ различных текстов, выделяя два-три существенных признака;
• отличать прозаический текст от поэтического;
• распознавать особенности построения фольклорныхорм (сказки, загадки, пословицы).

Ученик получит возможность научиться:

• сравнивать, сопоставлять, делать элементарный анализ различных текстов, используя ряд литературоведческих понятий фольклорная и авторская литература, структура текста, герой, автор) и средств художественной выразительности;

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Тематическое планирование по обучению грамоте и чтению (Перспективная начальная школа) (литература)

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

№	Тема урока	Дата проведения			Планируемая деятельность (как результат)
		план	факт	Примечание	
1.	Вводный урок. Знакомство с учебником. Речь устная и письменная. Слушание сказки «Заюшкина избушка», беседа. Сказка «Колобок».	2.09.			*УУД:* применение методов информационного поиска Моделирование, контроль коррекция ,оценка ,учёт позиции собеседника (партнера) организация и осуществление сотруд ничества кооперация с учителем и сверстниками
2.	Текст. Предложение. Слово. Как хлеб на стол пришел? Текст, предложение, слово. Интонация. «Доброе дело». Слова-предметы. Живые и неживые предметы	7			*УУД:* построение логической цепи рассуждений адекватная передача информации ,контроль коррекция ,оценка учёт позиции собеседника (партнера) организация и осуществление сотрудничества кооперация с учителем и сверстниками
3.	«Попугай». Текст. Живые и неживые предметы. Неудачная прогулка».	9			*УУД:* адекватная передача информации анализ объектов с целью выделения признаков синтез как составление целого из частей
4.	«Догадливая лягушка». Слова-признаки. «Зимние забавы», «Наши гости». Слова-помощники Звуки речевые и неречевые.	14			
5.	Азбука: две группы букв (буквы гласных и согласных звуков). Буква А	16			*Личностные:*

	Звук [а], буквы А, а				-формирование индивидуального стиля деятельности; -принимать внутреннюю позицию школьника на уровне положительного отношения к школе; -в предложенных ситуациях, опираясь на общие для всех простые правила поведения, делать выбор, какой поступок совершить. *Регулятивные:* -освоение способов определения гласного звука; -закрепление способов деления слов на слоги и постановки ударения. *Познавательные:* -установление соответствия между звуком и буквой, обозначающей его; -учиться высказывать свое предположение (версию) на основе работы с иллюстрацией учебника; -оценивать совместно с учителем или одноклассниками результат своих действий, вносить соответствующие коррективы. *Коммуникативные:* -формирование умений слышать и слушать, формулировать ответ; -участвовать в диалоге на уроке и в жизненных ситуациях; -отвечать на вопросы учителя, товарищей по классу; -соблюдать простейшие нормы речевого этикета: здороваться, прощаться, благодарить; слушать и понимать речь других.
6.	Звук [о], буквы О, о	21			
7.	Звук [у], буквы У, у	23			
8.	Звук [э], буквы Э, э Повторение. Звук [ы], буква ы Звук [и], буквы И, и. И – показатель мягкости предшествующих согласных звуков. Две работы буквы И.	28			
9	Гласные звуки – рторaскрыватели: [а], [о],[у], [э],[ы],[и]. Работа букв гласных. Слог, ударение. Смыслоразличительная роль ударения. Ударение.	30			
10	Звуки [м] [м,], буквы М, м	5.10.			Чтение в схемах и текстах буквенной записи слов по слогам и орфоэпически. Деление слова на слоги.

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

	[н] [н,] Н, н [н] [н,] – [м] [м,]. Повторение и обобщение	7			Декламация стихотворений. *УУД:* овладение действием моделирования поиск и выделение необходимой информации контроль ,коррекция ,оценка учёт позиции собеседника организация и осуществление сотрудничества кооперация с учителем и сверстниками
12	[л] [л,] Л, л [л][л,] Л, л. Закрепление	12			
13	[р][р,] Р, р [р] [р,] Р, р. Повторение	14			
14	Звук [й,], буква й Закрепление	19			*Личностные:* -формирование индивидуального стиля деятельности; -оценивать жизненные ситуации (поступки, явления, события) с точки зрения собственных ощущений (явления, события), в предложенных ситуациях отмечать конкретные поступки, которые можно оценить как хорошие или плохие; -называть и объяснять свои чувства и ощущения от созерцаемых произведений искусства,
15	Буквы Я, я в начале слова и перед гласной – два звука[й,] Буква я – показатель мягкости предшествующего согласного	21			
16	Буквы Ё, ё в начале слова и перед гласной – два звука. Буквы ё – показатель мягкости предшествующего согласного	26			

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

17	Буквы Ю, ю в начале слова и перед гласной – два звука. Буквы ю – показатель мягкости предшествующего согласного	28			объяснять свое отношение к поступкам с позиции общечеловеческих нравственных ценностей; -самостоятельно определять и объяснять свои чувства и ощущения, возникающие в результате созерцания, рассуждения, обсуждения, самые простые общие для всех людей правила поведения (основы общечеловеческих нравственных ценностей); -испытывать этические чувства (стыда, вины, совести) на основании анализа простых ситуаций; -знать основные моральные нормы поведения. *Регулятивные:* -освоение способов выделения согласного звука и фонетического анализа звука; -определять и формулировать цель выполнения заданий на уроке, под руководством учителя принимать учебную задачу; -учиться высказывать свое предположение (версию) на основе работы с иллюстрацией
18	Буквы Е, е в начале слова и перед гласной – два звука. Буквы Е, е – показатель мягкости предшествующего согласного	9.11.			
19	Буква ь для обозначения мягкости согласных [д] [д,] Д, д [д][д,] Д, д. Повторение	11			
20	[т] [т,] Т,т [д][д,] – [т] [т,]. Повторение и обобщение. «Енот»	16			
21	[з] [з,] З, з.	18			
22	[з] [з,] З, з.	23			
23	[с] [с,] С, с.	25			

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

24	[с] [с,] С, с. Повторение. [з] [з,] – [с] [с,]. Повторение и обобщение	30			учебника. *Познавательные:* -осмысление алгоритма фонетического анализа звука; -ориентироваться в учебнике: определять умения, которые будут сформированы на основе изучения данного раздела; -отвечать на простые вопросы учителя, находить нужную информацию в учебнике; -группировать предметы, объекты на основе существенных признаков определять тему; -ориентироваться в учебнике (на развороте, в оглавлении, в словаре); -добывать новые знания: находить ответы на вопросы, -понимать заданный вопрос, в соответствии с ним строить ответ в устной форме. *Коммуникативные:*-участвовать в диалоге на уроке и в жизненных ситуациях; -отвечать на вопросы учителя, товарищей по классу; -соблюдать простейшие нормы речевого этикета: здороваться, прощаться, благодарить; -слушать и понимать речь других.
25	[г] [г,] Г, г «Два гнома»	2.12.			
26	[к] [к,] К, к	7			
27	[г] [г,] – [к] [к,]. Повторение и обобщение «Зайка».	9			
28	[в] [в,] В, в. «Домовой».	14			
29	Звуки [ф] [ф,], буквы Ф, ф. «Сон Фомы».	16			
30	[в] [в,] – [ф] [ф,] Звуки [ф] [ф,], буквы Ф, ф . Повторение и обобщение	21			
31	[б] [б,] Б, б. «Барбос на рыбалке».	23			
32	[п] [п,] П, п [б] [б,] – [п] [п,]. «Попугай».	11.01.			
33	[ж] Ж, ж [ж] Ж, ж (закрепление) Незваный гость рассказ.	13			
34	Звук [ш], буквы Ш, ш «Мишка и лужи». Весёлые стихи	18			
35	[ж]– [ш]-звонкие и глухие согласные.	20			

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

36	ья, ье, ьё, ью ья, ье, ьё, ью «Моя семья». Дразнилка.Скороговорки.	25			*Регулятивные:* -освоение способов выделения согласного звука и фонетического анализа звука; -определять и формулировать цель выполнения заданий на уроке, под руководством учителя принимать учебную задачу; -учиться высказывать свое предположение (версию) на основе работы с иллюстрацией учебника. *Познавательные:* -осмысление алгоритма фонетического анализа звука; -ориентироваться в учебнике: определять умения, которые будут сформированы на основе изучения данного раздела; -отвечать на простые вопросы учителя, находить нужную информацию в учебнике; -группировать предметы, объекты на основе существенных признаков определять тему; -ориентироваться в учебнике (на развороте, в оглавлении, в словаре); -добывать новые знания: находить ответы на вопросы, -понимать заданный вопрос, в соответствии с ним строить ответ в устной форме; -понимать заданный вопрос, в соответствии с ним строить ответ в устной форме; -анализировать объекты труда с выделением их существенных признаков; -устанавливать причинно - следственные связи в изучаемом круге явлений; -обобщать - выделять класс объектов по
37	ъя, ъе, ъё, ъю ъя, ъе, ъё, ъю «Капризы погоды».	27			
38	[х] [х,] Х, х	1.02.			
39	[х] [х,] Х, х «Храбрый петух».	3			
40	[ч,] Ч, ч М Зощенко «Глупая история».	8			
41	[ч,] Ч ,ч , «Лесная школа» В. Левин «Считалка для мышки», М Бородицкая «Галчинач скороговорка.»	10			
42	Звук [ш,], буквы Щ, щ	22			
43	Звук [ш,], буквы Щ, щ , повторение(107стр.) А. Мельник – Печёрский «Дружище».	24			
44	Звук [ц], буквы Ц, ц	29			
45	Звук [ц], буквы Ц ц. Закрепление. «Цапля». Весна. В народе говорят. Приговорка	2.03.			
46	В. Берестов «Верблюжонок»,Г. Цыферов «Что у нас во дворе».К. Чуковский «Приговорка». «Белая акация».	7			
47	Белая акация. М. Бородицкая. «Синичья скороговорка»	9			
48	А. Блок. «Ветхая избушка», А. Усачёв»Цып-цып».	14			

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

49	Ю. Мориц. «Попрыгать-поиграть», «Как свинки пошли купить ботинки».	16			заданному признаку; -перерабатывать полученную информацию: делать выводы в результате совместной работы всего класса.
50	Б. Заходер. «Песня игрушек.»	30			
51	Развитие речи М. Печёрский «Дружище».	4.04.			
52	В. Берестов. «Считалочка», Г. Граубин «Шишкопад». Алфавит.	6			

После курса «Обучение грамоте и развитие речи» начинается дифференцированное изучение литературного чтения.

Курс литературного чтения призван продолжить обучение детей чтению, ввести в мир художественной литературы и помочь осмыслять образность словесного искусства, посредством которой художественное произведение раскрывается во всей своей полноте и многогранности. Литературное чтение пробуждает у детей интерес к словесному творчеству и к чтению художественных произведений.

Литературное чтение – это один из важных и ответственных этапов большого пути ребенка в литературу. От качества обучения в этот период во многом зависит полноценное приобщение ребенка к книге, развитие у него умения интуитивно чувствовать красоту поэтического слова, свойственную дошкольникам, формирование у него в дальнейшем потребности в систематическом чтении произведений подлинно художественной литературы.

Художественное литературное произведение своим духовным, нравственно-эстетическим содержанием способно активно влиять на всю личность читателя, его чувства, сознание, волю. Оно по своей природе оказывает большое воспитательное воздействие на школьника, формирует его личность.

Курс литературного чтения для 1 – 4 классов является первой ступенью единого непрерывного курса литературы средней общеобразовательной школы.

Важной особенностью начального этапа обучения является то, что ребенок переходит с позиции слушателя в категорию читателя, который начинает постепенно постигать огромный мир литературы – одного из сложнейших видов искусства. Юный читатель задумывается над тем, как, каким образом обыкновенные слова, которыми повседневно пользуются люди, под пером писателя и поэта превращаются в средство создания образов, заменяют ему краски, как у художника, и звуки, как у композитора-музыканта; как, почему, казалось бы за обычными словами, возникает целый мир (реальный или фантастический, волшебный), который начинает волновать читателя, будить воображение, заставляет его размышлять.

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

№ п/п	Тема урока	Требования к уровню подготовки обучающихся	Дата		Примечания
			план	факт	
1	2	3	4	5	6
53(1)	Волшебные предметы и помощники (с. 3–5)	*Личностные:* -формирование индивидуального стиля деятельности. *Регулятивные:* -освоение способов выделения согласного звука и фонетического анализа звука. *Познавательные:* -осмысление алгоритма фонетического анализа звука. *Коммуникативные:* -формирование умений слышать и слушать.	11		
54(2)	Законы докучной сказки. «Сказка про белого бычка», «Сказка про сороку и рака» (с. 6–9)		13		
55(3)	Секреты считалок Древние считалки (с. 10–13)		18		
56(4)	Тайны загадок Как устроена загадка(с. 14–19)	*Личностные:* -формирование позитивного отношения к чтению, к книге. *Регулятивные:* -освоение способов выбора книг, умение выбрать нужный источник информации. *Познавательные:* -совершенствование навыка чтения, умение отбирать нужную информацию.	20		
57(5)	Созвучные концы слов.Даниил Хармс, Нина Гернет «Очень-очень вкусный пирог»		25		
68(6)	Рифма и смысл.Н. Носов «Приключения Незнайки»	*Личностные:*-формирование позитивного отношения к чтению, к книге, умение работать в	27		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

	(отрывок)	коллективе, отстаивать свою позицию.			
69(7)	Сказка-цепочка.Русская народная сказка «Репка»)	*Регулятивные:* -освоение способов выбора книг, умение выбрать нужный источник информации.	2.05.		
60(8)	Звукопись в поэзии и прозе.М. Горький «Воробьишко» (в сокращении)	*Познавательные:* -умение отличать сказку от других литературных произведений, совершенствование навыка чтения, умение отбирать нужную информацию.	4		
61(9)	Стихи про мальчиков и девочек. В. Лунин.Э. Успенский	*Коммуникативные:* -формирование конструктивных способов взаимодействия с книгой.	11		
62(10)	Что видит и слышит поэт. С. Воронин «Необыкновенная ромашка»(с. 60–64)		16		
63(11)	Искусство иллюстрации. Что видит художник(с. 69–72)	*Личностные:* -представлять своё творчество.	18		
64(12) 65 66	Искусство иллюстра ции.Что видит художник (с. 73–80)	*Регулятивные:* -контролировать и объективно оценивать свои действия. *Познавательные:* -анализировать художественный текст, уметь выразительно читать стихотворения.	23 25		

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

**МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ ГОМУМБЕЛЕМ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘГЕРҖЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
“ЯҢА АВЫЛ БАШЛАНГЫЧ МӘКТӘП - БАЛАЛАР БАКЧАСЫ”**

Каралды
МБ җитәкчесе:
____Ф.Ә . Фәхретдинова
Протокол № 1
28 август 2015 ел

Раслыйм
МБГУ “Яңа Авыл
башлангыч мәктәп –
балалар бакчасы”
директоры:
___ В. М. Гыйльметдинова
Приказ № 48 - ОД
1 сентябрь 2015ел

Беренче квалификацион категорияле башлангыч сыйныф укытучысы Фәхретдинова Филисә Әшрәфовнаның 1 сыйныф өчен рәсем сәнгатеннән эш программасы

Педагогик киңәшмә утырышында
кабул ителде
Прортокол № 1
28 август 2015ел

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

Эш программасы түбәндәге документларны исәпкә алып төзелде:

- “Мәгариф турында” Россия Федерациясенең Законы (“Закон об образовании” Закон Российской Федерации)
- “Мәгариф турында” Татарстан Республикасы Законы.
  - 6 статья – белем алу теле (телләре)
  - 7 статья – мәгарифнең дәүләт стандартлары
  - 10 статья –уку-укыту программалары
  - 32 статья – мәгариф учреждениесенең вәкаләтләре һәм җаваплылыгы.
- “РФнең телләр турындагы” Законы (№126-ФЗ 24.07.1998)
- “ТР дәүләт телләре һәм ТРның башка телләр” Законы (№443РТ, 18.07.2004)
- ТР Мәгариф һәм фән министрлыгының 2012 нче ел 9 нчы июль 4154 /12 номерлы “ТР гомуми һәм төп белем бирү оешмалары өчен базис һәм үрнәк укыту планнарын раслау турындагы” карары
- Сан ПиН 2.4.2.2821-10. “Гомумбелем бирү оешмаларында укытуга карата санитар-эпидемиологик таләпләр” (РФ төп дәүләт санитар табибы карары белән 2010 нчы елның 29 нчы декабрендә расланган. РФ Юстиция Министрлыгы тарафыннан 2011 нче елның 3 нче марты 189 номеры белән теркәлгән, теркәлү номеры - 19993)
- ТР Әгерҗе муниципаль районы МБГУ “Яңа Авыл башлангыч мәктәп-балалар бакчасы” , 2015 елның 1 сентябрендә № 48- ОД приказы нигезендә гамәлгә кертелгән укыту планына.
- 1.06.10.2009 елда РФ Мәгариф министрлыгы тарафыннан расланган башлангыч белем бирү дәүләт стандарты

Федераль компонентына (Приказ №373);

- Белем бирү учреждениеләрендә укыту процессында куллану өчен рөхсәт ителгән “Перспективалы башлангыч мәктәп” концепциясе һәм белем бирүнең яңа стандартлары таләпләренә туры килгән һәм рөхсәт ителгән региональ дәреслекләр исемлегенә;

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

Аңлатма язуы

1 нче сыйныфның татар теле фәненнән эш программасы Федераль компонентның дәүләт стандартлары таләпләрен искә алып (“Дрофа”,Москва, 2007), ТРсы

Мәгариф Министрлыгы тарафыннан расланган “Башлангыч гомуми белем бирү программалары” татар һәм рус телләре 1-4 программасына (Казан, “Мәгариф”

нәшрияты, 2010 нчы ел), үстерешле укыту принциплары белән традицион белем бирү принципларының үзара тыгыз бәйләнештә булуын тәэмин итә торган

”Перспектив башлангыч мәктәп”концепциясенә, ФГОС таләпләренә (Приказ МО РФ от 15.10. 2009,№373-ФЗ), ТРсы Мәгариф һәм фән министрлыгының

18.08.2011елда чыккан №6871/10 «О введении ФГОС НОО»исемле хатына, 4 нче модель уку планына , И.Х.Мияссарованың Татарстан Республикасы Мәгариф

һәм фән министрлыгы тарарафыннан рөхсәт ителгән дәреслек һәм методик кулланмасына (Татар теле. 1 нче сыйныф. Казан”Мәгариф-Вакыт” нәшрияты” 2011) ,

2015-2016 нче уку елына Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районa МБГУ “Яңа Авыл башлангыч мәктәп-балалар бакчасы”ның укыту планына (2015 нче елның 28нче августында үткәрелгән педагогик киңәшмәнең №1 беркетмә нигезендә расланган) нигезләнеп төзелде.

Авторлык программасының эчтәлеге Федераль компонентның дәүләт стандартлары таләпләренә тулысынча туры килә, шунлыктан программага үзгәрешләр кертелмәгән. Шуны истә тотып, төп белем бирү программасының эчтәлегенә мәҗбүри минимум уку темалары кертелми, алар өстәмә (мәҗбүри булмаган) эчтәлек элементына теркәлгәннәр.

Тематик планлаштыру атнага 3 сәгать исәбеннән ел буена 99 сәгатькә төзелгән:

Әлифбага кадәр чор – 11сәгать

Әлифба чоры - 57 сәгать

Әлифбадан соңгы чор - 31 сәгать

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Россия Федерациясе халыклары телләре турында"гы законда һәрбер кешегә тәрбия, уку-укыту телен ирекле сайлау хокукы, Россия халыклары телен саклауга,

өйрәтүгә һәм үстерүгә тигез мөмкинлекләр тудыру каралган.кайсы төбәктә яшәвенә карамастан, ана теле бала өчен үз телендә фикер йөртү, аның ярдәмендә аралашу чарасы булып тора.

Перспектив башлангыч мәктәпнең 1 нче сыйныфы өчен төзелгән татар теле программасы укытуның максатын, бурычларын һәм эчтәлеген билгели. Укучы, беренче сыйныфтан башлап, татар телен системалы рәвештә өйрәнә башлый. Бу чорда телдән сөйләмнең башлангыч күнекмәләре үстерелә һәм балада язма сөйләм формалаша башлый. Сөйләм күнекмәләренең үсүе укучының ана телендә фикерләү эшчәнлеген камилләштерүдә хәлиткеч роль уйный. Баланың сүз байлыгы даими тулыландырып баруы синоним, антоним сүзләргә һәм сүзнең күп мәгънәлелегенә караган мәгълүматлылыгына да бәйле була.

Тәкъдим ителә торган программада татар теленә өйрәтүнең төп максаты һәм бурычлары түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

1.Укучыларда ана телен өйрәнүгә кызыксыну, омтылыш, эзләнергә теләк уяту, үз милләтенә, теленә мәхәббәт тәрбияләү кебек уңай сыйфатлар булдыру.

2.Балаларга татар теленең төрле бүлекләре буенча белем бирү:

а) фонетика, лексика, грамматикага караган башлангыч мәгълүмат бирү;

ә) телебезнең орфоэпиясе, лексикасы, грамматикасы, пунктуациясе буенча күнекмәләр булдыра башлау. Хәрефләрдән иҗекләр һәм сүзләр, сүзләрдән сүзтезмәләр һәм җөмләләр төзергә өйрәтү.

3. Укучыларны дөрес һәм матур итеп укырга, укыганның эчтәлеген сөйләргә, аерым темалар буенчаәңгәмәләр кора белергә, аралашканда тел чараларыннан урынлы файдаланырга өйрәтү.

4. Телдән һәм язма сөйләм осталыгы һәм күнекмәләре булдыру.

5. Укучыларда татар мәдәниятенә карата мәгълүматлылыкны үстерү.

Перспектив башлангыч мәктәпнең 1 нче сыйныфында укучылар аваз белән хәрефне аерырга өйрәнәләр, сүз басымы, исем, сыйфат, фигыль турында башлангыч мәгълүмат алалар. Балалар сөйләм берәмлеге буларак җөмлә турында төшенчә ала, терминнарны әйтмичә генә , җөмләдәге баш кисәкләрне, өстәмә предметны белдергән сүзләрне һәм ярдәмче сүзләрне табу һәм урынын билгеләү кебек эш төрләренә өйрәнә. Дәресләрдә җөмләләрне төрле тавыш белән әйтү, сүзләрдән җөмләләр, җөмләләрдән кечкенә хикәяләр төзи белү күнекмәләре булдырыла.

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Дәресләрдә укучыларның сөйләменә хас булган ялгышлар төзәтелә, аларны булдырмас өчен дәресләрдә балаларга атап чыгарылган газета, журналлардан, китаплардан да файдаланырга мөмкин.

Укытучы балаларның сүзлекчә булдыруларын һәм өйрәнелә торган сүзләрнең махсус дәфтәргә язып баруларын таләп итә.Еш кына шул сүзләр белән сүзтезмә һәм җөмләләр төзетү. Аларны диалог һәм монологлар төзүдә файдалану укучыларның сүз байлыгын арттырачак, бәйләнешле сөйләм үстерүгә ярдәм итәчәк. Әлеге сүзлекне даими рәвештә тикшереп тору укучыларның сүз белән эшли белү дәрәҗәсен өйрәнү өчен дә кирәк булачак.

Сөйләм телен үстерү, сүз байлыгын арттыру төрле язма эшләр үтәгән вакытта да алып барыла. Сүзлек һәм аңлатмалы диктантлар, укытучы биргән җөмләләрне (яки зур булмаган текстны) күчереп язу, матур язу күнегүләрен үтәү кебек эшләр дә андый күнекмәләр булдырырга ярдәм итә. Билгеле, мондый язма эшләр балаларның яшь үзенчәлегенә туры китереп, телне белү дәрәҗәсен истә тотып сайланган текст белән була.

Сөйләм телен үстерү уку дәресләре белән бергә дәвам иттерелә. Татар теле дәресләрендә халык авыз иҗаты үрнәкләреннән табышмаклар, мәкаль-әйтемнәр, санамышлар ятлау, аларны дәфтәргә дөрес һәм матур итеп язып кую дабалаларны татарча аңлаешлы, әдәби нормаларга туры килердәй итеп сөйләргә өйрәтүдә зур әһәмияткә ия булып тора. Укучыларның мәгълүматлылыгын арттыру өчен, дәресләрдә күренекле татар язучыларының әсәрләреннән өзекләр куллану, татар композиторлары, рәссамнары һәм сәнгатьәһелләре турында әңгәмәләр оештыру нәтиҗәле булачак.

Бүгенге көндә татар теле дәресләре алдына куелган **төп максат: һәр укучыны мөмкин кадәр кыска вакытта һәм нәтиҗәле итеп тиз укый, тиз яза, мөстәкыйль уйлап, тиз эшли белергә өйрәтү**. Бары тик мөстәкыйль уйлап тиз эшли алган укучы гына дәрестәге һәр биремне үз вакытында үтәп өлгерә; югары классларда төрле фәннәрдән бирелгән белемнәрне җиңел үзләштерә, ныклы күнекмәләр алуга ирешә.

Балаларны укый –яза белергә өйрәтү ике чорга бүленә: 1) грамотага әзерлек чоры – 6 сәг.; 2) әлифба чоры – 62 сәг.;

Бурычлар: грамотага өйрәтү үзара тыгыз бәйләнгән укый һәм яза белергә өйрәтүнең башлангыч процессыннан гыйбәрәт аналитик – синтетик аваз – хәреф методы белән тормышка ашыру; авазлар һәм хәрефләр, иҗекләр һәм сүзләр, җөмләләр һәм бәйләнешле сөйләм өстендә эшләү; аваз, хәреф — тану берәмлеге, иҗек — уку берәмлеге, сүз — аңлау берәмлеге, җөмлә — мәгълүмат-хәбәрлек берәмлеге *(Кош оча. Балык йөзә.)* икәнен гамәли аңлап, «чын уку һәм чын язу»ның җөмлә укудан һәм җөмлә язудан башланганын белеп эшләүләренә ирешү.

Грамотага әзерлек чоры ике максатка ия:

- укучыларны гомумән уку процессынаңлап үзләштерүгә һәм аеруча уку техникасына (басма сүзне авазландыра белүгә) хәзерләү;

- язу процессын (сөйләмне язма билгеләр белән күрсәтүне) аңлап үзләштерүгә әзерләү.

Әлифба чоры түбәндәге максатларга ия:

- балаларны укырга һәм язарга өйрәтү;
- дөрес язу күнекмәләрен үзләштерүгә нигез салу;
- элементар орфографик мәгълүматлар бирү;

Дәресләрне оештырганда уен элементлары кергән алымнар куллану отышлы. Интеграл дәресләр уздыру вакытны экономияләргә, дәрестә күп эш башкарырга мөмкинлек бирә. Әлифба чорында ук укучыларны ишетеп язарга күнектерә башларга кирәк.

Әзерлек чоры (11 сәгать)

Язу гигиенасы кагыйдәләре белән таныштыру, кагыйдәләрне даими үтәү гадәте тәрбияләү.Кешеләрнең әйтеп һәм язып сөйләшүләрен гомуми күзаллау. Матур итеп сөйләшә, укый һәм яза белү кирәклеген аңлау.

График схемалар ярдәмендә сөйләмне — җөмләләргә, җөмләне сүзләргә аеру, сүзләрне иҗек һәм авазларга таркату.

Әлифба чоры, яки төп чор (57 сәгать)

Барлык баш һәм юл хәрефләренең язылышы һәм аларның тоташтыруның төп сызыклары белән таныштыру һәм каллиграфик дөрес язарга өйрәтү. Авазларны сүздә тиешле язма хәрефләр белән күрсәтү. Сүздәге хәрефләрне, аларны тоташтырган сузыкларын өзмичә ритмик язуны (ас-ос) булдыру , дәфтәр юлларына хәрефләрне һәм сүзләрне, тигез ара калдырып, тигез, дөрес урнаштыру. Башта укытучы белән иҗек –аваз анализы ясаганнан соң, тора бара мөстәкыйль рәвештә сүзләр, җөмләләр язу.

Әлифбаны (грамотага өйрәтү) бетергәндә укучылар түбәндәгеләрне белергә тиеш:

- укырга – язарга өйрәтү барышында гамәли алынган белемнәрне, эш осталыгын һәм күнекмәләрне гомумиләштерү, системалаштыру;
- сүзләрне иҗекләргә бүлү, юлдан юлга күчерү;
- язуга карата төп гигиена кагыйдәләрен үтәү;
- хәрефләрнең график яктан дөрес язылышын, сүздә аларны тоташтыру ысулларын;
- хәрефләрне дөрестоташтырып, ритмлап иҗекләр, сүзләр, кечкенә җөмләләр язу;
- кечкенә текстларны тактадан, дәреслектән дөрес итеп (иҗек һәм хәрефләрне төшереп калдырмый, урыннарын алмаштырмый, хәреф формаларын бозмыйча), сүзләп күчереп язу;
- әйтелеше белән язылышы туры килгән сүзләрдән төзелгән җөмләләрне ишетеп язу (диктант);
- **э,о,ө,й,е,ю,я** хәрефләре, **йө,йо** кушылмалары булган сүзләрне дөрес язу; кеше исем, фамилияләрен, хайван кушаматларын, җөмлә башындагы сүзләрне баш хәрефтән язу;
- җөмлә ахырында нокта кую;
- билгеле бер темага һәм рәсемнәргә карата җөмләләр уйлау;

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

сюжетлы рәсемнәр, балаларның күзәтүләре буенча укытучы куйган сораулар ярдәмендә телдән кечкенә хәкәяләр төзү.

Һәр тема түбәндәге эзлеклелектә өйрәтелә:

- сөйләмне, текстны тикшереп, өйрәнеләчәк теманың әһәмияте күрсәтелә, проблема куела;
- укучылар үзләре ачкан кагыйдәне, төшенчәне, эш алымын мөстәкыйль рәвештә әйтәләр;
- дәреслекләргә таянып, укучылар тарафыннан ясалган ачышларга төгәллек һәм тулылык кертелә;
- тема буенча алган белемнәрне куллануга күнегүләр үткәрелә.

1 сыйныфта ел дәвамында 2-3 юл һәм баш хәреф, 2-3 иҗек, 2-3 сүз яки 2-3 сүздән торган җөмлә әйтеп яздырыла. Ел азагында 15-17 сүздән торган сүзлек текст я диктант яздырыла. Эш телдән әйтеп бәяләнә, нәтиҗәләрнең программа таләпләренә туры килү-килмәве ачыклана. Ишетеп яки күреп язган текста хаталар саны 5 тән артмаса, эш канәгатьләнерлек дип санала. Уку елы ахырында алган белем һәм күнекмәләр тикшерелә.

Укыту- тематик планлаштыру

№	**Төп тема**	**Сәгать саны**
1	***Әзерлек чоры***	**11**
2	***Әлифба чоры***	**57**
3	***Әлифбадан соңгы чор***	**31**
	Барысы	**99**

№	Дәреснең темасы	Сәг са-ны	Укыту эшчәнле-генең төрләре	Материал үзләүнең план-лаштырылган нәтиҗәләре	Үткәрү вакыты		искәрмә
					срок	Факт.	
1.	**<u>Әзерлек чоры (11 сәг)</u>** Язу юлы белән танышу. Җөмлә, сүз схемаларын сызу. Туры, авыш сызыклар.	1	Сүз турында төшен-чә бирү, бәйләнеш-ле сөйләм телен үстерү, сүз схема-ларын сызарга өйрәтү. Язганда дө-рес утыру һәм язу әсбапларын дөрес куллану кагыйдә-ләре белән танышу. Дәфтәр битләрендә ориентлашу, андагы сызыклар белән танышу. Вертикаль, горизонталь һәм авыш сызыклар турында белешмә.	Язганда,рәсем ясаганда дөрес утырырга, гәүдәне дөрес тотарга, парта өстенә дәфтәрне сулга авыш итеп куярга, карандаш һәм ручканы дөрес тотарга гадәтләндерү, язганда-сызганда дөрес координа-цияләү өчен әзерлек күнегү-ләре ясау, буяу. Парта артында дөрес утыру, ручканы дөрес тоту кагый-дәләрен белергә, дәфтәр би-тендә ориентлашырга.	1.09.		
2	Ижек схемасын сызу. Предмет рәсемнәрен ясау. Нокталар төртү, авыш сызыклар.	1	График схемалар ярдәмендә сүзләр-не ижекләргә бү-лергә өйрәтү. Дөрес утыру кагыйдәләре, ручканы дөрес то-тып язу кагыйдәлә-ре белән танышу. Буш шакмакларга рәсем ясау, нокта-лар төртү.		3		
3	Бер яктан ыргаклы туры сызыкларны өйрәнү.	1	Бер яктан ыргаклы туры сызыкларны өйрәнү.хезмәт тәрбиясе бирү.	Язганда –сызганда дөрес координацияләү өчен әзерлек күнегүләре: бер яктан ыргаклы туры сызыкларны өйрәнү.,кулны дәфтәрдән алмыйча хәрәкәтләндерү.	4		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

4	Ике башы да ыргаклы таякчык.	1	Элемент белән та-нышу, баш һәм юл хәреф элементлары белән танышу. Ил-люстрация буенча әңгәмә. Ярдәмчел пунктир сызыклар белән һәм алардан башка язу. Бизәк ясау.	Элемент белән танышу, баш һәм юл хәреф элементлары белән танышу. Иллюстрация буенча әңгәмә. Ярдәмчел пунктир сызыклар белән һәм алардан башка язу. Бизәк ясау.	8		
5	Элмәкле туры сызыкны өйрәнү.	1	Элмәкле туры сызыкны өйрәнү.		10		
6	Өстән һәм астан элмәкле сызыклар.	1	Астан һәм өстән ыргаклы хәреф элементлары язар-га, аларны тоташ-тырырга өйрәтү, хезмәт тәрбиясе бирү.		11		
7	Бер яктан ыргаклы авыш туры сызыклар	1	Бер яктан ыргаклы авыш туры сызык-лар язарга ,аларны тоташтырырга өй-рәтү. Татар алфави-ты хәрефләре гра-фик системасының структур берәмлеге буларак кулланыл-ган элемент-сызык-лар. Алгоритм буен-ча элемент-сызык-ларны язу. Язма хәрефләрнең өлге формалары белән танышу. Бордюр-бизәкләр ясау процессында язма хәреф элементлары турында күзаллау тудыру.		15		
8	Овалдан торган хәреф элементлары язу.	1	Сүз турында тө-шенчә бирү, бәй-ләнешле сөйләм телен үстерү, овалдан торган хәреф элементлары язуны өйрәтү, хезмәт тәрбиясе бирү	Язганда –сызганда дөрес координацияләү өчен әзерлек күнегүләре: овал һәм ярым-оваллардан торган хәреф элементлары язу, кулны дәф-	17		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

9	Ярымоваллардан торган хәреф элементлары язу.	1	Ярымоваллардан торган хәреф элементлары язарга өйрәтү, хезмәт тәрбиясе бирү.	тәрдән алмыйча хәрәкәтлән-дерә, алгоритм буенча элемент-сызыкларны яза,озын һәм туры сызык, астан эл-мәкле туры сызык яза ,аларны тоташтыра белергә тиешләр.	18		
10	Ярымтүгәрәкләр, дул-кынлы сызыклар сызу	1	Ярымтүгәрәкләр, дулкынлы сызык-лар сызарга өйрә-тү, хезмәт тәрбиясе бирү.	График схемалар ярдәмендә әйтеп- ишетеп, сөйләмне җөмләләргә бүлү, җөмләне сүзләргә аеру, сүзләрне иҗек һәм авазларга таркату	22		
11	Ныгыту. Өйрәнелгән элементларны кабатлау.	1	Язу гигиенасы ка-гыйдәләре белән таныштыру, кагый-дәләрне даими үтәү гадәте тәрбияләү. Кешеләрнең әйтеп һәм язып сөйләшү-ләрен гомуми күз-аллау. Матур итеп сөйләшә, укый һәм яза белү кирәклеген аңлау.График схе-малар ярдәмендә сөйләмне — җөмлә-ләргә, җөмләне сүз-ләргә аеру, сүзләрне иҗек һәм авазларга таркату. График системаның струк-тур берәмлеге бул-ган язма хәреф эле-ментларын чагыш-тыру, төркемләү һәм йомгаклау, го-муми нәтиҗә ясауга корылган логик күнегүләр үтәү.	Матур итеп сөйләшә, укый һәм яза белү кирәклеген аңларга,график схемалар 26.09ярдәмендә сөйләмне — җөм-ләләргә, җөмләне сүзләргә аера, сүзләрне иҗек һәм авазларга тарката белергә тиешләр.	25		
12	**Әлифба чоры, яки төп чор (57 сәгать)** А,а, Ә, ә хәрефләрен язу.	1	Элемент белән та-нышу, баш һәм юл хәреф элемент-лары белән таны-шу. Иллюстрация	Хәрефләрне алгоритм буен-ча санап яза белергә.Язганда дөрес утыру кагыйдәләрен	29		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

			буен-ча әңгәмә. Ярдәм-чел пунктир сызык-лар белән һәм алар-дан башка язу. Би-зәк ясау.А,а, Ә,ә хәрефләрен язарга өйрәтү. Язганда дө-рес утыру кагыйдә-ләрен ныгыту.	белергә.Татар телендәге бар-лык аваз һәм хәрефләрне га-мәли танып белү,аваз белән хәрефнең төп аермасын практик аңлауга ирешү,баш һәм юл хәрефләрен, аларны тоташтыручы сызыкларны һәм сүзләрне ачык итеп бозмыйча яза белергә тиешләр.			
13	Ы,ы хәрефләрен язу	1	Ы, ы аваз.хәрефе белән таныштыру. Бәйләнешле сөй-ләм телен үстерү. Ы, ы хәрефләрен язарга өйрәтү.	Аваз һәм хәрефләрне гамәли танып- белү, аваз белән хәрефнең төп аермасын практик аңлауга ирешә, баш һәм юл хәрефләрен аларны тоташтыручы сызыкларны һәм сүзләрне ачык итеп бозмыйча яза,басма,язма хәрефләр белән бирелгән сүз һәм җөмләләрне дөрес күчереп яза белергә тиешләр..	1.10.		
14	Э, э,е хәрефләрен язу.	1	Э, э, е хәрефләрен язарга өйрәтү, әйтеп ишетеп язу күнекмә-ләрен ныгыту.	Барлык баш һәм юл хәреф-ләренең язылышы һәм аларның тоташтыруның төп сызыклары белән таныштыра һәм калли-график дөрес яза белергә тиешләр.	2		
15	И,и хәрефләрен язу.	1	Хәрефне төзү, язу технологиясен өйрәнү. Хәрефне элементлап һәм тоташ язу. Бизәк ясау.	Ххәрефләрне яза белергә; сүзләргә аваз-хәреф анализы ясый һәм аны схемада күрсәтә белергә тиешләр..	6		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

16	У,у хәрефләрен язу.	1	Баш һәм юл хә-рефләрен, аларны тоташтыручы сы-зыкларны һәм сүз-ләрне ачык итеп, бозмыйча язу.	Ххәрефләрне алгоритм бу-енча санап яза белергә, сүзләргә аваз-хәреф анализы ясап, аны график формада күрсәтә белергә тиешләр.	8		
17	Ү,ү хәрефләрен язу	1	Ү,ү хәрефләрен язарга өйрәтү.Хә-рефне төзү, язу технологиясен өйрәнү.	Дәфтәр юлларына хәреф-ләрне һәм сүзләрне, тигез ара калдырып, тигез, дөрес урнаштыра, Ү,ү, хәрефләрен яза белергә тиешләр.	9		
18	О,о хәрефләрен язу.	1	О,о хәрефләрен язарга өйрәтү. Баш һәм юл хә-рефләрен, аларны тоташтыручы сы-зыкларны һәм сүз-ләрне ачык итеп, бозмыйча язу.	Баш О һәм юл о хәрефләрен алгоритм буенча санап яза белергә, сүзләргә аваз-хәреф анализы ясый һәм аны схе-мада күрсәтә белергә тиешләр.	13		
19	Ө, ө хәрефләрен язу.	1	Хәрефне төзү, язу технологиясен өйрәнү. Хәрефне элементлап һәм тоташ язу. Бизәк ясау.	Юл ү хәрефен алгоритм буенча санап яза белергә. Сүзләргә аваз-хәреф анализы ясап, аны график формада күрсәтә белергә.	15		
20	Ныгыту. Өйрәнгән хәрефләрне язу күнегү-ләре	1	Өйрәнгән хәреф-ләрне, аларны то-таштыручы сызык-ларны һәм сүзләр-не ачык итеп, боз-мыйча язу.	Баш һәм юл хәрефләрен, аларны тоташтыручы сы-зыкларны һәм сүзләрне ачык итеп, бозмыйча яза белергә тиешләр.	16		
21	Н,н хәрефләрен язу.	1	Схема буенча текст төзү. Өстән һәм астан тоташ-тыру элементлары. Кеше исемнәрен язу. Бизәк ясау.Н, н хәрефләрен язарга өйрәтү.	Иҗек һәм хәрефләрне төшереп калдырмый, урыннарын ал-маштырмый, хәреф форма-ларын бозмый кечкенә текст күчереп яза, язмача , аннары басмача үрнәкләрдән сүзләр,	20		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

				җөмләләр күчереп яза, үрнәк текст белән чагыштырып карап, сүзләрне иҗекләп орфографик уку ярдәмендә дәфтәргә язылганнарның дөреслеген тикшерә белергә тиешләр.			
22	Л,л хәрефләрен язу	1	Кисмә хәрефләр-дән кушылмалар төзү. Л,л хәреф-ләренең график яктан дөрес язы-лышын, сүздә аларны тоташтыру ысулларын өйрәтү.	Баш һәм юл хәреф-ләренең язылышы һәм аларның тоташтыруның төп сызыклары белән таныштыру һәм калли-график дөрес яза белергә тиешләр.	22		
23	Ныгыту.Өйрәнгән хәрефләрне язу күнегү-ләре	1	Кисмә хәрефләр-дән сүзләр төзү. Өйрәнгән хәреф-ләрнең язылышын кабатлау. Истә калдыруларына ирешү.	Аваз һәм хәрефләрне гамәли танып белеп, аваз белән хәрефнең төп аермасын практик аңларга тиешләр.	23		
24	М, м хәрефләрен язу.	1	Хәрефләрне төзү, язу технологиясен өйрәнү. Диктант язу алгоритмы. Бизәк ясау. М,м хәрефләрен язарга өйрәтү.	Аваз һәм хәрефләрне гамәли танып- белеп, аваз белән хәрефнең төп аермасын практик аңлауга ирешү, баш һәм юл хәрефләрен аларны тоташтыручы сызыкларны һәм сүзләрне ачык итеп бозмыйча яза,басма,язма хәрефләр белән бирелгән сүз һәм җөмләләрне дөрес күчереп яза белергә тиешләр.	27		
25	Р, р хәрефләрен язу.	1	Р, рхәрефләрен астан һәм өстән тоташтыру эле-ментлары. Сүзләр һәм җөмләләр язу. Бизәк ясау. Р, р хә-рефләрен язарга өйрәтү.	Баш һәм юл хәрефләрен, аларны тоташтыручы сызыкларны һәм сүзләрне ачык итеп, бозмыйча яза белергә тиешләр.	29		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

26	Ныгыту. Өйрәнгән хә-рефләрне язу күнегүләре.	1	Әйтеп ишетеп, күче-реп язу күнекмәлә-рен ныгыту, грамо-талы язу күнекмә-ләре булдыра баш-лау.	Басма, язма хәрефләр белән бирелгән сүз һәм җөмләләр-не дөрес күчереп яза белергә тиешләр.	30		
27	Й, й хәрефләрен язу.	1	Й, й хәрефләрен язарга өйрәтү. Сүзләр төзү. Сүз-ләр һәм җөмләләр язу.	Барлык баш һәм юл хәреф-ләренең язылышы һәм алар-ның тоташтыруның төп сызыклары белән таныш-тыра һәм каллиграфик дөрес яза белергә тиешләр.	10.11		
28	ң хәрефен язу.	1	Ю ң хәрефен язарга өйрәтү. Бу хәреф булган сүзләр төзү, яздыру.	Авазларны сүздә тиешле язма хәрефләр белән күрсәтә, сүздәге хәрефләрне, аларны тоташтырган сузыкларын өзмичә ритмик язуны (ас-ос) булдырып, дәфтәр юлларына хәреф-ләрне һәм сүзләрне, тигез ара калдырып, тигез, дөрес урнаштыра,башта укытучы белән иҗек –аваз анализы ясаганнан соң, тора бара мөстәкыйль рәвештә сүзләр, җөмләләр яза белергә тиешләр.	12		
29	Ныгыту. Өйрәнгән хәрефләрне язу күнегү-ләре	1	Сүзләр, җөмләләр язарга өйрәтү, әйтеп ишетеп, күчереп язу күнекмәләрен ныгы-ту, грамоталы язу күнекмәләре бул-дыра башлау.	Басма, язма хәрефләр белән бирелгән сүз һәм җөмлә-ләрне дөрес күчереп язуа белергә тиешләр.	13		

30	Юл я хәрефен язу.	1	Юл я хәрефен язарга өйрәтү. Сүзләр төзү, бизәкләр ясау.	Җөмләнең беренче сүзен баш хәреф белән башлап, җөмлә беткәч, нокта куеп яза, я хәрефенең ике аваз белдерүен аңлап, я хәрефе кергән сүзләрне дөрес яза белергә тиешләр.	17		
31	Баш Я хәрефен язу.	1	Баш һәм юл хә-рефләрен, аларны тоташтыручы сызыкларны һәм сүзләрне ачык итеп, бозмыйча язу. Баш Я хәре-фен график дөрес язарга өйрәтү.	Аваз һәм хәрефләрне гамәли танып белергә, аваз белән хәрефнең төп аермасын практик аңлауга ирешергә тиешләр.	19		
32	Ныгыту. Өйрәнгән хәрефләрне язу күнегү-ләре.	1	Хәрефләрнең гра-фик яктан дөрес язылышын, сүздә аларны тоташтыру ысулларын кул-ланып,ритмлап иҗекләр, сүзләр, кечкенә җөмләләр язу.	Хәрефләрнең график яктан дөрес язылышын, сүздә аларны тоташтыру ысул-ларын белеп, хәрефләрне дөрес тоташтырып, ритмлап иҗекләр, сүзләр, кечкенә җөмләләр яза белергә тиешләр.	20		
33	Юл ю хәрефен язу.	1	Хәрефне төзү, язу технологиясен өй-рәнү. Хәрефне элементлап һәм тоташ язу. Кеше исемнәре язу. Би-зәк ясау.	Аваз һәм хәрефләрне гамәли танып белергә, аваз белән хәрефнең төп аермасын практик аңлый белергә тиешләр.	24		
34	Ныгыту.Өйрәнгән хәрефләрне язу күнегү-ләре.	1	Өйрәнгән хәреф-ләрнең график як-тан дөрес язылы-шын, сүздә аларны тоташтыру ысул-ларын ныгыту, сүзләр төзү.	Э,о,ө,й,е,ю,я хәрефләре, йө,йо кушылмалары булган сүзләрне дөрес яза, күчереп яза белергә тиешләр.	26		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

35	Баш Ю хәрефен язу.	1	Баш Ю хәрефен астан һәм өстән тоташтыру элементлары. Сүзләр һәм җөмләләр язу. Бизәк ясау.	Баш һәм юл хәрефләрен, аларны тоташтыручы сызыкларны һәм сүзләрне ачык итеп, бозмыйча яза, баш Ю жәрефен, тоташтыру элементларын дөрес яза белергә тиешләр.	27		
36	Баш Е хәрефен язу. Сүзләр төзү.	1	Баш һәм юл Е,е хәрефләре кергән кеше исемнәре язу. Бизәк ясау.	Аваз һәм хәрефләрне гамәли танып белә, аваз белән хәрефнең төп аермасын практик аңлауга ирешә; э,о,ө,й,е,ю,я хәрефләре, йө,йо кушылмалары булган сүзләрне дөрес яза белергә тиешләр.	1.12.		
37	Юл е хәрефен, шул хәреф булган сүзләр язу.	1			3		
38	Ныгыту.Өйрәнгән хәрефләрне язу күнегү-ләре	1	Баш һәм юл хә-рефләренең язы-лышын ныгыту. Сүзләр төзү. Җөм-ләләр язу.	Басма, язма хәрефләр белән бирелгән сүз һәм җөмлләрне дөрес күчереп яза белергә тиешләр.	4		
39	Д,д хәрефләрен язу.	1	Д,д хәрефләренең график яктан дө-рес язылышын, сүздә аларны то-таштыру ысул-ларын аңлату, хәрефләрне язарга өйрәтү.	Аваз һәм хәрефләрне гамәли танып- белү, аваз белән хә-рефнең төп аермасын практик аңлауга ирешү, баш һәм юл хәрефләрен аларны тоташты-ручы сызыкларны һәм сүзләрне ачык итеп бозмыйча, басма,язма хәрефләр белән бирелгән сүз һәм җөмләләрне дөрес күчереп яза белергә тиешләр.	8		
40	Т,т хәрефләрен язу.	1	Т, т хәрефләренең график яктан дө-рес язылышын, сүздә аларны то-таштыру ысул-ларын аңлату, хә-рефләрне язарга өйрәтү. Сүзләр төзү. Бизәкләр ясау.	Барлык баш һәм юл хәреф-ләренең язылышы һәм аларның тоташтыруның төп сызыклары белән танышу һәм калли-график дөрес яза белергә тиешләр.	10		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

41	Ныгыту.Өйрәнгән хәрефләрне язу күнегү-ләре	1	Баш һәм юл хә-рефләренең язы-лышын ныгыту. Сүзләр төзү. Җөм-ләләр язу.	Хәрефләрнең график яктан дөрес язылышын, сүздә аларны тоташтыру ысулла-рын белергә;хәрефләрне дөрес тоташтырып, ритмлап иҗекләр, сүзләр, кечкенә җөмләләр яза белергә тиешләр.	11		
42	З,з хәрефләрен язу.	1	Хәрефне төзү, язу технологиясен өйрәнү. Хәреф-ләрне элементлап һәм тоташ язу. Ке-ше исемнәре, җөм-ләләр язу. Бизәк ясау.	Җөмләнең беренче сүзен баш хәреф белән башлап, җөмлә беткәч, нокта куеп яза, хәреф формаларын күзаллап,аларны алгоритм буенча яза, кеше исемнә-ренең баш хәрефтән язылу-ын белергә тиешләр.	15		
43	С,с хәрефләрен язу.	1	С, с хәрефләренең график яктан дөрес язылышын, сүздә аларны тоташтыру ысулларын аңлату. С, с хәрефләрен язарга өйрәтү.	Баш һәм юл хәрефләренең язылышы һәм аларның тоташтыруның төп сызыклары белән танышып, каллиграфик дөрес яза белергә тиешләр.	17		
44	Ныгыту.Өйрәнгән хәрефләрне язу күнегүләре	1	Баш һәм юл хәреф-ләренең язылышы һәм аларның тоташ-тыруның төп сы-зыклары. Сүзләр төзү.	Кечкенә текстларны тактадан, дәреслектән дөрес итеп (иҗек һәм хәрефләрне төшереп калдырмый, урыннарын алмаштырмый, хәреф форма-ларын бозмыйча), сүзләп күчереп яза белергә тиешләр.	18		
45	Г,г хәрефләрен язу.	1	Сүзгә аваз-хәреф анализы ясау.Г,г хәрефләрен тоташ-тыру элементлары. Кисмә хәрефләр-дән сүзләр һәм җөмләләр төзү.	Басма һәм язма хәрефләр белән бирелгән сүз һәм җөмләләрне дөрес күчереп яза,үрнәк текст белән чагыштырып карап һәм сүзләрне иҗекләп орфографик уку ярдәмендә дәфтәргә языл-ганнарның дөреслеген тик-шерә, Г, г хәрефләрен алго-ритм	22		

				буенча яза, сүзләргә аваз-хәреф анализы ясап, аны график формада күрсәтә белергә тиешләр.			
46	К, к хәрефләрен язу.	1	Баш һәм юл К, к хәрефләрен, аларны тоташтыручы сы-зыкларны һәм сүз-ләрне ачык итеп, бозмыйча язу.	Хәрефләрнең график яктан дөрес язылышын, сүздә аларны тоташтыру ысулларын кул-лана, хәрефләрне дөрес тоташ-тырып, ритмлап иҗекләр, сүз-ләр, кечкенә җөмләләр яза бе-лергә тиешләр.	24		
47	Ныгыту. Өйрәнгән хәрефләрне язу күнегү-ләре.	1	Хәрефләрне график яктан дөрес язу, сүздә аларны тоташтыру ысулларын кул-лану, хәрефләрне дөрес тоташтырып, ритмлап иҗекләр, сүзләр, кечкенә җөмләләр яздыру.	Авазларны сүздә тиешле язма хәрефләр белән күрсәтә, сүздәге хәрефләрне, аларны тоташтырган сузыкларын өзмичә ритмик язуны (ас-ос) булдыру , дәфтәр юлларына хәрефләрне һәм сүзләрне, тигез ара калдырып, тигез, дөрес урнаштыра,башта укытучы белән иҗек –аваз анализы ясаганнан соң, тора бара мөстәкыйль рәвештә сүзләр, җөмләләр яза белергә тиешләр.	25		
48	В, в хәрефләрен язу.	1	Баш һәм юл В,в хәрефләрен, аларны тоташтыручы сы-зыкларны һәм сүз-ләрне ачык итеп, бозмыйча язу.	Баш һәм юл хәрефләрен, аларны тоташтыручы сызыкларны һәм сүзләрне ачык итеп, бозмыйча яза белергә тиешләр.	12.01.		
49	Ф, ф хәрефләрен язу.	1	Баш һәм юл Ф,ф хәрефләрен, аларны тоташтыручы сы-зыкларны һәм сүз-ләрне ачык итеп, бозмыйча язу.	Аваз һәм хәрефләрне гамәли танып белергә, аваз белән хәрефнең төп аермасын практик аңлауга ирешергә тиешләр.	14		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

50	Б, б хәрефләрен язу.	1	Баш һәм юл Б,б хәрефләрен, аларны тоташтыручы сы-зыкларны һәм сүз-ләрне ачык итеп, бозмыйча язу.	Басма һәм язма хәрефләр белән бирелгән сүз һәм җөмләләрне дөрес күчереп яза,үрнәк текст белән чагыштырып карау һәм сүзләрне иҗекләп орфографик уку ярдәмендә дәфтәргә языл-ганнарның дөреслеген тик-шерә белергә тиешләр.	14		
51	П, п хәрефләрен язу.	1	Баш һәм юл П,п хәрефләрен, аларны тоташтыручы сы-зыкларны һәм сүз-ләрне ачык итеп, бозмыйча язу.		19		
52	Ж,ж хәрефләрен язу.	1	Баш һәм юл Ж,жхәрефләрен, аларны тоташтыручы сы-зыкларны һәм сүз-ләрне ачык итеп, бозмыйча язу.	Сүздәге хәрефләрне, аларны тоташтырган сузыкларын өзмичә ритмик язуны (ас-ос) булдыру , дәфтәр юлларына хәрефләрне һәм сүзләрне, тигез ара калдырып, тигез, дөрес урнаштыра белергә тиешләр.	21		
53	Ш, ш хәрефләрен язу.	1	Ш, ш хәрефләрен , сүзләр язарга өйрә-тү, әйтеп ишетеп язу күнекмәләрен ныгы-ту, грамоталы язу күнекмәләре бул-дыра башлау	Җөмләнең беренче сүзен баш хәреф белән башлап, җөмлә беткәч, нокта куеп яза белерргә тиешләр.	22		
54	Ныгыту. Кечкенә текстны күчереп язу.	1	Баш һәм юл хәреф-ләренең язылышын кабатлау. Кечкенә текстләр яздыру. Кисмә хәрефләрдән сүзләр төзү. Кечкенә текстлар күчерү	Башта язмача, аннары басмача үрнәклардән сүзләр, җөмләләр күчереп яза, үрнәк текст белән чагыштырып карау һәм сүзләрне иҗекләп орфографик уку ярдәмендә дәфтәргә язылганнарның дөреслеген	26		

				тикшерә белергә тиешләр.			
[illegible]	Җ,җ хәрефләрен язу.	1	Җ, җ хәрефен , сүз-ләр язарга өйрәтү, әйтеп ишетеп язу күнекмәләрен ныгы-ту, грамоталы язу күнекмәләре булды-ра башлау.	Басма һәм язма хәрефләр белән бирелгән сүз һәм җөмләләрне дөрес күчереп яза,үрнәк текст белән чагыштырып карап һәм сүзләрне иҗекләп орфографик уку ярдәмендә дәфтәргә языл-ганнарның дөреслеген тик-шерә белергә тиешләр.	28		
56	Ч,ч хәрефләрен язу.	1	Баш һәм юл Ч,ч хәрефләрен, аларны тоташтыручы сы-зыкларны һәм сүз-ләрне ачык итеп, бозмыйча язу	Авазларны сүздә тиешле язма хәрефләр белән күрсәтә, сүздәге хәрефләрне, аларны тоташтырган сузыкларын өзмичә ритмик язуны (ас-ос) булдыра , дәфтәр юлларына хәрефләрне һәм сүзләрне, тигез ара калдырып, тигез, дөрес урнаштыра, башта укытучы белән иҗек –аваз анализы ясаганнан соң, тора бара мөстәкыйль рәвештә сүзләр, җөмләләр яза белергә тиешләр.	29		
57	Баш һәм юл хәреф-ләренең язылышын кабатлау Ныгыту Өйрәнгән хә-рефләрне язу күнегүләре.	1	Баш һәм юл хәреф-ләренең язылышын кабатлау. Кечкенә текстләр яздыру. Кисмә хәрефләрдән сүзләр төзү.	Кечкенә текстларны тактадан, дәреслектән дөрес итеп (иҗек һәм хәрефләрне төшереп калдырмый, урыннарын алмаштырмый, хәреф формаларын бозмыйча), сүзләп күчереп яза белергә тиешләр.	2.02.		
58	Х,х хәрефләрен язу.	1	Х, х хәрефләрен , сүзләр язарга өйрә-тү, әйтеп ишетеп язу күнекмәләрен ныгы-ту,	Хәрефләрнең график яктан дөрес язылышын, сүздә аларны тоташтыру ысулларын аңлап,	4		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

			грамоталы язу күнекмәләре булды-ра башлау.	хәрефләрне дөрес тоташтырып, ритмлап иҗекләр, сүзләр, кечкенә җөмләләр яза белергә тиешләр.			
59	Һ,һ хәрефләрен язу.	1	Баш һәм юл Һ,һ хәрефләрен, аларны тоташтыручы сы-зыкларны һәм сүз-ләрне ачык итеп, бозмыйча язу	Авазларны сүздә тиешле язма хәрефләр белән күрсәтә, сүздәге хәрефләрне, аларны тоташтырган сузыкларын өзмичә ритмик язуны (ас-ос) булдыра , дәфтәр юлларына хәрефләрне һәм сүзләрне, тигез ара калдырып, тигез, дөрес урнаштыра, башта укытучы белән иҗек –аваз анализы ясаганнан соң, тора бара мөстәкыйль рәвештә сүзләр, җөмләләр яза белергә тиешләр.	5		
60	Ныгыту.Өйрәнгән хә-рефләрне язу күнегү-ләре. Диктант.	1	Өйрәнгән хәреф-ләрнең график яктан дөрес язылышын ныгыту.	Хәрефләрнең график яктан дөрес язылышын, сүздә аларны тоташтыру ысулларын кулла-нып, хәрефләрне дөрес тоташ-тырып, ритмлап иҗекләр, сүзләр, кечкенә җөмләләр яза белергә тиешләр.	9		
61	Щ, щ хәрефләрен язу	1	Щ,щ хәрефләрен , сүзләр язарга өйрә-тү, әйтеп ишетеп язу күнекмәләрен ныгы-ту, грамоталы язу күнекмәләре булды-ра башлау.	Башта язмача, аннары басмача үрнәкләрдән сүзләр, җөмләләр күчереп яза, әрнәк текст белән чагыштырып карап һәм сүзләрне иҗекләп орфографик уку ярдәмендә дәфтәргә язылганнарның дөреслеген тикшерә белергә тиешләр.	11		
62	Ц,ц хәрефләрен язу.	1	Ц,ц хәрефләрен язарга өйрәтү.	Хәрефләрне яза, аваз һәм хәрефләрне гамәли танып- белү,	12		

				аваз белән хәрефнең төп аермасын практик аңлауга ирешү, баш һәм юл хәрефләрен аларны тоташтыручы сызык-ларны һәм сүзләрне ачык итеп бозмыйча яза белергә тиешләр.		
63	Ныгыту. Өйрәнгән хә-рефләрне язу күнегүләре.	1	Кисмә хәрефләрдән сүзләр төзү. Бәйлә-нешле сөйләм телен үстерү. Өйрәнгән хәрефләрнең язы-лышын кабатлау.	Әйтелеше белән язылышы туры килгән сүзләрне ишетеп дөрес яза белергә тиешләр.	23		
64	Ё,ё хәрефләрен язу.	1	Ё,ё хәрефләрен язарга өйрәтү. Дә-реслектән кечкенә текстларны күчер-теп яздыру.	Кечкенә текстларны тактадан, дәреслектән дөрес итеп (иҗек һәм хәрефләрне төшереп калдырмый, урыннарын алмаштырмый, хәреф формаларын бозмыйча), сүзләп күчереп яза белергә тиешләр.	25		
65	ь билгесен һәм шушы хәреф булган сүзләрне язу.	1	ь билгесен һәм шу-шы хәреф булган сүзләрне яздыру.	Сүздәге хәрефләрне, аларны тоташтырган сузыкларын өзмичә ритмик язуны (ас-ос) булдыру , дәфтәр юлларына хәрефләрне һәм сүзләрне, тигез ара калдырып, тигез, дөрес урнаштыра белергә тиешләр.	26		
66	Ъ билгесен һәм шушы хәреф булган сүзләрне язу.	1	Ъ билгесен һәм шу-шы хәреф булган сүзләрне язарга өй-рәтү.	ъ хәрефен язу, баш һәм юл хәрефләрен аларны тоташ-тыручы сызыкларны һәм сүз-ләрне ачык итеп бозмыйча яза белергә тиешләр.	1.03.		
67	Ныгыту.Өйрәнгән хә-рефләрне язу күнегү-ләре.	1	Өйрәнгән хәреф-ләрнең график яктан дөрес	Хәрефләрнең график яктан дөрес язылышын, сүздә аларны	3		

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

	Диктант.		язылышын ныгыту.	тоташтыру ысулларын кулланып, хәрефләрне дөрес тоташтырып, ритмлап иҗекләр, сүзләр, кечкенә җөмләләр яза белергә тиешләр.			
68	Ныгыту.Баш һәм юл хәрефләренең язылышын кабатлау. Кечкенә текстләр яздыру.	1	Баш һәм юл хәреф-ләренең язылышын кабатлау. Кечкенә текстләр яздыру.	Кечкенә текстларны тактадан, дәреслектән дөрес итеп сүзләп күчереп яза белергә тиешләр.	4		

69	“Татар теле” дәреслеге белән танышу. Алфавит. Аваз һәм сүз.	1	Яңа дәреслек беләнтаныштыру. Алфавитның әһәмиятен аңлату.	Алфавиттагы һәрефләрнең урынын белү. Китапларны киштәләргә авторларның баш хәрефенә карап урнаштыра белү.	8		
70	Алфавит. Аваз һәм хәреф. Кешеләрнең үзара төп сөйләшү формалары, сөйләм төзү.	1	Алфавитны куллана белү күнекмәсен формалаштыру. Сөйләм һәм текст турында төшенчә бирү, б.с. телен үстерү, грамоталы язу күнекмәләрен ныгыту	Алфавиттагы һәрефләрнең урынын белү. Билгеле бер темага , рәсем-нәргә карата җөмләләр уйлау, сюжетлы рәсемнәр, укытучы куйган сораулар ярдәмендә сөйләм төзи белергә тиешләр.	10		
71	Җөмлә турында гомуми төшенчә. Җөмлә ахырында тыныш билгеләре.	1	Җөмлә ахырында тыныш билгеләре куелу бн таныштыру, грамоталы күчереп язу күн.ныгыту	Җөмләләрнең мәгънәви-интонацион үзенчәлекләрен күзәтә һәм җөмлә ахырында нокта, сорау , өндәү билге-ләрен куя, җөмлә төзи белергә тиешләр.	11		
72	Җөмлә. Җөмлә ахырында тыныш билгеләре.	1			15		
73	Предметны һәм эш-хәрәкәтне белдергән сүзләр.	1	Предмет ,хәрәкәтне белдергән сүзләр турында төшенчә	Предметларны атаган һәм кем? нәрсә? сорауларына, предметларның эшен	17		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

			бирү, б.с.т. үстерү, грамоталы язу күн. ныгыту	хәрәкәтеп күрсәткән нишли? нишләде? сорауларына җавап булган сүзләрне җөмлә эченнән таба белергә тиешләр.			
74	Предметны, эш-хәрәкәтне, белдергән сүзләр турында кабатлау.	1	Предметны, эш-хәрәкәтне, билгене белдергән сүзләр турында белемнәрен гомумиләштерү, кабатлау	Предметның үзен аның эш-хәрәкәтен белдергән сүзләргә карата дөрес сорау кую, Җөмләдә кем? нәрсә? Нишли? нинди? сорауларына җавап булган сүзләне таба белергә тиешләр	18		
75	Предметның билгесен белдергән сүзләр.	1	Билгене белдергән сүзләр, ярдәмче сүзләр белән таныштыру, б.с. т. үстерү, грамоталы язу күн. ныгыту	Предметның үзен аның билгесен белдергән сүзләргә карата дөрес сорау кую, Җөмләдә нинди? кайсы? сорауларына җавап булган сүзләне таба белергә тиешләр	31		
76	Өстәмә предметны белдергән сүзләр.	1	Баш предметны өстәмә предметтан аера бе-лергә өйрәтү.Кем? соравының кешегә генә яки затны бел-дергән исемгә карата гына кулланыл-ганын искәртү.	Баш предметны өстәмә предметтан аера белергә, Кем? соравын кешегә генә яки затны белдергән исемгә карата гына куллана белергә тиешләр.	1.04.		
77	Ярдәмче сүзләр.(бәйлек, бәйлек сүзләр)	1	Терминнарын әйт-мичә генә ярдәмче сүзләр (бәйлек, бәйлек сүзләр) турында мәгълүмат бирү.	ярдәмче сүзләрне аера һәм куллана белергә тиешләр.	5.04.		
78	Телдән һәм язма сөйләм. Басым.	1	Балаларга телдән һәм язма сөйләм турында	телдән һәм язма сөйләмне аера белү. дөрес интонация	7		

			төшенчә бирү, аермаларын күрсәтү.Интонация һәм логик басым турында аңлату.	белән укый белергә.			
79	Исем, фамилия, елга, күл, шәһәр, хайван кушаматларында баш хәреф.	1	баш һәм юл хәрефләре белән языручы сүзләр белән таныштыру.	баш һәм юл хәрефләрен дөрес куллана белергә тиешләр.	8		
80	Аваз төркемнәре. Сузык авазлар.	1	Калын һәм нечкә сузык авазлар турындагы белемнәрне ныгыту, аларны дөрес аера белүләренә ирешү.	Сузык авазларны , калын һәм нечкә сузыкларны ,аваз һәм хәрефләрне практик аерып таный белергә тиешләр.	12		
81	Сузык авазлар. Калын һәм нечкә сузык авазларны кабатлау.	1			14		
82	Ижек. Сүзләрне юлдан - юлга күчерү. ь,ъ булган сүзләрне юлдан юлга күчерү.		Сүзләрне ижеккә дөрес бүлү, ижекләр дән сүз төзү күнек булдыру, грамоталы язу күнекмәләрен үстерү.	Сүзләрне ижеккә дөрес бүлү, ижекләп юлдан –юлга дөрес күчерә белергә тиешләр.	15		
83	Тартык авазлар.	1	тартык авазлар турындагы белемнәрен ныгыту, аларны дөрес аера белүләренә ирешү	Аваз һәм хәреф, сузык һәм тартык авазлар, калын һәм нечкә сузыклар, яңгырау һәм саңгырау тартыкларны чагыштыра һәм аера белергә тиешләр..	19		
84	Парлы һәм парсыз тартыклар.	1			21		
85	Сузык аваз хәрефләре. Э-е хәрефләре.	1	Сузык **э-е** хәрефләре булган сүзләр язы лышы белән таныш тыру, грамоталы язу күнекм. үстерү	Сузык **э-е** хәрефләре булган сүзләрне дөрес яза белергә тиешләр.	22		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

86	Ө-е хәрефләре.	1	**Ө-е** хәрефләре язы-лышына кагыйдә белән таныштыру, кагыйдәне прак тик кул. өйрәтү	**Ө-е** хәрефләре булган сүзләрне дөрес яза белергә тиешләр.	26		
87	О-ы хәрефләре.	1	**О-ы** хәрефләре язылышына кагыйдә белән таныштыру.	О-ы хәрефләре булган сүзләрне дөрес яза белергә тиешләр.	28		
88	Я хәрефе.	1	**Я** хәрефе мәгънәләре белән таныштыру, **Я** хәрефе кергән сүзләрне дөрес язу күнекмәсе булдыру	**Я** хәрефе кергән сүзләрне дөрес яза белергә тиешләр	29		
89	Ю хәрефе.	1	**Ю** хәрефе мәгънәләре белән таныштыру.	Ю хәрефе кергән сүзләрне дөрес яза белергә тиешләр	3.05.		
90	Е, е хәрефләре.	1	**Е,е** хәрефләре язы лышына кагыйдә белән таныштыру, кагыйдәне практик кулланырга өйрәтү	Е хәрефе кергән сүзләрне дөрес яза белергә тиешләр	5.05.		
91	Тартык аваз хәрефләре. Й хәрефе	1	Тартык аваз хәрефләре турындагы белемнәрен ныгыту.	Йхәрефе кергән сүзләрне дөрес яза белергә тиешләр	6		
92	В хәрефе. **В,в** хәрефләре язылышына кагыйдә	1	**В,в** хәрефләре язы лышына кагыйдә белән таныштыру, кагыйдәне практик кулланырга өйрәтү	В хәрефе кергән сүзләрне дөрес яза белергә тиешләр	10		
93	К, г хәрефләре.	1	**К, г,** хәрефләре язы лышына кагыйдә белән таныштыру	К, г, хәрефе кергән сүзләрне дөрес яза белергә тиешләр.	12		
94	М, н, ң хәрефләре.	1	**м, н, ң** хәрефләре	м, н, ң хәрефе кергән сүзләрне	13		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

			язылышына кагыйдә белән таныштыру	дөрес яза белергә тиешләр.			
95	Җөмлә. Авазлар һәм хәрефләр. Күчереп язу.	1	Җөмлә. Авазлар һәм хәрефләр турында белемнәрен ныгыту, грамоталы язарга өйрәтү	Гади сүзләргә иҗек-аваз анализы ясау басма, язма хәрефләр белән бирелгән сүз һәм җөмләләрне дөрес күчереп яза белергә тиешләр	17		
96	Сөйләмдә җөмлә чикләрен табу, бәйләнешле сөйләм төзү.	1	Сөйләмдә җөмлә чикләрен табарга өйрәтү, б. с.т. үст	Гади җөмлә башындагы сүзне баш хәреф белән язу, җөмлә ахырында нокта,сорау, өндәү билгеләрен кую, җөмләдәге сүзләр бәйләнешен ачыклау, таныш темага телдән 4-5 җөмлә төзеп сөйләү һәм шуларны язып куя белергә тиешләр	19		
97	Предметны, эш-хәрәкәтне, билгене белдергән сүзләр. Кем? Нәрсә? Нишли? Нишләде? Нинди? Кайсы? сорауларына җавап булган сүзләр турында гомуми төшенчә.	1	Предметны, эш-хәрәкәтне, билгене белдергән сүзләр турында белемнәрен гомумиләштерү, кабатлау Кем? Нәрсә? Нишли? Нишләде? Нинди? Кайсы? сорауларына җавап булган сүзләр турында гомуми төшенчә бтрү.	Предметның үзен аның билгесен , эш- хәрәкәтен белдергән сүзләргә карата дөрес сорау кую, Җөмләдә кем? нәрсә? Нишли? нинди? нинди? кайсы? сорауларына җавап булган сүзләне таба белергә тиешләр	20		
98	Үткәннәрне кабатлау. Алфавит.Сузык һәм тартык авазлар.	1	Ел буе өйрәнгән белемнәрен гомумиләштерү, системалаштыру, йомгаклау	Хәрефләрне язуда тоташ һәм тиз итеп язу алымнарын тормышка ашыру.	24		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

99	Уку елында өйрәнгәннәрне кабатлау..	1	Ел буе өйрәнгән белемнәрен гомумиләштерү, системалаштыру, йомгаклау	Хәрефләрне язуда тоташ һәм тиз итеп язу алымнарын тормышка ашыру.	26		

Укучыларның белеменә, эш осталыгына һәм күнекмәләренә таләпләр:

- **1 классны тәмамлаганда,** укучылар татар телендәге барлык аваз һәм хәрефләрне гамәли танып белергә, аваз белән хәрефнең төп аермасын практик аңлауга ирешергә тиеш;
- сүзләрне авазларга таркату, авазларны сүздәге тәртиптә әйтү;
- сузык һәм тартык авазларны һәм аларның хәрефләрен аерып таный белү;
- калын һәм нечкә сузыкларны дөрес әйтү;
- сүзләрне иҗекләргә бүлү;
- җөмләләрне сүзләргә таркату;
- баш һәм юл хәрефләрен, аларны тоташтыручы сызыкларны һәм сүзләрне ачык итеп, бозмыйча язу;
- басма, язма хәрефләр белән бирелгән сүз һәм җөмләләрне дөрес күчереп язу;
- әйтелеше белән язылышы туры килгән сүзләрне, шундый сүзләрдән төзелгән 3-5 сүзле җөмләләрне ишетеп дөрес язу;
- җөмләнең беренче сүзен баш хәреф белән башлап, җөмлә беткәч, нокта куеп язу;
- телдән 4-5 җөмләле кечкенә хикәяләр төзү;

Уку –методик комплекты:

Дәреслекләр: Татарстан Республикасы Мәгариф һәм Фән министрлыгы тарафыннан расланган.

”Әлифба”- 1 сыйныф, И.Х.Мияссарова, Ф.Ш. Гарифуллина, Р.Р. Шәмсетдинова. Казан, “Мәгариф – Вакыт” нәшрияты, 2012 ел.

“Әлифба дәресләре өчен методик кулланма” И.Х.Мияссарова, Ф.Ш. Гарифуллина, Р.Р. Шәмсетдинова. Казан, “Мәгариф – Вакыт” нәшрияты, 2011 ел.

Язарга өйрәнү дәфтәрләре. №1.2. Казан, “Мәгариф-Вакыт” нәшрияты 2012

“Татар теле”- 1 сыйныф, И.Х. Мияссарова,Ч.М.Харисова. Казан, “Мәгариф-Вакыт” нәшрияты, 2011.

Татар теле – Татар телендә башлангыч гомуми белем бирү мәктәбенең 1 нче сыйныфында эшләүче укытучылар өчен методик кулланма Казан “ Мәгариф- Вакыт” нәшрияты 2011

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ ГОМУМБЕЛЕМ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘГЕРҖЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
“ЯҢА АВЫЛ БАШЛАНГЫЧ МӘКТӘП - БАЛАЛАР БАКЧАСЫ”

Каралды
МБ җитәкчесе:
____Ф.Ә . Фәхретдинова
Протокол № 1
28 август 2015 ел

Раслыйм
МБГУ “Яңа Авыл
башлангыч мәктәп –
балалар бакчасы”
директоры:
___ В. М. Гыйльметдинова
Приказ № 48 - ОД
1 сентябрь 2015ел

Беренче квалификацион категорияле башлангыч сыйныф укытучысы Фәхретдинова Филисә Әшрәфовнаның 1 сыйныф өчен әдәби укудан эш программасы

Педагогик киңәшмә утырышында
кабул ителде
Прортокол № 1
28 август 2015ел

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Эш программасы түбәндәге документларга нигезләнеп төзелде:

1.06.10.2009 елда РФ Мәгариф министрлыгы тарафыннан расланган башлангыч белем бирү дәүләт стандарты Федераль компонентына (Приказ №373);

2. Дәүләт стандартының Федераль компонентына нигезләнгән башлангыч мәктәпләрнең татар теле фәненнән үрнәк программасына;
3. 29.08.2011 елда ТР Мәгариф министрлыгы тарафыннан расланган гомумбелем бирү учреждениеләре өчен региональ базис укыту планына (Приказ №9282/11);
4. 06.10.2009 нчы елда РФ Мәгариф һәм Фән министрлыгы тарафыннан расланган “Гомуми башлангыч белем бирү федераль дәүләт стандартын гамәлгә кертү” турындагы боерыгына (Приказ №373);
5. РФ һәм ТР “Мәгариф турындагы Закон” ына;
6. Белем бирү учреждениеләрендә укыту процессында куллану өчен рөхсәт ителгән “Перспективалы башлангыч мәктәп” концепциясе һәм белем бирүнең яңа стандартлары таләпләренә туры килгән һәм рөхсәт ителгән региональ дәреслекләр исемлегенә;
7. ТР Әгерже муниципаль районы МБГУ “Яңа Авыл башлангыч мәктәп-балалар бакчасы”, 2015 елның 1 сентябрендә №48 - ОД приказы нигезендә гамәлгә кертелгән укыту планына нигезләнә.
8. Сан ПиН 2.4.2.2821-10. “Гомумбелем бирү оешмаларында укытуга карата санитар-эпидемиологик таләпләр” (РФ төп дәүләт санитар табибы карары белән 2010 нчы елның 29 нчы декабрендә расланган. РФ Юстиция Министрлыгы тарафыннан 2011 нче елның 3 нче марты 189 номеры белән теркәлгән, теркәлү номеры - 19993).

Аңлатма язуы

1 нче сыйныфның татар теле әдәби уку фәненнән эш программасы Федераль компонентның дәүләт стандартлары таләпләрен искә алып (“Дрофа”,Москва, 2007), ТРсы Мәгариф Министрлыгы тарафыннан расланган “Башлангыч гомуми белем бирү программалары” татар һәм рус телләре 1-4 программасына (Казан, “Мәгариф” нәшрияты, 2010 нчы ел), үстерешле укыту принциплары белән традицион белем бирү принципларының үзара тыгыз бәйләнештә булуын тәэмин итә торган ”Перспектив башлангыч мәктәп”концепциясенә, ФГОС таләпләренә (Приказ МО РФ от 15.10. 2009,№373-ФЗ), ТРсы Мәгариф һәм фән министрлыгының 18.08.2011елда чыккан №6871/10 «О введении ФГОС НОО» исемле хатына, 4 нче модель уку планына , И.Х.Мияссарованың Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарарафыннан рөхсәт ителгән дәреслек һәм методик кулланмасына (Татар теле. 1 нче сыйныф. Казан”Мәгариф-Вакыт” нәшрияты” 2011.

Курсның максаты — укучыларны татар теленең график системасы төзелеше һәм функциясенең гомуми закончалыклары белән танышу нигезендә башлангыч уку һәм язуга өйрәтү. Бу үз чиратында укучыларда тел турында белем һәм күнекмәләрнең формалашуына нигез булып тора

Бурычлар: грамотага өйрәнү чорында график эшчәнлекне үзләштерү ; балаларда татар теле системасының төп тел берәмлекләре (аваз, сүз, сүзтезмә, җөмлә, текст) турында күзаллау тудыру; фонематик ишетү һәм авазны әйтү культурасын үстерү; төрле шартлы модельләр (квадрат, түгәрәк) һәм махсус транскрипция билгеләре системасы нигезендә сүзнең аваз формасын күз алдына китереп әйтә алу; икенчедән, сөйләмнең фонетик язуын тиешле басма яки язма хәрефләргә күчерү; өченчедән, сүзнең хәреф моделе буенча аваз формасын төзү эшчәнлеген, ягъни уку күнекмәләрен үзләштерү; төрле жанрдагы текстларны аңлап уку күнекмәләрен формалаштыру; җөмләнең тыныш билгеләренә карап җөмләләр арасында тукталыш (пауза) ясый белү; хикәяләү, сорау, тойгылы

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

жөмләләрнең интонациясен бирү; укылган текст буенча бирелгән сорауларга тулы җавап бирү; сайлап алып эчтәлеген сөйләү; текстның башын, ахырын үзгәртү, аңа яңа исем бирә белү күнекмәләренә ия булу; текстның **1) башлам** (вакыйга нәрсәдән башлана). **2) төп өлеш** (катнашучы-геройлар белән нәрсә була), **3) йомгаклауга** (нәрсә ничек тәгалләнә) туры килә торган кисәкләрен табу һәм уку; текста сурәтләнгән вакыйгаларга укучы баланың һәм авторның мөнәсәбәтен белдерә белү.

Программа эчтәлеге (атнага 1 сәг.)

<u>Әзерлек чоры (3 сәгать)</u>

Уку

Әкият текстын тыңлау. Иллюстрацияләрнең (рәсемнәрнең) текст өлешләре белән бәйләнешен (мөнәсәбәтен) ачыклау. Әкият эчтәлеген сөйләү. Балаларда текст турында, беренчедән, мәгънә ягыннан үзара бәйләнгән һәм хәбәр итү интонациясе белән әйтелә торган, якынча тәмамланган фикерне белдерүче, билгеле бер эзлеклелектә килгән сүз һәм җөмләләр җыелмасы буларак, икенчедән, нәрсә турында да булса хәбәр итүче һәм ишетеп, күреп зиһенгә алына торган мәгълүмат буларак башлангыч күзаллау булдыру. Иллюстрация темасы буенча җөмләләр төзү. Конкрет җөмләләр белән текстның график моделе арасындагы мөнәсәбәтне ачыклау. Рәсем белән бирелгән хикәяне исемләү (исем кушу). Текст төзү элементлары. Тәкъдим ителгән график моделе буенча хикәя эчтәлеген сөйләү. Укылган текст эчтәлеге буенча бирелгән укытучы сорауларына җавап бирү. Текст эчтәлеген сайлап алып сөйләү, шигырь ятлау. Телнең структур берәмлеге буларак сүз турында башлангыч күзаллау булдыру. Басма хәрефләрнең элемент-өлгеләре белән танышу.

Әзерлек чоры ахырына балалар:

1. Элементар образлы күзаллау дәрәҗәсендә тел берәмлекләре: сүз, җөмлә, текстны **аңлый**, шулай ук татар алфавитының басма һәм язма хәрефләр системасын **атый һәм формалары буенча аера белергә**;.
2. Рәсем, график модель яки тиешле фишкалар кулланып, беренчедән, дәрестә тудырылган тел ситуацияләре буенча 2 — 4 сүздән торган **җөмләләр** һәм 3 — 4 җөмләдән торган **хикәя төзи**; икенчедән, парта артында **дөрес утыра** һәм язма әсбаплардан дөрес **файдалана**, алгоритм буенча яки тактлап язма хәрефләрнең барлык элементларын да **дөрес яза белергә тиешләр.**

<u>Әлифба чоры (19 сәгать)</u>

Сузык авазлар (3 сәг)

Сузык **[а, ә, ы, э, и, у, ү, о, ө]** авазларының сүздә төрле позициядә килгән һәм аерым кулланылган очрактагы артикуляцияләрен ныгыту. Сузык авазларны аеру күнегүләре. Иҗек ясау процессында сузыкларның роле. Сүз кисәге буларак иҗек турында белешмә. График схема буенча сузык авазны әйткәндә, сузыкка басым куеп әйтү. Сүзнең график схемалары буенча сүзне көйләп,иҗекләргә бүлеп салмак һәм орфоэпик дөрес уку. Сүзнең иҗекләргә бүленешен дуга ярдәмендә билгеләү.
Схемада сузык авазны башта түгәрәк, соңыннан транскрипция билгесе белән билгеләү. Ишетелгән һәм әйтелгән сүзләр арасыннан өйрәнелә торган аваз кергән сүзне таный һәм аера белергә өйрәнү. Өйрәнелгән сузык аваз кергән сүзләр сайлау.
Элемент-өлге ярдәме белән басма хәрефләр төзү һәм аларның формаларын үзләштерү. Хәреф турында авазның тышкы билгесе, ягъни «киеме» буларак образлы күзаллау булдыру.
Укытучы укыган текстны тыңлау, эчтәлеген аңлау, куелган сорауларга җавап табу, ишетеп кабул ителгән текстның эчтәлеген тулысынча яки сайлап сөйләү.

Парсыз сонор тартык авазлар (3 сәг)

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

[м, л, р, й, ң] сонор тартык авазлары. Бирелгән авазларның артикуляциясе : үпкәдән килә торган һава агымы бер сөйләм органында, мәсәлән иреннәрдә, те рдә, тел алдында, тел уртасында, тел артында киртәгә яки тоткарлыкка очрый, бу авазларны әйткәндә тон өстенлек итә, шау катнаша гына. Шуңа күр ларны ярым сузыклар дип тә йөртәләр.

Калын һәм нечкә яңгырашлы сүзләрдә сонор тартык авазлар әйтелешен чагыштыру; язуда аларның калын яңгырашын калын сузык аваз хәрефләре **(а, у, о, ы)** белән **(ма, му)**, нечкә яңгырашын нечкә сузык аваз хәрефләре **(ә, и, ө, ү, э)** белән белдерү. Сүздә һәр авазны аерып әйтү алымы. Рәсем һәм схема белән бирелгән сүзләргә аваз анализы. Анализлана торган сүз составына кергән аерым аваз артикуляциясе. Тартык авазларның яңгыраулыгын белдерүче билге — уртасында нокта булган квадрат белән билгеләү.

Чагыштыру өчен бирелгән сүзләрдәге **(мал-мәл)** авазларның аермалы билгеләренең мәгънә функциясенә ия булуын билгеләү.

Сонор авазларны белдерүче басма баш һәм юл хәрефләрнең формаларын үзләштерү. Ябык иҗекләрне **(ай)** һәм калын һәм нечкә яңгырашлы кушылмаларны **(ма, мә, му, мү һ.б.),** шулай ук парсыз тартык авазлар уртада һәм ахырда булган сүзләрне **(май, малай)** уку. Сүзләрне иҗекләп уку белән чагыштырып, орфоэпик уку һәм әйтү алымы.

Сүз башында һәм сүз уртасында |й] авазы (3 сәг)

Я, е, ю хәрефләренең ике авазга **[йа], [йә], [йы], [йә], [йу], [йү]** билге булып килүләре: **яра, ял, юл, куян, баян.**

Аваз-хәреф схемаларын иҗекләп һәм орфоэпик дөрес итеп уку. Шартлы билгеләр һәм басма хәрефләр нигезендә сүзнең аваз формасын график формага күчерү процессын күзәтү.

Я, е, ю хәрефләрен куллану кагыйдәләрен үзләштерү. Бу хәрефләр кергән сүзләрне һәм иҗекләрне уку. Баш һәм юл басма хәреф формаларын төзү.

Яңгырау һәм саңгырау парлары булган тартыклар (7 сәг)

Яңгырау һәм саңгырау тартыкларны калын һәм нечкә яңгырашын билгеләү: нечкәлек яңгырау, саңгырау (**[д-т],[з-с],[г-к],[гъ-къ]** һ.б.) парларның үзара мөнәсәбәтен ачыклау. Мәсәлән **бар-бар, бар-пар** һ.б. Өйрәнү тәртибендә басма хәреф формаларын үзләштерү.

Авазларында аерма булган сүзләрне, яңгырау һәм саңгырау тартык авазлардан башланган сүзләрне әйтеп карау, чагыштыру күнегүләре **(бар-пар).**

Аваз-хәреф схемалары нигезендә авазларны аеру, иҗекләр, сүзләр, текстлар уку.

Башлангыч сүзне һәм **сүзнең авазын алмаштыру** яки **аваз өстәү юлы** белән ясалган яңа сүзләрне **(бур-бура-буран)**, шулай ук ике яктан да бертөрле укыла торган **(ана)** сүзләрне уку. Табышмаклар уку һәм аларның җавабын табу. Тизәйткечләр, санамышлар, үртәвечләр, өйрәнелә торган аваз булган халык мәкальләрен уку, истә калдыру һәм хәтер буенча сөйләү.

Аваз. иҗек.сүз.җөмлә һәм текст турында образлы күзаллау формалаштыру.

Аеру билгеләре булып торган ь һәм ъ тан соң [й] авазы (1 сәг)

Язуда аеру билгеләре булып торган **ь** һәм **ъ** һәм сузык аваз хәрефләре ярдәмендә **[й]** авазының язуда бирелешен **(ь+е, я, ю; ъ+е, ю, я)** аңлату. (**Я, е, ю** хәрефләре алдындагы иҗек калын сүзләргә **(альяпкыч) ъ** билгесе, **алдагы** иҗек нечкә сүзләргә **(донья)ь** билгесе куелуын аңлатыла).

Аеру билгеләре һәм сузык аваз хәрефләре белән белдерелгән **[й]** авазлы сүзләрнең аваз анализы. **[Й]** авазы кергән сүзләрнең аваз схемасын уку. аны хәреф формасына үзгәртү, соңыннан башта иҗекләп, аннан соң орфоэпик дөрес итеп уку.

ь, ъ билгеләренең басма хәрефләрен төзү һәм аларның формаларын үзләштерү.

(Бу билгеләрнең [гъ], [къ] авазларының калынлыгын белдерү өчен дә кулланылуын аңлату **(игътибар, тәкъдим).**Калын **[гъ]** һәм **[къ]** авазлары булган сүзләрнең калынлыгын белдерү өчен язуда калын сузык аваз хәрефләре куланылуын, әйткәндә, иҗек нечкәлеген белдерү өчен, ахырдан **ь** билгесе куелуын ассызыклан үтәргә кирәк. Мәсәлән **мәкаль** сүзендә **[къ]** калын кече тел тартыгы, аның калынлыгын белдерү өчен **к** дан соң **а** язабыз, укыганда**[мәкъәл]**дип укыйбыз, икенче иҗекне нечкә итеп уку өчен сүз ахырына **ь** билгесе куябыз.)

Парсыз тартык авазлар (2 сәг)

Парсыз **[х, һ, щ, ц]** тартыклар артикуляциясе. Бу авазларның характеристикасы. Парсыз тартык авазлар кергән иҗекләр һәм сүзләр, текстлар уку. Текстның эчтәлеген үзләштерү. Эчтәлеген сөйләү. Басма хәрефләрнең формаларын үзләштерү.

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Әлифба чорының ахырына балалар:

[illegible] атар теленең авазларының сузык (ачык авыз символы белән бирелгән), ягъни җырлана торган аваз һәм тартык, ягъни җырланмый торган; әйткәндә, сөйләм органнарында киртә ясала/ясалмый торган авазларга бүленүен, сузыкларның калын һәм нечкә булуын, тартыкларның нечкә- калын яңгырашын сузык аваз хәрефләре белдерүен;
- сүзнең яңгыраш һәм мәгънә бөтенлегенә ия булуын;
- сүзнең иҗекләргә бүленүен, бер иҗекнең күчлерәк һәм озынрак әйтелүен;
- сөйләм авазлары язуда шартлы график символлар (түгәрәк, квадрат) яки хәрефләр белән белдерелүен;
- сүзләр предметларны, аларның билгеләрен, эш-хәрәкәтләрен белдерүләрен, ярдәмче сүзләр сүзләрне, җөмләләрне үзара бәйләү өчен хезмәт итүләрен, аларның график символларын;
- әйтмә сөйләмнең текст һәм җөмләләргә бүленүен, аларны график сурәтләп булу мөмкинлеген;
элемент-сызыклар һәм элемент-өлгеләрнең басма һәм язма хәрефләрнең график системасының структур (төзелеш) берәмлекләре булуын;
- һәр басма һәм язма хәреф формасының тиешле урын-сан мөнәсәбәтендә урнашкан элементлардан торуын **аңлый белергә тиеш.**
2. Укучылар сүз башыннан башлап, андагы һәр авазны көчлерәк итеп **билгели бара**, берсен аерып алып аңа**характеристика бирә**;
- анализ вакытында тартыкларның яңгырау-саңгыраулыгын билгеләү алымнарын **куллана;**
- сүзне иҗекләргә **бүлә**;
- схемалардан сүзнең аваз язылышын иҗекләп һәм орфоэпик **дөрес итеп укый**
- схемалардагы һәм «Әлифба» текстларында бирелгән хәреф язуын иҗекләп һәм орфоэпик дөрес итеп **укый;**

<u>Әлифбадан соңгы чор (11 сәгать)</u>

1 нче бүлек. Аңлатма язуы

Программаның тәэмин ителеше:

- Сафиуллина Г. М. һ.б. Әдәби уку 1 сыйныф. Дәреслек.. — К, Мәгариф/Вакыт 2011.
- Сафиуллина Г.М. һ.б.. Әдәби уку 1 сыйныф Мөстәкыйль эшләр дәфтәре. — . К, Мәгариф/Вакыт 2011.
- Сафиуллина Г.М. һ.б. .Укытучылар өчен методик кулланма «Әдәби уку» 1сыйныф, — К, Мәгариф/Вакыт 2011.

Әдәби уку — башлангыч мәктәптә төп предметларның берсе. Бу фән аша кече яшьтәге мәктәп баласына һәрьяклы белем бирелә. Укучының аңы дөньяны: әдәби әсәрләрне генә түгел, безне чолгап алган тирәлекне — кешеләр һәм табигать дөньясын да — дөрес кузалларлык сизгер була. Бары тик югары аң тәрбияләп кенә әйләнә-тирәлекне дөрес күзалларга мөмкин.

Федераль дәүләт белем стандарты информацион җәмгыятьтә аралашырлык шәхеснең күпьяклы үсешен күздә тота.

Башлангыч мәктәптә әдәбият дәресләренең төп максаты: 4 ел уку дәверендә балада дөрес һәм йөгерек уку күнекмәләре булдыру, халык авыз иҗаты, язучы һәм шагыйрьләр әсәрләре белән якыннан таныштыру, чәчмә һәм шигъри әсәрләрне укып, эстетик ләззәт алырга өйрәтү.

Төп идеяләр берничә һәм бу идеяләрне тормышка ашырмыйча торып максатка ирешергә мөмкин түгел.

Беренче идея. Уйдырмалар (мифлар), халык авыз иҗаты белән авторлар әсәрләренең бәйләнеше турында дөрес кузаллау булдырырга кирәк. Халык авыз иҗаты белән танышу язучылар әсәрләре белән таныштыруның алшарты булып тора. Аларны өйрәнү автор әсәрләрен уку белән параллель алып барыла. Язучылар үз әсәрләрендә түбәндәгеләрне куллана:

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

1) халык авыз иҗатының жанр төзелеше (әкият жанры);
2) халык авыз иҗаты әсәрләренең сюжет-композиция төзелеше;
3) кабатлаулар һәм әдәби иҗат алымнары.

Автор әсәрләрендә халык авыз иҗатын куллану гына әсәрне фольклор әсәрләр рәтенә кертми әле. Биредә конкрет кешенең уй һәм кичерешләре табигать ритмнарына туры китереп бирелә. Язучылар әсәрләре, тарихи вакыйгаларны үз эченә алып, кешеләрнең кичерешләре белән үрелеп барыла. Ә фольклор әсәрләрендә тылсымлы дөньяда яшәү күрсәтелә һәм ул һәрвакытта да геройларның җиңүе белән тәмамлана.

Икенче идея. Әдәбият дәресләрендә, ашыкмыйча гына, әдәби образ төшенчәсен кертә бару сорала (әдәби образ термины, билгеле, кулланылмый) Кече яшьтәге мәктәп баласын үзе аңлардык әдәби алымнар: чагыштыру, капма-каршы кую һ.б. таныштырып бару кирәк була.

Сәнгать әсәрләре, графика аша укучыларга әдәби образларның сынлы сәнгатьтәге ролен аңлатырга ярдәм итә.

Өченче идея. Кече яшьтәге мәктәп баласын башта халык авыз иҗаты әсәрләре жанрларын, ә соңыннан әдәби жанрларның үзләрен дә аера белергә өйрәтергә кирәк. Шулай ук һәр жанрның шартлы чикләрен билгеләргә өйрәтү дә таләп ителә.

Дүртенче идея. Кече яшьтәге мәктәп баласын шигъри әсәрләрне яратырга һәм аларны укып ләззәтләнә белергә өйрәтергә кирәк. Ә башлангыч сыйныфларда боларны өйрәтә алмасак, сәнгатьнең бер төре буларак поэзия алга таба күп кенә укучылар өчен аңлаешсыз булып калачак.

Махсус терминнар кертмичә генә, укучы аңында поэзиянең үзенчәлекләрен аңлату зарур. Рифма турында (парлы яки янәшә (аа,бб, вв,...), аралаш яки юл аша (аб, ав), әйләнмә яки камаулы-боҗралы (абба,абва) формаларда була дип, шулай ук шигырь үлчәме турында да кузаллау булдырыла.

2 нче бүлек : 1нче сыйныф өчен программа таләпләре:

- балада дөрес һәм йөгерек укуга ихтыяҗ булдыру (текстлар балаларга ошарга, тиз истә калырга, күбрәк уку теләге, уку барышындагы кыенлыкларны җиңү теләге уятырга тиеш);

- алты-җиде яшьтәге балада беренчел уку күнекмәләре булдыру (шигъри әсәрләр белән бала кечкенәдән — балалар бакчасында йөргәндә үк таныш була, шигырь юлларының кыскалыгы укуга теләк уята, рифма аңа сүзне табарга ярдәм итә, үз көченә ышаныч уята, ритм кечкенә балаларның яшәү рәвешенә туры килә);
- әдәбият үсешенең халык авыз иҗатыннан язма формаларга күчү эзлеклелеге аңлатыла (беренче сыйныф укучылары халык авыз иҗатының төрле формалары: фольклорның кече жанрлары, әйләнмәле, чылбыр, алдавыч әкиятләр, төрле авторларның балалар өчен язылган шигырьләре, кыска хикәяләр белән таныша);
- алты яшьлек баланың әхлакый һәм эстетик үсеш дәрәҗәсе иң алгы планда тора (халык авыз иҗаты һәм әдәби әсәрләрнең сюжеты уен характерында бара; күпчелек текстлар балаларда юмор хисе тәрбияләүгә юнәлтелә).

3 нче бүлек: **1 нче сыйныф программасы эчтәлеге.**

Балалар Әлифбадан әдәби укуга сиздермичә генә, эзлекле рәвештә күчәргә тиеш. Кече яшьтәге мәктәп балалары аңлап укуның беренчел күнекмәләрен ала, халык авыз иҗатының жанрлары белән таныша һәм аларны тормышта кулланырга өйрәнә. Аптыраткыч-алдавыч, әйләнмәле, чылбыр әкиятләрнең сюжет-композиция үзенчәлекләрен аера, авторларның чәчмә һәм шигъри текстлары белән таныша. Халык авыз иҗаты һәм шагыйрьләрнең шигъри әсәрләре аша, юл ахырындагы охшаш сүзләргә нигезләнеп, рифма, кабатлаулар, сәнгатьлелек турында беренчел кузаллау булдырыла.

Кыска текстлар һәм аларга ясалган иллюстрацияләрне чагыштырып, әдәби образның сәнгатьнең төрле төрләрендә тасвирлануы аңлатыла.

Беренче сыйныфны тәмамлаганда бала текстны аңлап укырга һәм аның эчтәлеге буенча үз фикерләрен әйтә белергә тиеш (дәреслектә бирелгән кыска сорауларга җавап бирү формасында).

Балаларда халык авыз иҗаты турында гомуми күзаллау булдырыла, алар проза һәм поэзиянең үзенчәлекләрен танып беләләр, “автор”, “әсәрнең исеме” төшенчәләре бирелә, әсәрдәге персонажларны танып әйтә алалар.

Беренче сыйныфтагы төп бурыч — укуга кызыксыну тәрбияләү һәм дөрес уку күнекмәләре булдыру — икенче сыйныф өчен дә актуаль булып кала.

Программа әдәби әсәрләр белән эшләү юллары, алымнары белән таныштыра, шул ук вакытта укытучыга иҗади эшләү мөмкинлеге дә калдыра.

1 нче сыйныф

Шигырь һәм проза. Шигъри һәм чәчмә әсәрләр турында гомуми кузаллау булдыру. Әдәби әсәрнең исеме, авторы (язучы, шагыйрь), халык авыз иҗатында билгесезлек (авторы юк).

Халык авыз иҗаты һәм әдәбият

Халык авыз иҗаты турында гомуми кузаллау булдыру. Авторның булмавы, телдән сөйләм, практик-уен характерындагы кече жанр әсәрләре. Бишек җырлары, санамыш, табышмак, тизәйткеч, эндәшләр. Әйләнмәле һәм чылбыр әкиятләр. Халык авыз иҗатының табышмак, әйләнмәле әкият кебек формаларын практик яктан үзләштерү.

Сурәтләнгән вакыйгаларга карата автор фикере (әсәр исеме, геройларга характеристика, авторлар бәяләмәсе).

Әсәрнең эмоциональ тоны

Юмористик һәм җитди характердагы әсәрләр. Әсәрләрне китаптан кычкырып, яттан укыганда эмоциональ характерны чагылдыра белү. Тавыш төсмерләре: интонация, тон, тавыш көче, тембр, темп, пауза, логик басым, сүзсез мимика, хәрәкәтләр, ымнарны дөрес бирә алу.

Әдәби сәнгатьлелек чаралары

Текстны анализлау барышында сәнгатьлелек чараларын табарга күнектерү. Сурәтләү чаралары турында беренчел кузаллау булдыру, кабатлауларның мәгънәсенә төшенү, тавышның сәнгатьлелеген ачыклау: рифма, ритм төшенчәсе бирү.

Әдәби жанрлар

Жанрлар турында гомуми кузаллау булдыру:

Хикәя. Хикәянең исеме. Ике образны чагыштырып сөйли белү. Әсәрдәге геройларга карата үз фикерен белдерү.

Шигырь. Дөньяны шагыйрьләр күзлегеннән чыгып танып белү: шагыйрь матурлыкны тоя белергә өйрәтә. Рифма белән танышу: аны таба, куллана белергә күнектерү.

Библиографик культура. Дәреслектә җиңел генә ориентлашырга өйрәтү: “Эчтәлек” битеннән кирәкле әсәрне тиз генә эзләп табу.

Уку күнекмәләре. Укучыларны тиз һәм йөгерек укырга гадәтләндерү. Укыганда орфоэпия нормаларын төгәл саклау, дөрес тавыш төсмерләре (тавыш көче, темпы) белән укырга өйрәтү

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

№	Дәреснең темасы	Сәг. саны	Укыту эшчәнлегенең төрләре	Материал үзләүнең план-лаштырылган нәтиҗәләре	Дата		искәрмә
					план	факт	
1	***<u>Әзерлек чоры</u>*** ***<u>(3 сәгать)</u>*** Сөйләм. Җөмлә. Сүз. ”Өч кыз”, “Куян кызы” экиятләре	1	Сөйләм, җөмлә, сүз турында төшенчә бирү. График схемалар ярдәмендә сөйләмне җөмләләргә, җөмләне сүзләргә аеру. Татар теленең модель берәм-лекләре белән таныштыру. Әкиятләрне искә төшерү.	Кешеләрнең әйтеп һәм язып сөйләшүләрен гомуми кү-заллый белергә, матур итеп сөйләшә , укый һәм яза белү кирәклеген аңлый белергә , сөйләмне җөмләләргә аера белергә тиешләр.	2.09.		
2	Предметларны, хәрәкәтне, билгене белдерүче сүзләр.	1	Предметларны, хәрәкәтне, билгене белдерүче сүзләр белән таныштыру, аера белергә өйрәтү.	Предметларны, хәрәкәтне, билгене белдерүче сүзләрне аера белергә.	9		
3	Ярдәмлек һәм җөмлә төзүче сүзләр.	1	Ярдәмлек һәм җөмлә төзүче сүзләр белән таныштыру. Предметларны, хәрәкәтне, билгене белдерүче сүзләрне аера белүне ныгыту.	Ярдәмлек һәм җөмлә төзүче сүзләр кулланып җөмләләр төзергә. Предметларны, хәрәкәтне, билгене белдерүче сүзләрне аера белергә.	16		
4	**Сузык авазлар. 3сәг.** [а],[ә],[ы], [э] сузыклары. А,а,Ә,ә,Ы,ы,Э.э(е) хәрефләре.	1	Сузык [а, ә, ы, э, и, у, ү, о, ө] авазларының сүздә төрле позициядә килгән һәм аерым кулланылган очрактагы артикуляцияләрен ныгыту. Сузык авазларны аеру күнегүләре. Иҗек ясау процессында сузыкларның роле.	Укытучы укыган текстны тыңларга, эчтәлеген аңларга, куелган сорауларга җавап табарга, ишетеп кабул ителгән текстның эчтәлеген тулысынча яки сайлап сөйләргә. сөйләм авазлары язуда шартлы график символлар (түгәрәк, квадрат) яки хәрефләр белән белдерелүен; сүз башыннан башлап, андагы һәр авазны көчлерәк итеп билгели барып, берсен аерып алып аңа характеристика бирергә;	23		
5	[и],[у],[ү] авазлары. И,и, У,у,Ү, ү хәрефләре.	1			30		
6	[о],[ө] авазлары. О,о,Ө,ө хәрефлә-ре.Ныгыту.	1			7.10.		
7	**Парсыз сонор тар-тык авазлар 3 сәг.**	1	**[м, н, л, р, й, ң]** сонор тартык авазлары..	Чагыштыру өчен бирелгән сүзләрдәге **(мал-мәл)** аваз-ларның аермалы билгеләренен	14		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

	[н],[л] тартыклары. Н,н,Л,л хәрефләре.		Калын һәм нечкә яңгырашлы сүзләрдә сонор тартык авазлар әйтелешен чагыштыру; язуда аларның калын яңгырашын калын сузык аваз хәрефләре **(а, у, о, ы)** белән **(ма, му)**, нечкә яңгырашын нечкә сузык аваз хәрефләре **(ә, и, ө, ү, э)** белән белдерү.	мәгънә функциясенә ия булуын билгели белергә; сонор авазларны белдерүче басма баш һәм юл хәрефләрнең формаларын үзләштерергә;		
8	[м],[р] тартыклары. М,м, Р, р хәрефләре.	1			21	
9	[й],[н] тартыклары. Й,й.ң хәрефләре.	1			28	
10	**Сүз башында һәм сүз уртасында [й] авазы. 3 сәг.** [йа], [йә] авазлары. Я, я хәрефләре.	1	**Я, е, ю** хәрефләренең ике авазга **[йа], [йә], [йы], [йә], [йу], [йү]** билге булып килүләре: **яра, ял, юл, куян, баян.**	Я, ю, е хәрефләрен куллану кагыйдәләрен үзләштерергә, бу хәрефләр кергән сүзләрне һәм текстларны укырга, хәрефләрдән сүзләр төзергә, белергә тиешләр.	11.11.	
11	[йу], [йү] авазлары. Ю, ю хәрефләре.	1			18	
12	[йы], [йә] авазлары. Е, е хәрефләре.	1			25	
13	**Яңгырау һәм саңгырау парлары булган тартыклар 7сәг.** [д],[т] авазлары. Д,д,Т,т хәрефләре.	1	Яңгырау һәм саңгырау тартыкларны калын һәм нечкә яңгырашын билгеләү: нечкәлек яңгырау, саңгырау (**[д-т],[з-с],[г-к],[гъ-къ]** h.б.) парларның үзара мөнәсәбәтен ачыклау. Мәсәлән **бар-бар, бар-пар** h.б. Өйрәнү тәртибендә басма хәреф формаларын үзләштерү. Авазларында аерма булган сүзләрне, яңгырау һәм саңгырау тартык авазлардан башланган сүзләрне әйтеп карау, чагыштыру күнегүләре **(бар-пар).** Аваз-хәреф схемалары нигезендә авазларны аеру, иҗекләр, сүзләр,	Яңгырау һәм саңгырау тартык-ларның калын һәм нечкә яңгырашын билгели, яңгырау һәм саңгырау тартыкларны аера, чагыштыра, аваз-хәреф схемалары нигезендә авазларны аера, иҗекләр, сүзләр, текстлар укый, тизәйткечләр, санамышлар, үртәвечләр, өйрәнелә торган аваз булган халык мәкальләрен укый, истә калдыру һәм хәтер буенча сөйли белергә тиешләр.	2.12.	
14	[з],[с] авазлары. З.з,С,с хәрефләре.	1			9	
15	[г],[к] авазлары. Г,г,К,к хәрефләре.	1			16	
16	[в],[w],[ф] авазлары. В,в,ф,ф хәрефләре.	1			23	
17	[б],[п] авазлары. Б,б,П,п хәрефләре.	1			13.01	
18	[ж],[ш] авазлары.Ж,ж,Ш,ш хәрефләре.	1			20	
19	[ж],[ч] авазлары. Ж,ж,Ч,ч хәрефләре.	1			27	

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

			текстлар уку.				
20	**Парсыз тартык авазлар 2сәг.** х,һ авазлары. Х,х,Һ,һ хәрефләре	1	Парсыз **[х, һ, щ, ц]** тартыклар артикуляциясе. Бу авазларның характеристикасы. Парсыз тартык авазлар кергән иҗекләр һәм сүзләр, текстлар уку. Текстның эчтәлеген үзләштерү. Эчтәлеген сөйләү. Басма хәрефләрнең формаларын үзләштерү.	Парсыз тартыкларның артикуляциясен, аларга характеристика бирә белергә, парсыз тартык авазлар кергән иҗекләр, сүзләр, текстларны укый, басма хәрефләрнең формаларын үзләштерә белергә тиешләр.	3.02.		
21	щ, ц авазлары. Щ,щ,Ц,ц хәрефләре	1			10		
22	**Аеру билгеләре булып торган ь һәм ътан соң [й] авазы. 1сәг.** йо авазы. Ё, ё, ь, ъ, хәрефләре	1	Язуда аеру билгеләре булып торган **ь** һәм **ъ** һәм сузык аваз хәрефләре ярдәмендә **[й]** авазының язуда бирелешен **(ь+е, я, ю; ъ+е, ю, я)** аңлату. **(Я, е, ю** хәрефләре алдындагы иҗек калын сүзләргә **(алъяпкыч) ъ** билгесе, **алдагы** иҗек нечкә сүзләргә **(дөнья)ь** билгесе куелуын аңлатыла).	Язуда аеру билгеләре булып торган **ь** һәм **ъ** һәм сузык аваз хәрефләре ярдәмендә **[й]** авазының язуда бирелешен **(ь+е, я, ю; ъ+е, ю, я)** аңлый,ул хәрефләр булган сүзләрне башта иҗекләп, аннан соң орфоэпик дөрес итеп укый белергә, тиешләр.	24		

Әдәби уку

1	Аптыраткыч-йөдәткеч әкият-ләр.Санамышлар. Борынгы сынамышлар.	1	Аптыраткыч-йөдәткеч әкиятләр турында кыскача мәгълүмат бирү. Җавапларын дәлилләргә өйрәтү. Йозак һәм ачкыч, җил һәм капка турында әкият уйлау. Санамышлар белән танышу. Партадашың белән санамышлар әйтеп карау.	**Белергә тиеш**: аптыраткыч-йөдәткеч әкиятләрне, санамышларны. **Башкара алырга тиеш:** әкиятләрне дәвам итәргә, уен вакытында санамышлар кулланырга,	2.03.		
2	Эндәшләр. Тиз-әйткечләр. Та-бышмаклар.	1	Эндәшләрне сәнгатьле итеп уку. Тизәйткечләрне әйтү. Хрестоматия белән эшләү. Сорауларга тулы, матур җаваплар	**Белергә тиеш:** эндәшләрне һәм тизәйткечләрне, табышмакларны.	9		

			әзерләү. Дәреслектәге табышмакларның җавапларын табу. Алма, китап, бәрәңге турында табышмаклар уйлау.Үз фикерләрен дәлилли белү.	**Башкара алырга тиеш**: эн-дәшләрне башкаларның да тың-лыйсы килерлек итеп, сәнгатьле укырга.			
3	Охшаш яңгырашлы сүзләр. М. Галиев ”Кайтаваз”. Ш.Галиев.”Чагу” “Таяк”	1	“Кайтаваз” сүзеннән ике сүз ясау, мәгънәсен аңлату. “Кайт-аваз”шигырен сәнгатьле итеп уку, кайтавазларны ишетү. Р. Вә-лиевның кайтаваз турындагы шигырен хрестоматиядән табып уку. Беренче хәрефләрен үзгәртеп, яңа сүзләр ясау. “Баю” сүзенә рифмалар табу. Шигырьләрдәге рифмаларны табу. Шигырьләрне сәнгатьле уку.	**Белергә тиеш**:”кайтаваз”, “мәгарә” сүзенең мәгънәсен; “рифма” сүзенең мәгънәсен, шигырь барлыкка килүен. **Башкара алырга тиеш**: шигырьне сәнгатьле укырга, яңа сүзләр ясарга; шигырьдә охшаш яңгырашлы сүзләр табарга, шигырьләрне сән-гатьле укырга.	16		
4	Рифма. Һәм шигырь мәгънәсе. Сабантуй. Л. Ле-рон шигырьләре. Буталмышлар илендә Шаян шигырьләр.Р.Корбан.”Көчек”, “Яңгыр яуганда”.	1	Сабантуй турында әңгәмә. Л. Ле-рон белән таныштыру. Шигырьләре өстендә эшләү. Рольләргә бүлеп һәм чылбыр буенча сәнгатьле итеп уку.	**Белергә тиеш:** рифмаларны табарга, дөрес түгел дип санаган урыннарны төзәтеп сөйләргә. **Башкара алырга тиеш:** роль-ләргә бүлеп һәм чылбыр буенча укырга, хрестоматиядән Сабан-туй турындагы шигырьләрне мөстәкыйль табып укырга.	30		
5	Чылбыр әкиятләр Х.Халиков “Бии белмәгән аю”. “Аю белән өч кыз” әкияте.	1	Әдәплелек, әхлаклылык турында әңгәмә үткәрү. Х.Халиков белән таныштыру. “Бии белмәгән аю” шигырен уку. Рәсем буенча эш. Аю турында сөйләшү. Укылган әкиятләрне искә төшерү. Аю белән өч кыз” әкиятен	**Белергә тиеш:** укылган әсәрнең исемен, эчтәлеген, авторларын. **Башкара алырга тиеш:** укылган әсәр турында үзенең тәэсирләрен әйтә белергә, әдәби әсәр белән	6.04.		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

			укып, фикер алышу. “Аю белән өч кыз әкияте”н аңлап, сәнгатьле укырга өйрәнү өстендә эшләү.	эшләргә, рәсемгә таянып текстның эчтәлеген сөйләргә, әкиятне аңлап, сәнгатьле укырга өйрәнергә.			
6	Чылбыр әкиятләр. “Песәй”әкияте.	1	Чылбыр әкиятләрне табу. “Бияләй” әкиятен сөйләү. Үз фикерләрен белдерү, дәлилләү. Рәсемнәр буенча татар халык әкиятләрен тану.	**Белергә тиеш:** чылбыр әкият-ләрне, татар халык әкиятләрен. **Башкара алырга тиеш:** рәсем-нәрдән файдаланып, “Бияләй” әкиятен сөйләргә. Түгәрәк буен-ча әйләнеп кабатланган, туры сызык буенча барган әкиятләр-не табарга.	13		
7	Чәчәкләрне ни өчен өзәргә ярамый? Яңгыравык шигырьләр. Р.Бәшәр.Бал корты. Авазлар. Ф.Яруллин. черкиләр жыры. Бөҗәкләр турында табышмаклар.	1	“Чәчәкләрне ни өчен өзәргә ярамый?” соравына бергәләп җавап эзләү. Шигырьләрнең охшаш якларын табу. Ф. Ярул-линның “Черкиләр жыры” шигы-рен сәнгатьле укырга өйрәнү. Хрестоматия белән эш. Ф. Ярул-лин турында кыскача белешмә бирү. Р. Бәшәрнең “Авазлар” шигырен сәнгатьле уку. Сорауларга тулы җавап бирү. Бәйләнешле сөйләм телен үстерү өстендә эшләү. Бөҗәкләр турында табышмаклар әйтә, хрестоматиядән табу.	**Белергә тиеш:** укылган әсәр-нең исемен, эчтәлеген, авторла-рын; әдәби әсәрләр белән эш-ләргә, Ф, Яруллин турында белергә, бөҗәкләр турында табышмаклар **Башкара алырга тиеш:** шигырьләрне йөгерек һәм сәнгатьле укырга, үз фикерләрен дәлилли белергә.	20		
8	Табигать-илһам чыганагы. Э. Шәрифуллина “Бәйрәм ашы -кара-каршы”	1	Табигатьнең шагыйрьләр, рәс-самнар, композиторлар өчен ил-һам чыганагы булуын аңлату. Табигать турында сөйләшү. Кошлар турындагы китаплар күргәзмәсен карау.Рәсем буенча хикәя төзү. Э. Шәрифуллинаның “Бәйрәм ашы-кара-каршы” әкияте өстендә эш.	**Белергә тиеш:** укылган әсәр-нең исемен, эчтәлеген, авторын, әкиятнең эчтәлеген, ”илһам” сүзенең мәгънәсен **Башкара алырга тиеш:** текст-ның 1 өлешенә исем бирергә, эчтәлеген сөйләргә, рольләргә бүлеп	27		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

			Өлешләргә исем бирү, эчтәлеген сөйләү. Э. Шәрифуллина турын-да кыскача белешмә бирү. Рольләргә бүлеп уку. Әкиятне дәвам итү.	укырга. Әкиятне дәвам итәргә.			
9	Ярдәм кулы сузу. Р. Миңнуллин һәм Ш. Галиев шигырьләре. Өтерне кайда куярга?	1	Шигырьләрне уку. Җәнлекләргә, кешеләргә файда китерә торган үләннәр турында сөйләшү. Рәәсемнәр, гербарийлар карау, тану. Үзләре теләгән шигырьләрне яттан өйрәнү. Тыныш билгеләре турында сөй-ләшү. “Өтерне кайда куярга?” шигырен төрлечә укыту, чагыштыру, нәтиҗә ясау.	**Белергә тиеш:** Х. Халиков, Р. Миңнуллин, Ш. Галиевның 1-2 шигырен үтелгән бүлекне әйтә белергә, әсәрләрнең исемнәрен атарга, авторларны истә калдырырга. **Башкара алырга тиеш:** сәнгатьле сөйли белергә, шигырьләрне чылбыр буенча укырга, сорауларга тулы җавап бирергә, ши-гырьне башкача укырга нәтиҗә ясарга, дәлилләргә.	4.05.		
10	Шүрәлеләр кайда яши? Шигырьләр уку. Р. Вәлиева. “Кыңгырау чәчәк”	1	Р. Миңнуллин турындда кыскача белешмә бирү.Шигырьләрне укыту. Хыялый хикәяләр төзү. Бәйләнешле сөйләм телен үстерү өстендә эшләү. Р. Вәлиева турында кыскача белешмә бирү. “Кыңгырау чәчәк” әкиятен уку. Эчтәлеге өстендә эшләү. Дуслык һәм яхшылык турында әңгәмә үткәрү.	**Белергә тиеш:** укылган әсәрнең исемен, эчтәлеген, авторларын, язучыларның әсәрләрен. **Башкара алырга тиеш:**әдәби әсәрне аңлы рәвештә “эчтән” укый белергә, әдәби әсәрләрнең жанрын билгеләргә, укыган әсәрнең эчтәлеген аңларга.	11		
11	Такмазалар. Үртәвечләр. Бишек җырлары	1	Халык авыз иҗаты төрләре – такмазалар, үртәвечләр, бишек җырлары белән таныштыру. Р. Харисның “Сине көтә тыныч таң” шигырен сәнгатьле укыту. Соауларга җавап алу.	**Белергә тиеш:**халык авыз иҗаты жанрлары турында. “иллюстрация” сүзенең мәгънәсен, укылган әдәби әсәрләрнең исемнәрен, төп эчтәлеген, аларның	18		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

				авторларын **Башкара алырга тиеш:** 3-4 такмаза һәм уртәвечне яттан сөйләргә, бишек җыры башкарырга.			

4 нче бүлек: **1 нче сыйныфны тәмамлаганда, укучыларның белеменә, эш осталыгына, һәм күнекмәләренә таләпләр:**

- әсәрне иҗекләп, аерым сүзләрне дөрес әйтеп укый белү;
- текст эчтәлеген аңлау;
- проза һәм шигъри әсәрләрне аера белү;
- фольклор әсәрләрен аеру (табышмак, санамыш, тизәйткеч, эндәшләр һ.б.)
- тексттагы кабатлаулар, рифма, эндәш сүзләрне табу, сорау һәм өндәү җөмләләрне тану
- “Эчтәлек” битеннән кирәкле әсәрнең кайсы биттә булуын ачыклау;
- бирелгән текстка карата сорауларга җавап табу.

Укучы түбәндәгеләрне белергә тиеш:

- төрле авторларның 3 — 4 әсәрен яттан;
- укылган әсәрләрнең эчтәлег
- Төрле жанрдагы текстларны аңлап уку күнекмәләрен формалаштыру. Текстагы «авыр» (озын һәм таныш булмаган) сүзләрне укыганда иҗекләп укырга мөмкин. Җөмләнең тыныш билгеләренә карап җөмләләр арасында тукталыш (пауза) ясау. Хикәяләү, сорау, тойгылы җөмләләрнең интонациясен бирү. Укылган текст буенча бирелгән сорауларга тулы җавап бирү. сайлап алып эчтәлеген сөйләү, текстның башын, ахырын үзгәртү, аңа яңа исем бирә белү күнекмәләренә ия булу.
  1 нче сыйныфта әдәби уку курсының төп бурычы – укучыларны укырга һәм әдәби сөйләмгә өйрәтү. Боларны тормышка ашыруда халык авыз иҗаты һәм шагыйрьләр әсәрләренә мөрәҗәгать ителде. Шигырь юлларының кыскалыгы, кабатлана торган сүзләр, парлы рифмалар һәм ритм бөтенлеге беренче сыйныф укучысын дөрес һәм йөгерек укырга өйрәтергә ярдәм итә.

Ел ахырында беренче сыйныф укучылары белергә тиеш:

1. Туган телнең сөйләм төзелешен **аңлый**, аваз, иҗек, сүз, сүзтезмә, җөмлә, текст кебек тел берәмлекләрен образлы **күзаллый**;
- татар алфавиты басма һәм язма **хәрефләренең график системасын**;
- һәр хәрефнең элемент **формаларын;**
2. Һәр укучы үзенә генә хас темпта басма һәм язма текстларны офоэпик нормаларга туры китереп **укый;**
- текстның аерым бер өлешләрен **сөйли** (2 — 3 җөмлә белән) ;
- укылган текст эчтәлеге буенча бирелгән сорауларга **җавап бирә;**
- тыңланган текстка **исем куша**;
- әйтмә һәм язма сөйләмне тел берәмлекләренең төзелеше турында беренче сыйныф укучыларында формалашкан күзаллау нигезендә **анализлау** һәм тиешле символлар белән **модельләштерү;**
- тыныш билгеләренә игътибар итеп. иҗекләп, орфоэпик, бәйләнешле итеп уку алымнарын **куллану.**

Белем һәм күнекмәләрне практик эшчәнлектә, көндәлек тормышта куллану:

-мөстәкыйль рәвештә китап укуда; И.Х.Мияссарова, Ф.Ш. Гарифуллина, Р.Р. Шәмсетдинова ”Әлифба”. Татар телендә башлангыч гомуми белем бирү мәктәбенең 1 сыйныфы өчен дәреслек. Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы рөхсәте белән басыла. Төзәтелгән икенче басма..
Казан, “Мәгариф – Вакыт” нәшрияты, 2012 нче ел.

2 Г.М.Сафиуллина, М.Я. Гарифуллина, Ә.Г. Мөхәмммәтҗанова, Ф.Ф. Хәсәнова.“Әдәби уку” Татар телендә башлангыч

Дәреслекләр:

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

гомуми белем бирү мәктәбенең 1 нче сыйныфы өчен дәреслек. Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан рөхсәт ителгән. Казан, “Мәгариф – Вакыт” нәшрияты, 2012 нче ел.

3. Г.М.Сафиуллина, М.Я. Гарифуллина, Ә.Г. Мөхәммәтҗанова, Ф.Ф. Хәсәнова “Әдәби уку”. Татар телендә башлангыч гомуми белем бирү мәктәбенең 1 нче сыйныфы өчен дәреслек-хрестоматия. Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан рөхсәт ителгән. Казан, “Мәгариф – Вакыт” нәшрияты, 2011 нче ел.

- И.Х.Мияссарова, Ф.Ш.Гарифуллина, Р.Р.Шәмсетдинова. Әлифба. Методик кулланма. Казан. “Мәгариф-Вакыт” нәшрияты. 2011
- Сафиуллина Г.М. һ.б.. Әдәби уку 1 сыйныф Мөстәкыйль эшләр дәфтәре. — . К, Мәгариф/Вакыт 2011.
- Сафиуллина Г.М. һ.б. .Укытучылар өчен методик кулланма «Әдәби уку» 1сыйныф, — К, Мәгариф/Вакыт 2011.

Өстәмә әдәбият: Мияссарова И.Х., Гарифуллина Ф. Ш., Гильфанова Ә.Ә. Кем тизрәк, өлгеррәк? (иҗади һәм дидактик уеннар). Казан-2010.

Резеда Шәехова.Иҗади уеннан-укуга. Казан. 199

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

**МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ ГОМУМБЕЛЕМ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘГЕРҖЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
“ЯҢА АВЫЛ БАШЛАНГЫЧ МӘКТӘП - БАЛАЛАР БАКЧАСЫ”**

Каралды
МБ җитәкчесе:
____Ф.Ә . Фәхретдинова
Протокол № 1
28 август 2015 ел

Раслыйм
МБГУ “Яңа Авыл
башлангыч мәктәп –
балалар бакчасы”
директоры:
___ В. М. Гыйльметдинова
Приказ № 48 - ОД
1 сентябрь 2015ел

**Беренче квалификацион категорияле
башлангыч сыйныф укытучысы
Фәхретдинова Филисә Әшрәфовнаның
1 сыйныф өчен математикадан
эш программасы**

Педагогик киңәшмә утырышында
кабул ителде
Прортокол № 1
28 август 2015ел

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Аңлатма язуы

Математикадан эш программасы түбәндәге документларга нигезләнеп төзелде:

- 06.10.2009 елда РФ Мәгариф министрлыгы тарафыннан расланган башлангыч белем бирү дәүләт стандарты

Федераль компонентына (Приказ №373);

- Дәүләт стандартының Федераль компонентына нигезләнгән башлангыч мәктәпләрнең математика фәненнән үрнәк программасына;
- 29.08.2011 елда ТР Мәгариф министрлыгы тарафыннан расланган гомумбелем бирү учреждениеләре өчен региональ базис укыту планына (Приказ №9282/11);
- 06.10.2009 нчы елда РФ Мәгариф һәм Фән министрлыгы тарафыннан расланган "Гомуми башлангыч белем бирү федераль дәүләт стандартын гамәлгә кертү" турындагы боерыгына (Приказ №373);
- РФ һәм ТР "Мәгариф турындагы Закон" ына;
- Белем бирү учреждениеләрендә укыту процессында куллану өчен рөхсәт ителгән "Перспективалы башлангыч мәктәп" концепциясе һәм белем бирүнең яңа стандартлары таләпләренә туры килгән һәм рөхсәт ителгән региональ дәреслекләр исемлегенә;
- Сан ПиН 2.4.2.2821-10. "Гомумбелем бирү оешмаларында укытуга карата санитар-эпидемиологик таләпләр" (РФ төп дәүләт санитар табибы карары белән 2010 нчы елның 29 нчы декабрендә расланган. РФ Юстиция Министрлыгы тарафыннан 2011 нче елның 3 нче марты 189 номеры белән теркәлгән, теркәлү номеры - 19993).
- ТР Әгерҗе муниципаль районы МБГУ "Яңа Авыл башлангыч мәктәп-балалар бакчасы", 2015 елның 1 сентябрендә №48 – ОД приказы нигезендә гамәлгә кертелгән укыту планына

Дәреслек : Чекин А.Л. 2 кисәктә. Русчадан И.Т.Сәгъдиева тәрҗ. ТР " ХӘТЕР "нәшрияты 2010 ел. Дәреслек "Перспектив башлангыч мәктәп " концепциясе һәм яңа белем стандарты таләпләренә туры китереп эшләнгән .Дәреслек 2 кисәктән тора.

Өстәмә дәфтәр О.А Захарова Е.П Юдина "Математика в вопросах изаданиях" тетрадь для самостоятельной работы. Под редакцией Р.Г.Чураковой 2012.

Математика курсыннан эш программасы, Математика курсыннан тематик планлаштыру (1 сыйныф Федераль дәүләт белем стандартын гамәлгә кертү) Төзүче автор И.Т.Сәгъдиева, Казан, 2011.

Математика курсыннан тематик планлаштыру. Федераль дәүләт белем стандартын гамәлгә кертү. 1 сыйныф. 1 нче яртыеллык. С.И.Талгатовна. Казан -2011.

Математика курсыннан тематик планлаштыру. Федераль дәүләт белем стандартын гамәлгә кертү. 1 сыйныф. 2 нче яртыеллык. С.И.Талгатовна. Казан -2012.

Программа башлангыч белем бирүнең Федераль дәүләт белем стандарты нигезендә предметлар арасындагы һәм предмет эчендәге бәйләнешәрне уку процессы логикасын, кече яшьтәге мәктәп укучысында белем алу осталыгы формалаштыру мәсәләләрен исәпкә алып төзелде **.**

Максатлар:

- Образлы һәм логик фикерләүне үстерү, уку һәм практик мәсьәләләр чишү, математика буенча белем алуны дәвам итү өчен кирәк булган белем, күнекмәр һәм осталык булдыру.
- математика белемнәрнең нигезен үзләштерү, математика турында башлангыч күзаллаулар булдыру.
- математика фәненә кызыксыну тәрбияләү, алган белемнәрне көндәлек тормышта файдаланырга теләк булдыру.

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

- планлаштыру, белемнәрне системага салу, чынбарлыкта беренчел ориентлашу күнекмәләре булдыру.

Бурычлар:

- укучыларның математик белемнәренең үсеше өчен кирәкле шартлар тудыру
- укучыларның математик белемнәрне һәм практик күнекмәләрне үзләштерүләренә нигезләнеп, гомуми акыл үсешләре өчен шартлар тудыру.
- укучыларның иҗади мөмкинлекләрен ачыклау һәм үстерү
- танып-белү күнекмәләре формалаштыру һәм үстерү.

Практик әһәмияте:

- балаларның исәпләүнең төрле алымнарын аңлап үзләштерүләре күрсәтмәлелектән рациональ файдалану һәм кулланылган алымнвң нигезендә яткан операцияләрне дөрес куллану нәтиҗәсендә бара. Исәпләү алымнарын өйрәнү теоретик якны өйрәнгәннән соң акрынлап күчү юлы белән бара.
- курсның теоретик мәсьәләләрен өйрәнү балаларның тормыш тәҗрибәсенә, практик эшләргә, күрсәтмә материалларга, укучыларның үз күзәтүләре нәтиҗәсендә индуктив нәтиҗәләргә килүенә нигезләнә.
- укучыларда күнекмәләр барлыкка китерүгә нигезләнгән күнегүләр җыелмасы аларны төрле шартларда кулланырга мөмкинлек бирә. Таратма материалларга, схематик рәсемнәргә, мәсьәләләр чишкәндә төрле вариантлардан файдалануга зур игътибар бирелә.

КУРС ЭЧТӘЛЕГЕ, ТЕМАТИК ПЛАНЛАШТЫРУ,УКУЧЫЛАР ЭШЧӘНЛЕГЕ ТӨРЛӘРЕ

1 нче сыйныф (132 сәгать, атнага 4 сәг.)

Саннар һәм зурлыклар (28 сәг.)

1. *Саннар һәм цифрлар.*
2. *Зурлыклар*

Арифметик гамәлләр (48 сәг.)

1. *Кушу Һәм алу.*
2. *Озынлыкларны кушу һәм алу.*

Текстлы мәсьәләләр (12 сәг.)

Пространстволы нисбәтләр. Геометрик фигуралар (28 сәг.)

1. *Предметларның үзлекләре. Предметларның урнашуы.*
2. *Геометрик фигуралар һәм аларның үзлекләре.*

Геометрик зурлыклар (10 сәг.)

Мәгълүмат белән эш (6 сәг.)

Еллык тематик планлаштыру

№	*Темалар*	*Сәгать саны*
1	Саннар һәм зурлыклар	28 сәг
2	Арифметик гамәлләр	48 сәг

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

3	Текстлы мәсәләләр	12 сәг
4	Пространстволы нисбәтләр .Геометрик фигуралар.	28 сәг
	Геометрик зурлыклар.	10 сәг
6	Мәгълумат белән эш.	6 сәг
	Барысы	**132 дәрес**

Укучыларның белемнәренә, осталык һәм күнекмәләренә төп таләпләр.

1 нче сыйныф ахырына укучылар белергә тиешләр:

- 0 дән 20 гә кадәрле саннарның аталышын һәм эзлеклелеген;
- кушу һәм алу гамәлләренең аталышын һәм тамгаланышын;
- 10 эчендә саннарның кушу таблицасын һәм алуның тиңдәшле очракларын.
- Укучылар эшли белергә тиешләр:
- 20 эчендә предметларны саный белергә һәм 20 эчендә саннарны яза, чагыштыра белергә;
- 10 эчендә 1-2 гамәлле санлы аңлатмаларның кыйммәтләрен таба белергә ;
- Кушу һәм алу гамәленең конкрет мәгънәсен ача торган 1 гамәлле мәсьәләләрне, шулай ук бирелгән саннан берничә берәмлеккә зуррак (яки кечерәк) санны табуга карата мәсьәләләрне чишә белергә.

№	*Дәрес темасы*	*Универсиаль уку гамәлләре формалаштыру мөмкинлекләре (УУГ)*	*Үткәрү вакыты*		
			план	факт	искәрмә
1	Исәнме, мәктәп!	Мәгълүмат җиткерүче символларны “уку”	1.09.		
2.	Төрле төстәге дөнья	Әйләнә-тирә дөнья предметларын тикшерү-өйрәнү, төс ярдәмендә предметлар объектлар сүрәтләү, рәсем нигезендә бирем үтәү	2		
3.	Формалары бертөрле һәм төрле предметлар. Төрле төстәге предметлар	Әйләнә-тирә дөнья предметларын тикшерү-өйрәнү Күршең белән хезмәттәшлек итү Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру.	4		
4	Сулда һәм унда, өстә һәм аста.Төрле төстәге дөнья.	Обектларның пространсвода төрлечә урнашу очракларын тикшерү	7		

		Дәреслек героена,күршеңә ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү бирем			
	Өстендә, астында, суларак, уңдарак,арасында.	Обектларның пространсвода төрлечә урнашу очракларын тикшерү Үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, инструментлар ярдәмендә биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү.	8		
6	Яссы геометрик фигуралар.	Геометрик фигураларның үзлекләрен тасфирлау, чагыштыру Күршең белән хезмәттәшлек итү Рәсем нигезендә бирем үтәү Фишкалар кулланып биремне үтәү	9		
7	Турылар һәм кәкреләр	Материал объектлар (фишкалар) кулланып биремнәр үтәү	11		
8	Алда һәм артта	Объектларның пространсвода төрлечә урнашу очракларын тикшерү Күршең белән хезмәттәшлек итү. Материал объектлар (фишкалар) кулланып биремнәр үтәү	14		
9	Нокталар	Объектларның пространсвода төрлечә урнашу очракларын тикшерү Күршең белән хезмәттәшлек итү. Материал объектлар (фишкалар) кулланып биремнәр үтәү	15		
10	Кисемтәләр һәм дугалар	Төшенчәләрнең предметлы моделен төзү Дәреслек героена, күршеңә ярдәм итүдә танып- белү инициативасы күрсәтү Рәсем нигезендә биремнәр үтәү.	16		
11	Юнәлешләр	Тиңләштерү графигы төзү Рәсем һәм схемалар нигезендә биремнәр үтәү Фишкалар кулланып бирем үтәү Һөнәри үзбилгеләнү Һәнәрләрнең иҗтимагый әһәмиятенә төшену	18		
12	Сулга һәм уңга	Объектларның пространсвода төрлечә урнашу очракларын тикшерү Күршең белән хезмәттәшлек итү. Материал объектлар (фишкалар) кулланып биремнәр үтәү	21		
13	Өскә һәм аска	Күршең белән хезмәттәшлек итү. Материал объектлар (фишкалар) кулланып биремнәр үтәү	22		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

14	Зуррак һәм кечерәк	Инструментлар (фишкалар) кулланып бирем үтәү	23		
15	Беренче һәм соңгы	Эзлеклелекне моделләштерү Күршең белән хезмәттәшлек итү. Материал объектлар (фишкалар) кулланып биремнәр үтәү	25		
16	Аннан соң һәм аннан алда	Рәсем нигезендә бирем үтәү Материал обектлар (фишкалар) кулланып бирем үтәү.	28		
17	*Үтелгәннәрне кабатлау, ныгыту. Дәфтәрләрдә бизәкләр ясау.*	Мөмкинлекләрен белү-белмәүне чамалау Үз уңышларың, уңышсызлыкларың турында фикер йөртү. Гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау.	29		
18	Бер һәм берничә	Тормыш тәҗрибәсен куллану Күршең белән хезмәттәшлек итү Инструментлар кулланып бирем үтәү	30		
19	1 саны һәм цифры	Сан ярдәмендә предмет, күренешләрне сүрәтләү Дәреслек геройларына ярдәм итү	2.10.		
20	Кисешүче сызыклар һәм кисешү ноктасы	Хәрәкәтне модельләштерү Инструментлар фишкалар кулланып бирем үтәү	5		
21	Берсе артык	Текстны таблица моделенә күчерү Фикерләүдә логик чылбыр төзү	6		
22	Бер һәм бер дә юк.	Күршең белән хезмәттәшлек итү Фишкалар кулланып бирем үтәү Рәсем һәм схема нигезендә биремнәр үтәү Тыңлаучыларга аңлаешлы сөйләм төзү	7		
23	0 саны һәм цифры	Инструментлар кулланып бирем үтәү Кузаллау, фаразлау	9		
24	Кисешмәүче сызыклар	Әйләнә-тирә дөньяны танып белү, реаль ситуацияне геометрик телгә күчерә белү Фикерләүдә логик чылбыр төзү Күршең белән хезмәттәшлек итү Пространстволы кузаллау.	12		
25	Предметлар пары	Тормыш тәҗрибәсен куллану Күршең белән хезмәттәшлек итү. Дәлилләү Фишкалар кулланып биремнәр үтәү	13		
26	2 саны һәм цифры	Сан ярдәмендә предмет, күренешләрне сүрәтли белү Дәреслек геройларына ярдәм итү	14		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

		Фишкалар кулланып бирем үтәү			
27	Күбрәк азрак. бертигез санда	Анализ,гомумиләштерү Рәсем нигезендә бирем үтәү Материаль объектлар фишкалар кулланып бирем үтәү	16		
28	➢ ,=, < тамгалары	Дәреслек геройларына ярдәм итүдә танып –белү инициативасы күрсәтү Саннарның ноктаны образын төзү	19		
29	1, 2 цифрлары- язылышы, чагыштырулар.	Үз мөмкинлекләрен бәяләү Башкаларга зыян салмау	20		
30	3 саны һәм цифры	Сан ярдәмендә предмет, күренешләрне сүрәтли белү Фишкалар кулланып бирем үтәү	21		
31	Сынык сызык	Әйләнә-тирәдәге сынык сызык модельләрен танып белү	23		
32	Йомык һәм йомык булмаган сызыклар	Әйләнә-тирәдән йомык һәм йомык булмаган сызыклар моделен табу. Фишкалар кулланып бирем үтәү	26		
33	Эчендә, тышында чигендә	Төшенчәләрне модельләштерү Күршең белән хезмәттәшлек итү.	27		
34	Йомык сынык сызык һәм күппочмак	Күшеңә ярдәм итүдә танып белү иниөиативасы күрсәтү Фикерләүдә логик чылбыр төзү	28		
35	4 саны һәм цифры	Сан ярдәмендә предмет. Күренешләрне сүрәтләү Фишкалар ярдәмендә биремнәр үтәү	30		
36	Элегрәк һәм соңрак	Күршең белән хезмәттәшлек итү Рәсем нигезендә биремнәр үтәү Фикер йөртеп сөйләү	9.11.		
37	Тәүлек өлешләре һәм ел фасыллары	Күршең белән хезмәттәшлек итү	10		
38	5 саны һәм цифры	Сан ярдәмендә предмет. Күренешләрне сүрәтләү Күршең белән хезмәттәшлек итү Фишкалар кулланып бирем үтәү	11		
39	Үтелгән темаларны камилләштерү, ныгыту.	Үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалашу Гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау	13		
40	Кушу гамәле + һәм тамгасы	Диаграмма моделе төзү	16		

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

		Дәреслек геройларына ярдәм итү Рәсем нигезендә бирем үтәү Логик фикерләү осталыгы формалаштыру.			
41	Кушылучылар һәм сумма	Фишкалар кулланып бирем үтәү	17		
42	Кушылучылар һәм сумманың кыйммәте	Фишкалар кулланып бирем үтәү	18		
43	Биегрәк һәм тәбәнәгрәк	Тормыш тәҗрибәсен куллану	20		
44	1 санын кушу	Төзелгән модельдән яңа белем аерып чыгару	23		
45	6 саны һәм цифры.	Сан ярдәмендә предмет, күренешләрне сүрәтләү Фишкалар ярдәмендә биремнәр үтәү Дәреслек геройларына ярдәм итү	24		
46	Киңрәк һәм таррак	Тормыш тәҗрибәсен куллану	25		
47	2 санын кушу	Текстны тамга-символик телгә күчерү Төзелгән модельдән яңа белем аерып алу Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру Кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу.	27		
48	7 саны һәм	Сан ярдәмендә предмет, күренешләрне сүрәтләү Фишкалар кулланып биремнәр үтәү Дәреслек геройларына ярдәм итү	30		
49	Ераграк һәм якынрак	Тормыш тәҗрибәсен куллану Тыңлаучыларга аңлаешлы сөйләм төзү Күршең белән хезмәттәшлек итү	1.12.		
50	3 санын кушу	Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру Инструментлар кулланып бирем үтәү Дәреслек геройларына ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү.	2		
51	8 саны һәм цифры	Сан ярдәмендә предмет, күренешләрен сүрәтли белү Дәреслек геройларына, күршеңә ярдәм итүдә танып-белү	4		
52	Озынрак һәм кыскарак	Тормыш тәҗрибәсен кулланып ситуаөиянең геометрик моделе буенча текст төзү Күршең белән хезмәттәшлек итү	7		
53	4 санын кушу	Текстны тамга-символик телгә күчерү	8		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

		Фишкалар кулланып бирем үтәү Фикерләүдә логик чылбыр төзү План буенча телдән аңлатма төзү			
54	9 саны һәм цифры	Сан ярдәмендә предмет, күренешләрне сүрәтләү Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру Рәсем нигезендә бирем үтәү Геройларга булышу	9		
55	Барлык цифрлар.. Ныгыту.	Үз уңышларын/уңышсызлыкларың сәбәпләре турында фикер йөртү Гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау.	11		
56	Берурынлы саннар	Фишкалар кулланып бирем үтәү Дәреслек героена булышу. Үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү	14		
57	5 санын кушу	Текстны тамга-символик телгә күчерү Схемалар нигезендә бирем үтәү План буенча аңлатма төзү Төркемдә хезмәттәшлек итү Үз эшчәнлегеңне конторольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеге тикшерү	15		
58	10 саны һәм 1 дистә	Сан ярдәмендә предмет күренешләрне сүрәтләү Дәреслек героена булышу	16		
59	10 га кадәр санау	Дәреслек героена, күршеңә ярдәм итү	18		
60	Дистәләп санау	Сан ярдәмендә предмет күренешләрне сүрәтләү Дәреслек героена булышу. Фишкалар белән эш, инструментлар белән эн	21		
61	Алу тамгасы	Диаграмма моделен уку Әзер модель буенча текст төзү Фикерләүдә логик чылбыр төзү Фишкалар белән бирем үтәү Тыңлаучыларга аңлаешлы сөйләм төзү	22		
62	Аерма һәм аның кыйммәте. Ныгыту.	Хаталарны мөстәкыйль табу, төзәтмәләр кертү Үз уңышларың , уңышсызлыкларыңның сәбәпләрен ачыклау	23		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

		Гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау			
	Кушымта.Элекке заманда шулай укытканнар һәм укыганнар	**Кагыйдәләрне,күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу** **Гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау** **Максатка кагылышсыз гамәлләрдән тыелу** **Мәгънә барлыкка китерү(“Минем өчен моның нинди мәгънәсе бар?”- дигән сорау кую)**	25		
64	Тикшерү эше № 1	Нәтиҗәлерәк ысул яисә дөрес чишелеш сайлап чагыштыру.	11.01.		
65	Дәресләргә өстәмә биремнәр		12		
66	Кимүче һәм киметүче	Эш алгоритмы төзү Күршең белән хезмәттәшлек итү Үз эшчәнлегеңне контролҗгә алу,биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү	13		
67	1 санын алу	Рәсемне математик телгә күчерү Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру Фишкалар кулланып бирем үтәү Телдән аңлатма төзү	15		
68	Берәрләп алу.	Ситуацияләрне анализлау. Чагыштыру, төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру №1	18		
69	Кушу һәм алу	Математик гамәлне текстка күчерү Анализ,гомумиләштерү нигезендә нәтиҗә чыгару	19		
70	Кушу һәм алу	Ситуацияләрне анализлау. Чагыштыру, төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру №5	20		
71	Кушылучыларның урыннарын алыштыру	Чишүдә рациональ юл табу. Фишкалар белән эш. Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалашу.	22		
72	Үлчә һәм чагыштыр.	Анализ, практик гамәлләр аша стандарт үлчәү берәмлеге кирәклеген ачу Төп билгеләрне аерып алу нигезендә нәтиҗә	25		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

		формалаштыру. Күршең белән хезмәттәшлек иту			
	Кисемтәнең озынлыгын үлчәү.	Линейка инструментының стандартлылыгын һәм универсальлеген “ачу”	26		
74	Кисемтәнең озынлыгын үлчәү Сантиметр.	Күршең белән хезмәттәшлек итү.	27		
75	Ныгыту.	Хаталарны мөстәкыйль табу, төзәтмәләр кертү Үз уңышларың , уңышсызлыкларыңның сәбәпләрен ачыклау Гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау	29		
76	1 санын берурынлы саннарга кушу.	Үз эшчәнлегеңне контрольгә алу., таблица ярдәмендә биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру. Кагыйдәне истә тоту һәм шуңа ияреп гамәлләр кылу.	1.02.		
77	Алдагы санны алу.	Рәсемне математик телгә күчерү. Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру Диаграмма моделе төзү Кушу таблицасын белешмә сыйфатында куллану.	2		
78	Дистә һәм берәмлекләр	Сан структурасын анализлау Инструментлар(санау таяклары) кулланып бирем үтәү.	3		
79	Дистә һәм берәмлекләр	Фикерләүдә логик чылбыр төзү.	5		
80	Берәмлекләр разряды һәм дистәләр разряды	Инструментлар(санау таяклары) кулланып бирем үтәү.	8		
81	2 санын берурынлы санга кушу	Инструментлар(санау таяклары) кулланып бирем үтәү. Үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, таблица ярдәмендә биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү Кушу таблицасын белешмә сыйфатында куллану	9		
82	Туры почмак ясап кисешүче турылар	Әйләнә-тирә дөньядан туры почмакның модельләрен танып белү	10		

		Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру Материаль объектлар кулланып биремнең дөреслеген тикшерү Күршең белән хезмәттәшлек итү.			
83	3 санын берурынлы санга кушу	Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру Материаль объектлар(санау таяклары) кулланып биремнең дөреслеген тикшерү	12		
84	Өлкәнрәк һәм яшьрәк	Тәҗрибә куллану аша нәтиҗә чыгару Күршең белән хезмәттәшлек итү.	22		
85	4 санын берурынлы санга кушу.	Материаль объектлар(санау таяклары) кулланып биремнең дөреслеген тикшерү Кушу таблицасын белешмә сыйфатында куллану	23		
86	Вакыт озынлыгы	Мәктәп, көндәлек тәҗрибәне куллану. Материаль объектлар(санау таяклары) кулланып биремнең дөреслеген тикшерү	24		
87	Кушылучыларны төркемләү. Җәяләр	Ике этап тан торган процессны сүрәтләү Үз эшчәнлегеңне конторольгә алу, рәсемнәр ярдәмендә биремнәр үтәүнең дөреслеген тикшерү Арифметик гамәл үзлекләрен куллану нигезендә биремнәр үтәү План буенча телдән аңлатма төзү.	26		
88	Ныгыту.	Үз уңышларын/уңышсызлыкларың сәбәпләре турында фикер йөртү. Гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау. Мөмкинлекләреңне, белү-белмәү чикләрен чамалау.	29		
89	Мәсьәлә. Шарт һәм таләп.	Текст һәм рәсемне ситуацияне анализлау Мәгълумат белән эшләү, бирелгәнне аерып ала, гомумиләштерү	1.03.		
90	Мәсьәлә. Шарт һәм таләп.	Мәгълумат белән эшләү, бирелгәнне аерып ала, гомумиләштерү	2		
91	Мәсьәләләр һәм табышмаклар	Мәгълумат белән эшләү, бирелгәнне аерып ала,	4		

		гомумиләштерү, күршең белән хезмәттәшлек итү.			
92	10 санына кушу.	Күршең белән хезмәттәшлек итү Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру	7		
93	Разряд кушылучылар	Фишкалар, санау таяклары белән эш.	8		
94	Санны суммага кушу	Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру	9		
95	Берәмлекләрне разрядлап кушу.	Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру,арифметик гамәл үзлекләрен куллану нигезендә бирем үтәү Фикерләүдә логик чылбыр куллану.	11		
96	Мәсәлә. Чишелешне табу һәм язу.	Мәгълумат белән эшләү, бирелгәнне аерып ала, гомумиләштерү, төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру, күршең белән хезмәттәшлек итү.	14		
97	Мәсьәлә. Чишелешне табу һәм язу	күршең белән хезмәттәшлек итү ситуацияләрне арифметик чаралар белән модельләштерү	15		
98	Мәсьәлә.Җавапны исәпләү һәм язу.	Мәгълумат белән эшләү, бирелгәнне аерып ала, гомумиләштерү Дәреслек героена ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү	16		
99	Ныгыту.	Үз уңышларын/уңышсызлыкларың сәбәпләре турында фикер йөртү. Гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау. Мөмкинлекләреңне, белү-белмәү чикләрен чамалау.	18		
100	Сумманы санга кушу	Фишкалар, санау таяклары белән эш. Арифметик гамәл үзлекләрен куллану нигезендә биремнәр үтәү Дәреслек геройларнына ярдәм итүдә танып-белү иницативасы күрсәтү Кушу таблицасын белешмә сыйфатында куллану Фикерләүдә логик чылбыр төзү,чишүдә рациональ юл табу.	30		
101	Өлешләп кушу	Үз эшчәнлегеңне конторлжгә алу, биремне үтәүнең	1.04.		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

		дөреслеген тикшерү Фикерләүдә логик чылбыр төзү			
	5 санын берурынлы санга кушу	Арифметик гамәл үзлекләрен куллану нигезендә биремнәр үтәү	4		
103	Суммага сумманы кушу	Дәреслек геройларнына ярдәм итүдә танып-белү иницативасы күрсәтү	5		
104	Дүртпочмаклар һәм күппочмаклар	Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру	6		
105	6 санын берурынлы саннарга кушу	Фикерләүдә логик чылбыр төзү Арифметик гамәл үзлекләрен куллану нигезендә биремнәр үтәү	8		
106	7 санын берурынлы саннарга кушу	таблицасны белешмә сыйфатында куллану, тикшерү	11		
107	10 нан берурынлы саннарны алу	Кушу таблицасын белешмә сыйфатында куллану	12		
108	Разрядлы кушылучыны алу	Арифметик гамәл үзлекләрен куллану нигезендә биремнәр үтәү	13		
109	8 санын берурынлы саннарга кушу	Арифметик гамәл үзлекләрен куллану нигезендә биремнәр үтәү Фикерләүдә логик чылбыр төзү таблицаны белешмә сыйфатында куллану, тикшерү	15		
110	9 санын берурынлы саннарга кушу	Фикерләүдә логик чылбыр төзү Арифметик гамәл үзлекләрен куллану нигезендә биремнәр үтәү таблицаны белешмә сыйфатында куллану, тикшерү	18		
111	Ныгыту.	Үз уңышларын-уңышсызлыкларың сәбәпләре турында фикер йөртү. Гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм	19		

		тәмамлау. Мөмкинлекләреңне, белү-белмәү чикләрен чамалау.			
	Берничә санга күбрәк	Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру Дәреслек геройларнына ярдәм итүдә танып-белү иницативасы күрсәтү Инструментлар(санау таяклары) кулланып бирем үтәү	20		
113	Берничә санга азрак	Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру Инструментлар(санау таяклары) кулланып бирем үтәү	22		
114	Суммадан саны алу	Дәреслек геройларнына ярдәм итүдә танып-белү иницативасы күрсәтү Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру	25		
115	Берәмлекләрне разрядлап алу	Тәкъдим ителгән план буенча телдән аңлатма төзү Ситуацияләрне арифметик чаралар белән модельләштерү	26		
116	Ничәгә күбрәк? Ничәгә азрак?	Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру	27		
117	Берурынлы саннарны кушу таблицасы	Таблица куллану, таблица буенча тикшерү	29		
118	Саннан сумманы алу	Дәреслек геройларнына ярдәм итүдә танып-белү иницативасы күрсәтү Инструментлар(фишкалар) кулланып бирем үтәү	2.05.		
119	Өлешләп алу	Тәкъдим ителгән план буенча телдән аңлатма төзү	3		
120	Сантиметр һәм дециметр	Тормыш тәҗрибәсен куллану	4		
121	Озынлыкларны кушу һәм алу	Эшне инструмент кулланып тикшерү	6		
122	Авыррак һәм җиңелрәк	Инструментлар(фишкалар) кулланып бирем үтәү Тормыш тәҗрибәсен куллану	10		
123	Кыйбатрак һәм арзанрак	Тормыш тәҗрибәсен куллану Инструментлар(фишкалар) кулланып бирем үтәү	11		
124	Симметрик фигуралар	Тормыш тәҗрибәсен куллану	13		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

		Инструментлар(фишкалар) кулланып бирем үтәү Фикерләүдә логик чылбыр куллану			
	Беренчедән егерменчегә кадәр һәм киресенчә	Инструментлар(фишкалар) кулланып бирем үтәү	16		
126	0 дән 20 гә кадәр	Инструментлар(фишкалар) кулланып бирем үтәү	17		
127	Геометрик фигуралар	Инструментлар(фишкалар) кулланып бирем үтәү	18		
128	Кушу һәм алуга мәсьәләләр	Үз уңышларын/уңышсызлыкларың сәбәпләре турында фикер йөртү. Гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау. Мөмкинлекләреңне, белү-белмәү чикләрен чамалау. Эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү	20		
129	Озынлык үлчәү	Инструментлар(фишкалар) кулланып бирем үтәү	23		
130	**Белемнәрне диагностикалау.**	**Кагыйдәләрне күрсәтмәләрне истә калдырып гамәлләр кылу** **Гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау.** **Максатка кагылышсыз гамәлләрдә тыелу** **Мәгънә барлыкка китерү(“Минем өчен моның нинди мәгънәсе бар?”- дигән сорау кую)**	24		
131	Кушу таблицасы буенча мавыктыргыч сәяхәт дәрес	Кушу таблицасын белешмә сыйфатында куллану	25		
132	Йомгаклау. Дәресләргә биремнәр		27		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ ГОМУМБЕЛЕМ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘГЕРҖЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
“ЯҢА АВЫЛ БАШЛАНГЫЧ МӘКТӘП - БАЛАЛАР БАКЧАСЫ”

Каралды
МБ җитәкчесе:
____Ф.Ә . Фәхретдинова
Протокол № 1
28 август 2015 ел

Раслыйм
МБГУ “Яңа Авыл башлангыч
мәктәп – балалар бакчасы”
директоры:
___ В. М. Гыйльметдинова
Приказ № 48 - ОД
1 сентябрь 2015ел

Беренче квалификацион категорияле
башлангыч сыйныф укытучысы
Фәхретдинова Филисә Әшрәфовнаның
1 сыйныф өчен әйләнә – тирә дөнья фәненнән
эш программасы

Педагогик киңәшмә утырышында
кабул ителде
Пrоtокол № 1
28 август 2015ел

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Аңлатма язуы

Э программасы яңа укыту стандартлары таләпләрен искә алып, үстерешле укыту принциплары белән традицион белем бирү принципларының үзара ты иләнештә булуын тәэмин итә торган документларга нигезләнеп төзелде:

- «Перспективалы башлангыч мәктәп» концепциясенә,
- ТРсы Мәгариф һәм фән министрлыгының 18.08.2011елда чыккан №6871/10 «О введении ФГОС НОО»исемле хатына,
- 4 нче модель уку планына нигезләнеп төзелде.
- ТР Мәгариф һәм фән министрлыгының 2012 нче ел 9 нчы июль 4154 /12 номерлы “ТР гомуми һәм төп белем бирү оешмалары өчен базис һәм үрнәк укыту планнарын раслау турындагы” карары
- Сан ПиН 2.4.2.2821-10. “Гомумбелем бирү оешмаларында укытуга карата санитар-эпидемиологик таләпләр” (РФ төп дәүләт санитар табибы карары белән 2010 нчы елның 29 нчы декабрендә расланган. РФ Юстиция Министрлыгы тарафыннан 2011 нче елның 3 нче марты 189 номеры белән теркәлгән, теркәлү номеры - 19993).
- ТР Әгерҗе муниципаль района МБГУ “Яңа Авыл башлангыч мәктәп-балалар бакчасы”, 2015 елның 1 сентябрендә №48-ОД приказы нигезендә гамәлгә кертелгән укыту планына

Максат:

- укучылар аңында әйләнә-тирә дөньяның , үзең өчен һәм бөтен тереклек өчен уртак йорт буларак, бербөтен, тулы гармонияле образын формалаштыру.
- дөньяның хәзерге, экологиягә йөз тотучы картинасын күз алдына китерергә, үзенең табигый һәм социаль тирәлегенә хөрмәт белән карарга өйрәтергә.

Бурычлар:

- балаларның табигатьтәге һәм иҗтимагый тормыштагы аерым предметлар һәм күренешләр турында төшенчәләрен системалаштыру һәм киңәйтү;
- танып белүгә кызыксынуларын үстерү, укучыларның әхлакый тәҗрибәсен киңәйтү, аларда үз Ватанына карата мәхәббәт тәрбияләү;
- -табигать һәм җәмгыять байлыкларына карата сакчыл караш тәрбияләү;
- табигый һәм социаль тирәлектә экологик һәм әхлакый тәртип күнекмәләрен формалаштыру.

Курсның эчтәлеге күп мәсьәләләрне: шәхси гигиенаның элементар кагыйдәләрен, сәламәтлек һәм аны саклауны, үзебез яшәгән планетаны, дөньядагы илләр һәм халыклар турындагы белемнәрне үз эченә ала. 1 нче сыйныфта чынбарлыктагы тege яки бу предметлы өлкәләр программаның мөстәкыйль бүлекләре буларак аерылмыйлар һәм структурага бүленми (мәсәлән, терек табигать, техника һ.б.). Бу яшьтәге бала дөньяны яңадан ача, аны бөтен нәрсә дә кызыксындыра. Әйләнә-тирәнең бербөтен образы, аның компонентлары “мозаикасы” аша, баланың Нәрсә? Кем? Кайчан? Ничек? Ни өчен? Һ.б. сорауларга җавап эзләве процессында формалаша.

Курсның эчтәлеге:

Күзәтүләр буенча сорауларга җавап эзләү (6 сәг)

Бала яшәгән торак пункт, аның адресы, 2-3 мөһим предприятиены, культура биналарын , аларның ни өчен кирәклеген аңлау. Баланы әйләндереп алган дөнья-терек һәм терек булмаган табигать.Кешенең сизү органнары. Сизү органнары ярдәмендә предметлаарның табигый һәм ясалма билгеләрен белү.

Практик эшләр: сизү органнары ярдәмендә авазларны аеру, тәм сизү, температуры (җылы, суык), йомшак, каты, формалар, дымлылык (юеш,коры), төсләр.

Терек табигать. (14 сәг) Терек табигатьнең билгеләре (тереклек иләре сулыйлар, тукланалар, үсәләр, нәсел калдыралар, үләләр).

Җәнлекләр-терек табигатьнең бер өлеше. Бөҗәкләр, балыклар, җәнлекләр, кыргый җәнлекләр һәм йорт хайваннары

Үсемлекләр-терек табигатьнең бер өлеше. Үсемлекләр нинди була: үләннәр, куаклар,агачлар. Үсемлекләрнең өлешләре: тамыр, сабак, яфрак, чәчәк,орлыклары белән җимеш. Җимешләр һәм орлыклар белән танышу. Үсемлекләрнең таралу ысуллары. Үз якларындагы агачларны тану.

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Практик эшләр: орлыкларның тишелешен, үсешен күзәтү, үсемлекләрнең яңа урыннарга күчү ысулларын өйрәнү.

Табигать һәм ел фасылларның алмашынуы (37 сәг)

Ел фасылларының алмашынуы. Терек булмаган табигатьтә сезонлы үзгәрешләр. Көзен үсемлекләр тормышы. Көзен яфраклы һәм ылыслы агачлар. Агач яфракларының төсләре үзгәрү. Яфрак коелу. Кешеләрнең көзге хезмәте.. Хайваннарның көзге тормышы.

Терек булмаган табигатьтә кышкы үзгәрешләр. Суның төрле халәте (кар, боз). Кышын урман җәнлекләренең тормышы, кошларга ярдәм итү. Боз астында суда тормыш. Кышын агачлар, куаклар, үләннәр. Кешеләрнең кышкы хезмәте..

Терек булмаган табигатьтә язгы үзгәрешләр. Агачлар һәм куакларның язгы тормышы. Иртә чәчәк атучы үләнчел үсемлекләр. Язын җәнлекләр тормышы.

Җәйге чорда табигать. Ашарга ярый торган һәм агулы гөмбәләр. Дару үләннәре. Җиләкләр, гөмбәләр, дару үләннәре җыю кагыйдәләре. Табигатьтә куркынычсызлык кагыйддәләре. «Экология» термины, Россиянең Кызыл китабы белән таныштыру.

Практик эшләр: күзәтүләр, экскурсияләр. Бозның каткан су икәнен аңлаткан тәҗрибә үткәрү. Юка бозның куркыныч икәнен күрсәткән тәҗрибә үткәрү.Карның чиста булмаганын күрсәткән тәҗрибә үткәрү. Лупа ярдәмендә яфрак бөреләрен күзәтү. Бөреләрнең ачылганын күзәтү. Кышын агачларны аеру максатыннан дәрес-экскурсия үткәрү. Йорт хайваннарының һәм бөҗәкләрнең тормышын күзәтү.

Безнең туган җиребез, илебез (9 сәг) Туган як, Ватан турында күзаллау булдыру. Россия — күпмилләтле ил. Илебезнең башкаласы-Мәскәү. Башкаланың күренекле урыннары (Кызыл мәйдан, Спас манарасы, Кызыл Мәйдан, Кремль). Дәүләт символлары белән танышу: Россиинең флагы, гербы, гимны. Туган якның күренекле урыннарына экскурсия

1 нче сыйныф азагында укучылар белергә тиеш:

- табигать турында: агачлар, куаклар, үләннәр; кыргый һәм йорт хайваннарын; бөҗәкләр, кошлар; үз төбәгеңдәге сакланылырга тиеш кайбер үсемлек һәм хайваннарны;
- табигатьтә үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен;
- кешелек һәм кешеләр тудырган әйберләр;
- кешенең сәламәтлеге һәм куркынычсызлыгы; экология;
- үзләре яшәгән авыл турында төп мәгълүматны; өй адресын, транспорт төрләрен; планета исемен.
- ел фасылларын, ай, атна исемнәрен;
- юл йөрү кагыйдәләрен; электр, газ приборлары белән эшләү кагыйдәләрен; янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен;
- үзебезнең илнең һәм башкаласының исемен.

Белем һәм күнекмәләрне практик эшчәнлектә, көндәлек тормышта куллану.

- алган белем һәм күнекмәләрне практикада һәм көндәлек тормышта куллана белергә. Предметларның билгесен атарга. Мәсәлән: төсен, тәмен, формасын, чагыштыра белергә тиеш.
- төрле группаларга караган кыргый җәнлекләргә һәм йорт хайваннарга мисаллар китерә белергә.
- терек һәм терек булмаган табигать арасындагы бәйләнешләрне.

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

сәламәтлекләрен саклау һәм ныгыту, юлда йөрү кагыйдәләрен, көнкүрештәге кагыйдәләрне үтәү.
табигатьтә үз-үзеңне дөрес тоту һәм аны саклауда катнашу.

Дәреслек:

Әйләнә-тирәбездәге дөнья: 1нче сыйныф өчен дәреслек. О.Н Федотова, Г.В Трафимова, С. А. Трафимов. Россия Федерациясе мәгариф һәм фән министирлыгы тарафыннан тәкъдим ителгән. Тәрҗемә Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән министирлыгы тарафыннан расланган. Казан. “ Хәтер” нәшрияты .Казан 2010.

Әдәбият.

Стандарты второго поколения. Академкнига. 2011
О.Н Федотова, Г.В Трафимова, С. А. Трафимов. Окружающий мир. Хрестоматия. 1 класс. Москва. Академкнига/ учебник. 2011
Окружающий мир тетрадь для самостоятельной работы О.Н Федотова, Г.В.Трафимова, С. А. Трафимов. 1 класс. Москва. Академкнига/ учебник 2012
Т.Ю.Целоусова. Поурочные разработки по курсу окружающий мир. к УМК О.Н.Федотовой. Москва. “Вако”. 2012

№	**Тема**	**Көтелгән нәтиҗәләр (УУК) (стандарт рус телендә булу сәбәпле УУД рус телендә бирелә)**	**Үткәрү вакыты**		**искәрмә**
			план	**факт**	
1.	*Мәктәп буенча экскурсия.* ***Мәктәптә үз-үзеңне тоту буенча инструктаж№1***	*Личностные:* -называние и объяснение своих чувств и ощущений от созерцаемых произведений искусства, объяснение своего отношения к поступкам с позиции общечеловеческих нравственных ценностей; -формирование личного (эмоционального) отношения к окружающему миру; -испытание этических чувств (стыда, вины, совести) на основании анализа простых ситуаций. *Регулятивные:* -выполнение задания в соответствии с целью, целенаправленный поиск ответа на поставленный вопрос; -определение и формулирование цели выполнения заданий на уроке, во внеурочной деятельности, в жизненных ситуациях под руководством учителя;	1.09.		
2	Әйдәгез мәктәп предметлары белән танышабыз		3		
3	Булатовлар гаиләсе кайда яши?		8		
4	Без дөньяны танып беләбез.		10		
5	Без дөньяны танып беләбез. **Әйләнә-тирәдәге предметлар белән сак итү кагыйдәләрен искә төшерү.**		15		
6	Без әйләнә-тирәне сизү органнары ярдәмендә танып беләбез.		17		
7	Без әйләнә-тирәне сизү органнары ярдәмендә танып беләбез. **Ис сизү органнарын саклау юллары белән таныштыру.**		22		
8	*Мәктәп китапханәсенә экскурсия.*		29		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

9	…езне нәрсәләр әйләндереп алган.	-оценивание совместно с учителем или одноклассниками результат своих действий, внесение соответствующих коррективов. *Познавательные:* -осмысление взаимосвязи природы человека и культуры; -ответы на простые вопросы учителя, нахождение нужной информации в учебнике; -сравнивание предметов, объектов: нахождение общего и различий; -перерабатывание полученной информации: выводы в результате совместной работы всего класса. *Коммуникативные:* -способы взаимодействия с окружающим миром *(вижу, слышу, говорю, чувствую…);* -участие в диалоге на уроке и в жизненных ситуациях; -договариваться с партнерами и приходить к общему решению.	1.10.		
10	*Мәктәп тәҗрибә участогына экскурсия.* ***Үз-үзеңне тоту кагыйдәләре буенча инструктаж№2***		6		
11	Җәнлекләр – табигатьнең бер өлеше.		8		
12	Кыргый җәнлекләр һәм йорт хайваннары. **Йорт хайваннары, кыргый җәнлекләр белән очрашканда сакчыллык кагыйдәләрен өйрәтү.**		13		
13	Бөҗәкләр-терек табигатьнең бер өлеше. **Бөҗәкләр белән очрашканда үз-үзеңне ничек тотарга өйрәтү, аллергия булган очракта нишләргә?**		15		
14	Бу нинди агач?		20		
15	Үсемлекләр-терек табигатьнең бер өлеше.		22		
16	Үләннәр, куаклар һәм агачларның уртаклыгы нәрсәдә?		27		
17	Үсемлекләр яңа урынга ничек күчә?	*Личностные:* -формирование личного (эмоционального) отношения к школе, классу, другим ученикам; -самостоятельное определение и объяснение своих чувств и ощущений, возникающих в результате созерцания, рассуждения, обсуждения, самые простые общие для всех людей правила поведения (основы общечеловеческих нравственных ценностей); -испытание этических чувств (стыда, вины, совести) на основании анализа простых ситуаций. *Регулятивные:* -выполнение задания в соответствии с целью, целенаправленный поиск ответа на поставленный	29		
18	Үсемлекләр темасы буенча белемнәрне ныгыту.		10.11.		
19	Ел фасыллары. Ел фасыллары үзгәрүе.		12		
20	Үсемлекләрнең көзге халәте.		17		
21	Кешеләрнең көзге эшләре.		19		
22	Көз темасына белемнәрне ныгыту.		24		
23	Җәнлекләр кышка ничек әзерләнә?		26		
24	Кыш килде.		1.12.		
25	Кар табышмак. **Салкыннан ничек сакланырга? Чыныгу ысуллары.**		3		
26	Урман җәнлекләренең кышкы тормышы		8		
27	*Кышкы экскурсия*		10		
28	Кошларга кышын ничек ярдәм итәргә?		15		
29	Кышлаучы кошлар		17		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

30	Кыш” темасына белемнәрне ныгыту.	вопрос; -определение и формулирование цели выполнения заданий на уроке, во внеурочной деятельности, в жизненных ситуациях под руководством учителя. *Познавательные:* -осознание важности школы в процессе познания окружающего мира; -ответы на простые вопросы учителя, нахождение нужной информации в учебнике. *Коммуникативные:* -овладение способами взаимодействия со сверстниками (в процессе учёбы, во внеклассной деятельности); -участие в диалоге на уроке и в жизненных ситуациях; -договариваться с партнерами и приходить к общему решению.	22		
31	Боз астындагы суда тереклек бармы?		24		
32	Балыклар.		12.01.		
33	Үләннәр, куаклар һәм агачлар ничек кышлый?		14		
34	Кыш көне агачларны һәм куакларны танырга өйрәнәбез.		19		
35	Кыш көне агачларны һәм куакларны танырга өйрәнәбез.		21		
36	“Кыш көне агачлар” темасына белемнәрне ныгыту.		26		
37	Яз килде. **Ташу вакытында саклык кагыйдәләре**.		28		
38	Язгы сынамышлар.		2.02.		
39	Кайсы үсемлекләр язын чәчәк атарга ашыга?		4		
40	*Язгы экскурсия*		9		
41	Җәнлекләр язны ничек каршылый?		11		
42	Җәнлекләр язны ничек каршылый?		25		
43	Зурлар һәм кечкенәләр турында?		1.03.		
44	Яз көне кешеләр хезмәте.		3		
45	**“Яз темасын ныгытуга биремнәр.**		10		
46	Җәй килде.	*Личностные:* -самостоятельное определение и объяснение своих чувств и ощущений, возникающих в результате созерцания, рассуждения, обсуждения, самые простые общие для всех людей правила поведения (основы общечеловеческих нравственных ценностей) *Регулятивные:* -определение и формулирование цели выполнения заданий на уроке, во внеурочной деятельности, в жизненных ситуациях под руководством учителя.	15		
47	Урманга җиләккә барабыз. **Агулы үсемлекләрне аера белергә, аермаган очракта саклык белән генә тотарга өйрәтү.**		17		
48	Тырыс тотып гөмбәгә. Сәяхәт дәрес. Эшләпәле дуслар.		31		
49	Гөмбә, агулы үсемлекләр темасын ныгыту. **Агулы гөмбәләрне аерырга, аермаларын белергә өйрәтү.**		5.04.		
50	Яшел даруханә.		7		
51	Табигать һәм без.		12		
52	Табигать һәм без. **Табигатьтә очрый торган**		14		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

	...арлык куркынычлыкларны искә төшерү-уен дәрес.	*Познавательные:* -ответы на простые вопросы учителя, нахождение нужной информации в учебнике.			
53	Татарстанның Кызыл китабы		19		
54	Россиянең Кызыл китабы.		21		
55	Табигатьне саклау.		26		
56	Тыюлык сукмаклары.	*Коммуникативные:* участие в диалоге на уроке и в жизненных ситуациях; договариваться с партнерами и приходить к общему решению.	28		
57	*Табигатькә экскурсия. Юлда йөрү кагыйдәләре.*		3.05.		
58	**“Табигать һәм без”.** **Белемнәрне диагностикалау.**		5		
59	Безнең ватаныбыз-Россия.	*Личностные:*	10		
60	Мәскәү-безнең дәүләтебез башкаласы.	• формирование личного (эмоционального) отношения к малой родине;	12		
61	Минем туган җирем- Әгерҗе төбәге.	• самостоятельное определение и объяснение своих чувств и ощущений, возникающих в	17 19		
62	Казан-Татарстан башкаласы.	результате созерцания, рассуждения, обсуждения, самые простые общие для всех людей правила поведения (основы	24		
63	Белемеңне тикшер уен-дәрес..	общечеловеческих нравственных ценностей);	26		
64	Мин –дөньяның бер өлеше	• испытание этических чувств (стыда, вины, совести) на основании анализа простых			
65	**Юлда булсаң, бул өлгер, юл кагыйдәсен нык бел! Авыл буйлап экскурсия.**	ситуаций. *Регулятивные:*			-
66	Белемеңне ныгыту, уен-дәрес, йомгаклау	• выполнение задания в соответствии с целью, целенаправленный поиск ответа на поставленный вопрос; определение и формулирование цели выполнения заданий на уроке, во внеурочной деятельности, в жизненных ситуациях под руководством учителя			-

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ ГОМУМБЕЛЕМ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘГЕРҖЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
“ЯҢА АВЫЛ БАШЛАНГЫЧ МӘКТӘП - БАЛАЛАР БАКЧАСЫ”

Каралды
МБ җитәкчесе:
____Ф.Ә . Фәхретдинова
Протокол № 1
28 август 2015 ел

Раслыйм
МБГУ “Яңа Авыл башлангыч
мәктәп – балалар бакчасы”
директоры:
___ В. М. Гыйльметдинова
Приказ № 48 - ОД
1 сентябрь 2015ел

Беренче квалификацион категорияле
башлангыч сыйныф укытучысы
Фәхретдинова Филисә Әшрәфовнаның
1 сыйныф өчен музыка сәнгатеннән
эш программасы

Педагогик киңәшмә утырышында
кабул ителде
Прортокол № 1
28 август 2015ел

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Аңлатма язуы

Эш программасы түбәндәге документларга нигезләнеп төзелде:

1. РФ һәм ТР “Мәгариф турындагы Закон” ына;
2. 06.10.2009 нчы елда РФ Мәгариф һәм Фән министрлыгы тарафыннан расланган “Гомуми башлангыч белем бирү федераль дәүләт стандартын гамәлгә кертү” турындагы боерыгына (Приказ №373);
3. ТР Мәгариф һәм Фән министрлыгының “2014-2015 уку елына укыту планнары” исемле хатына;
4. ТР Мәгариф һәм Фән министрлыгының 23.06.12 № 7699/12 приказына (БУП 4 модель)
5. ТР Әгерҗе муниципаль районы МБГУ “Яңа Авыл башлангыч мәктәп-балалар бакчасы”ның 2015 елның 1 сентябрендә №48 - ОД приказы нигезендә гамәлгә кертелгән укыту планына

Сәгатьләр саны:

Барлыгы 33

Атнага 1

Музыкаль белемнең беренче баскычлары укучыларның музыка культурасы өчен нигез булып тора. Башлангыч мәктәптә музыка кешелекнең рухи мирасы буларак сәнгатьне үзләштерүдә төп предметларның берсе булып тора. Башлангыч сыйныфта алган белем һәм күнекмәләре, музыканы эмоциональ - образлы кабул итәргә өйрәнүләре, музыкаль жанрлар һәм музыкаль эшчәнлекнең төрләре белән танышу укучыларга алга таба белем алу, сәнгать дөньясына керү, музыка һәм тормышның аерылгысыз бәйләнешен аңлар өчен җирлек булачак.

Музыканы өйрәнү түбәндәге максатларга ирешүгә юнәлдерелгән:

- Музыканы актив, эмоциональ кабул итү аша музыка культурасының нигезләрен формалаштыру;
- Музыкадагы хисләрне һәм кичерешләрне сиземләү, музыкаль әсәрнең гүзәллеген тоя белү, музыканың эчтәлеген аңлап шатлану, фикерләрне әйтә белү, рухи-әхлакый кыйммәтләр: якынына, Туган илгә, халкына мәхәббәт; тарихка, традицияләргә, төрле халыкларның музыка культураларына хөрмәт тәрбияләү;
- Музыка белән кызыксыну; образлы һәм ассоциатив фикерләү; музыкаль хәтерләрен һәм ишетүләрен, тавышларын, иҗади сәләтләрен үстерү.
- Музыкаль әсәрләрне аңларга өйрәтү;
- Практик белем һәм күнекмәләр: җырлау, музыка тыңлау, гади музыка коралларында уйнау, пластик хәрәкәтләр ясауны үзләштерү.

Әлеге максатларга ирешү шәхескә юнәлдерелгән, танып-белү, коммуникатив һәм социаль үсешне тәэмин итүче бурычлар аша тормышка ашырыла.

Шәхескә юнәлдерелгән бурычлар:

Рухи – әхлакый кыйммәтләрнең нигезләрен формалаштыру;
Укучыларның иҗади мөмкинлекләрен үстерү, үз эстетик карашларын ачык итеп әйтергә һәм якларга өйрәтү;
Үзаң, позитив үзбәя, үз-үзләренә хөрмәт, оптимизм тәрбияләү.

Танып-белү һәм социаль бурычлар:

Дөньяви музыкаль культура – халык һәм профессиональ иҗат җимешләре белән таныштыру;
Патриотик хисләр, толерантлык тәрбияләү;

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Иҗади, символик, логик фикерләүләрен, хыялларын, хәтер һәм игътибарлыкларын, рефлексияләрен үстерү.

Коммуникатив бурычлар:

Тыңлау, үзеңне башка кеше урынына куеп карау,әңгәмә алып бару, тормыш проблемаларын тикшерүдә катнашу, үз яшьтәшләре һәм олылар белән хезмәттәшлек итү күнекмәләре булдыру.

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Программаның эчтәлеге

“Балачак илендә музыка”

1 чирек – “Тирә-юнебездә авазлар”

Темалар: Әмир белән Әминәнең йортындагы авазлар. Җырларның килеп чыгышы. Җырлый торган сәгатьләр. Песи җырлары. Табигать нәрсә хакында җырлый?

2 чирек – “Музыка ни сөйли?”

Темалар: “Музыкаль авазлар”, “Җырларда Туган ил образы”, “Исәнме кыш-кунак”.

3 чирек – “Күңелдән агылган моңлы авазлар”.

Темалар: “Кышкы күңел ачулар”, “Музыкаль рәсемнәр”, “Тормышыбыздагы көйләр”, “Язгы моңнар”, “Музыка телендә сөйләшик”.

4 чирек – “Музыканың тылсымлы көче”.

Темалар: “Композитор – башкаручы-тыңлаучы”, “Мультфильмнар илендә музыка”, “Музыка тирә-юнебездә яши”.

Программада тормышны чагылдырган һәм дөньяга балалар күзлегеннән караган музыкаль әсәрләр тупланган. Алар арасында халык иҗаты һәм төрле авторларның әсәрләре бар: А. Киселёв, З. Компанейц, Н. Метлов, А. Островский, Т. Попатенко, Е. Тиличеева, А. Филиппенко, Г. Гладков, А. Заруба, И. Красильников, Е. Крылатов, В. Павленко, В. Семенов, Г. Струве, С. Соснин һ.б.

1 сыйныф программасына рус, чит ил һәм татар композитор-классикларының да әсәрләре кертелгән: А.К. Лядов, М.И. Глинк, Н.А. Римского-Корсаков, М.П. Мусоргский, П.И. Чайковский, С.С. Прокофьев, Д.Б. Кабалевский, С.Сәйдәшев, Ж.Фәйзи, С.М. Слонимский, Э. Григ, К. Сен-Санс, К. Дебюсси, М. Равель һ.б.

Темаларның эчтәлеге баланың тирә-юнендә яңгыраган тавышларның картинасын ача. Уку елы дәвамында укучылар музыканың бар җирдә дә –табигатьтә, бәйрәм көннәрендә, экиятләрдә, йолаларда, мультфильмнарда, театрда яңгыравын беләләр; музыканың хис-кичерешләрне чагылдыру чаралары, нота грамотасы белән танышалар.

Әлеге бурычларны тормышка ашыру төрле музыкаль эшчәнлек аша бара. Шуларның иң мөһимнәре:

Музыканы тыңлау һәм аның хакында фикер йөртү;

Җырлау;

Музыкаль – пластик хәрәкәтләр;

Музыкаль әсәрләрне сәхнәләштерү.

Программаның музыкаль материал өлеше: классик композиторларның әсәрләре, халык җырлары һәм автор көйләре, музыкаль күнегүләр, гади уен коралларында уйнау. Тыңлау өчен тәкъдим ителгән әсәрләр 1-2 минут кына яңгырарга тиеш.

Программада урын алган төп методлар:

-музыканы күзәтү методы,

-музыканың әсир итү көченә ышандыру һәм кызыксындыру методы,

-импровизация методы;

-«иҗат ителгәнне иҗат итү» методы;

-музыка турында фикер йөртү методы

-предметара бәйләнешләр методы

-өлештән гомумигә күтәрелү методы

	Эчтәлек	Сәгатьләр саны
1	Тирә – юнебездә авазлар (Звуки вокруг нас)	8
2	Музыка ни сөйли? (Музыкальные встречи Маши и Миши)	7
3	Күңелдән агылган моңлы авазлар. (Так и льются сами звуки из души!)	10
4	Музыканың тылсымлы көче (Волшебная сила музыки)	8
5	**Барысы**	**33**

“Музыка” курсы буенча 1нче сыйныф азагына укучыларның әзерлек дәрәҗәсенә таләпләр:

Укучылар өйрәнәчәкләр:

-“композитор”, “башкаручы”, “тыңлаучы” төшенчәләренең мәгънәсен;
-музыкаль жанрларның исемнәрен (җыр, бию, марш);
-өйрәнгән әсәрләрнең исемнәрен һәм авторларын;
-музыкаль инструментларның исемнәрен (рояль, пианино, скрипка, флейта, арфа, гармонь, баян, балалайка);
- нота исемнәрен;
- музыкада төп сурәтләү чараларын : темп, динамика, ритм, тембр.

Укучылар өйрәнергә мөмкинлек алачаклар:
-өйрәнгән музыкаль әсәрләрне һәм аларның авторларын танырга;
-ишетеп музыкаль жанрларны аерырга;
-музыкаль әсәрләрнең характерын, аларда хис-тойгылар чагылышын аңларга һәм чагыштырырга;
-музыкадагы хис-тойгыларны һәм үзгәрешләрне җырда, биюдә, уен коралларында чагылдырырга;
- вокаль әсәрләрне көй белән һәм көйдән башка башкарырга;
-җырны вакытында башларга һәм тәмамларга; фразалап җырларга; паузаларны ишетергә, музыкаль басымны дөрес куярга, җырлаганда сүзләрне ачык итеп әйтергә;
-алган белем һәм күнекмәләрне тормышта кулланырга: таныш җырларны җырларга, уен коралларында уйнарга, биергә.

Перечень учебно-методического обеспечения.

1. Челышева Т.В., Кузнецова В.В. Музыка. 1класс Учебник. Москва АКАДЕМКНИГА/ УЧЕБНИК 2012
2. Балалар җырлары язылган дисклар.
3. Интернет ресурслар . http://school-collection.edu.ru

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Календар – тематик план

№ п/п	Дәрес темасы	С с	Темаларның эчтәлеге	Предмет нәтиҗәләре	Метапредмет нәтиҗәләр	Да	
1	*Безне чолгап алган авазлар. (8 сәг)* *«Звуки вокруг нас»* Әминә һәм Әмир йортындагы авазлар	1	Туган йорт бусагасыннан музыка дөньясына аяк басу. Авазларда тормыш, табигать, кеше характеры, хисләре чагылышы. Музыкаль авазлар белән танышу. Аларны йорт эчендә башка авазлар арасыннан эзләү. Туган йортта ишеткән беренче жыр – бишек жыры. Бишек жырында хис-тойгыларның чагылышы. Йорттагы авазлардан – моңлы табигатькә. Табигать турында музыка.	Укучы өйрәнәчәк: Музыкаль аваз, мелодия терминнарын. Өйрәнергә мөмкинлек алачак: Музыкадагы кәефне белдерү өчен сүзләр табарга; музыканың һәр кеше тормышында мөһим урын алып торуын кабул итәргә.	<u>*Шәхескә юнәлдерелгән:*</u> - музыкаль әсәрне , аның кәефен һәм характерын кабул итәргә; - кеше тормышында музыканың кулланылышын күзәтергә; - Тирә-юньдәге авазларны, табигатьтәге авазларны кабул итәргә, аларны музыкаль авазлар белән чагыштырырга; <u>*Регулятив:*</u> Уку бурычын куярга һәм кабул итәргә; <u>*Танып-белү:*</u> Музыкаль авазларның барлыкка килүе, музыкада нәрсәләр чагылуы турында фикер йөртү; <u>*Коммуникатив:*</u> -үзеңне башка кеше урынына куеп карарга, диалогта катнашырга өйрәнә алачак.	08.09	
2	Жырларның килеп чыгышы. Бишек жырлары.	1				15.09	
3	Жырларның килеп чыгышы. *«Кикимора» жырының туу*ы. Симфоник картинка. “Көз” жыры.	1			<u>*Шәхескә юнәлдерелгән:*</u> - Музыкаль әсәрләрне тыңлаганда һәм башкарганда үз мөнәсәбәтеңне белдерү. <u>*Регулятив:*</u> - тыңлаучы позициясен аңлау, музыкаль экият геройлары образларын тыңлаганда. <u>*Танып-белү:*</u> Жырлаганда, уенда, пластик хәрәкәтләрдә музыкаль импровизация. <u>*Коммуникатив:*</u> тормыш проблемаларын тикшерүдә катнашу, үз яшьтәшләре һәм олылар белән хезмәттәшлек итү күнекмәләре булдыру.	22.09	

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

4	*Жырлый торган сәгатьләр.* Пауза. Ритм. Н.А.Римский-Корсаков *«Сказка о царе Салтане» оперась*. Н.Метлов “Часы”. *«Тик-так»*. Музыка А. Островский муз. Ж.Фәйзи “Сәгать”.	1		Укучы өйрәнәчәк: -ритмик рәсем, пауза, ритм терминнарын. Өйрәнергә мөмкинлек алачак: Музыкаль әсәрнең динамикасын ачыкларга	*Шәхескә кагылышлы:* - Тирә-юньдәге авазларны, табигатьтәге авазларны кабул итәргә, аларны музыкаль авазлар белән чагыштырырга; *Регулятивные:* - Уку бурычын куярга һәм кабул итәргә; Танып-белү: Жырлаганда, уенда, пластик хәрәкәтләрдә музыкаль импровизация. *Коммуникатив:* - Башка кешеләрнең музыка тыңлаганда хис-кичерешләрен исәпкә алырга	29.09	
5	“Песи” жырларын өйрәну *«В гостях у королевы»*. Музыка Г. Брука, слова С. Маршака.*«Киска»*. Музыка Г. Курина, слова В. Стоянова.*«Ученый кот»*. Музыка И. Кирилиной, слова В. Орлова.	1		Укучы өйрәнәчәк: интонация, ритм терминнарын. Өйрәнергә мөмкинлек алачак: Музыкадагы кәефне белдерү өчен сүзләр табарга; тыңланган әсәр турында сөйләргә	*Шәхескә юнәлдерелгән:* - Тирә-юньдәге авазларны, табигатьтәге авазларны кабул итәргә, аларны музыкаль авазлар белән чагыштырырга; *Регулятив:* - тыңлаучы позициясен аңлау, шул исәптән музыкаль әкият геройлары образларын кабул иткәндә. *Танып-белү:* - Кешенең музыкада чагылган хис-тойгыларын, кәефен, характерын билгеләү *Коммуникатив:* - тормыш проблемаларын тикшерүдә катнашу, үз яшьтәшләре һәм олылар белән хезмәттәшлек итү күнекмәләре булдыру.	6.10	
6	*«Кот в сапогах и белая кошечка»*. Фрагмент балета «Спящая красавица». П.И. Чайковский.Музыка нинди хис-тойгылар чагылдыра? “Яфраклар жыры”.	1				13.10	
7	*Табигать нәрсә турында жырлый.«Прогулка»*. «Детская музыка» циклын	1		Укучы өйрәнәчәк: темп, динамика, характер	*Шәхескә юнәлдерелгән:* - Музыкаль әсәрләрне тыңлаганда һәм башкарганда үз мөнәсәбәтеңне белдерү.	20.10	

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

	нан. С.С. Прокофьев. *«Кукушка»*. Швейцар ская народная песня. *“Кәккүк” җырын өйрәнү.*			терминнарын. Өйрәнергә мөмкинлек алачак: Музыкадагы кәефне белдерү өчен сүзләр табарга; музыканың һәр кеше тормышында мөһим урын алып торуын кабул итәргә.	*-Табигать көз көне нәрсә турында җырлы* - Кешенең музыкада чагылган хис-тойгыларын, кәефен, характерын билгеләү *-Нинди интонация аңларга ярдәм итә?* («Кукушка в глубине леса»). - Музыкаль авазларның барлыкка килүе, музыкада нәрсәләр чагылуы турында фикер йөртү; - Җырлаганда, уенда, пластик хәрәкәтләрдә музыкаль импровизация *Коммуникатив:* Төркемнәрдә яки сыйныф белән җырлар башкару, иң гади уен коралларында уйнау.		
8	*Табигатьтәге музыкаль авазлар.«Сарафан надела осень»*. Т. Попатенко көе, И. Чернецкая сүзләре. *«Полет шмеля».* “Көзге яфраклар” җыры.	1				27.10	
9	Музыка ни сөйли? *«Музыкальные встречи Маши и Миши».* Төрле музыкаль авазларны чагыштыру.«Звуки музыки». Р. Роджерс көе. *«Баба-яга» җыры.*	1	Бала тормышындагы музыкадан – Туган ил образына. Бала тормышында музыкаль тирәлек: урамда, мәктәптә, дусларда. Музыкада тормыш ситуацияләренең чагылышы. Музыкада – әкият. Төрле тарихи чорлар турында музыка ни сөйли. Җырларда Туган ил образы: иркен кырлары, матурлыгы,	Укучы өйрәнәчәк: регистр, звонница, звонарь, фортепьяно терминнарын.	*Шәхескә юнәлдерелгән:* - Җырлаганда үз образыңны тудыру, импровизация ясау. *Регулятив:* - Үзен кызыксындырган музыкаль эшчәнлек төрләрендә катнашу һәм контрольлек ясау. *Танып-белү:* -. *Төрле* музыкаль әсәрләрне чагыштыру. - Тирә-юньдә нинди музыка барлыгын ачыклау - Әкиятләрдә музыканың чагылыш табуы турында уйлану *Коммуникатив:* Төркемнәрдә яки сыйныф белән җырлар башкару, иң гади уен коралларында уйнау. Әкиятләрдә музыканың чагылыш табуы турында уйлану, сыйныфташлар белән фикер алышу.	10.11	
10	“Төрле моңлы авазлар”. “*Марш Черномора».* «Руслан и Людмила» операсыннан өзек. М.И. Глинка. С.Сәйдәшев	1		Укучы өйрәнәчәк: регистр, звонница, звонарь, опера терминнарын.		17.11	
11	Кыңгырау ничек җырлый? *Ростовские колокольные звоны. «Вечерний звон».* Рус халык җыры.	1		Укучы өйрәнәчәк: регистр, звонница, звонарь, фортепьяно терминнарын.		24.11	

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

12	Туган ягымда яңгыравыклы күренешләр. *«Богатырские ворота».* «Картинки с выставки» фортепьяно циклыннан. М.П. Мусоргский.	1	бөеклеге, көче. Бала тормышындагы музыкадан – Туган ил образына. Бала тормышында музыкаль тирәлек: урамда, мәктәптә, дусларда. Музыкада тормыш ситуацияләренең чагылышы. Музыкада – әкият. Төрле тарихи чорлар турында музыка ни сөйли. Җырларда Туган ил образы: иркен кырлары, матурлыгы, бөеклеге, көче.	Укучы өйрәнәчәк: Охшаш яңгырашлы термины Өйрәнергә мөмкинлек алачак: Музыкадагы кәефне белдерү өчен сүзләр табарга; тыңланган әсәр турында сөйләргә	<u>*Шәхескә юнәлдерелгән:*</u> -- Музыкаль текстта Туган ил образының характеристикасын табарга. («Богатырские ворота») - Җырлаганда, хәрәкәтләрдә, рәсемдә, сүз белән тарихи музыкаль образларга үз эмоциональ мөнәсәбәтеңне белдерү. <u>*Регулятив:*</u> -тыңлаучы позициясен аңлау, шул исәптән балалар тормышыннан музыкаль өзекләр тыңлаганда. -уку бурычын куярга һәм кабул итәргә; <u>*Танып-белү:*</u> Музыкада тормыш ситуацияләренең чагылышын ачыклау. <u>*Коммуникатив:*</u> Төркемнәрдә яки сыйныф белән характеры буенча төрле җырлар башкару. *(Задания.* Разучи песню и пой ее сначала как настоящий солист, а потом хором с друзьями. Разучи песню Постарайся петь так, чтобы одноклассники поняли, что призыв зимы звучит убедительно).	1.12	
13	Туган ил турында җырлар. «Родина-Отчизна». А.Киселёв көе, В.Татаринов сүзләре.	1				8.12	
14	Исәнме кыш-кунак. Рәсем характерын җыр характеры белән чагыштыру. *«Здравствуй, гостья-зима».* И. Никитин сүзләре, халык көе. *«Зимушка-Зима».* Е. Ботя- ров көе, М. Пляцковский сүзләре.	1		Укучы өйрәнәчәк: музыкаль терминнарны: солист, темп Өйрәнергә мөмкинлек алачак: Характеры буенча төрле әсәрләрне башкарырга, темпын билгеләргә		15.12	
15	Җырларда кышкы табигатьнең чагылышы. «Новогодний хоровод». Г. Струве көе, Н. Соловьева сүзләре .	1				22.12	

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

16	*Күңелдән агылган моңлы авазлар. (9 сәг)* *«Так и льются сами звуки из души!»* Кышкы күңел ачулар. *«Снег танцует».* Из фортепьянного цикла «Детский уголок». К. Дебюсси. «Как на тоненький ледок». Рус халык жыры	1	Музыка баланың әйләнә-тирәсендә – музыка баланың җанында – музыка аның иҗатында. Музыканың сурәтләү чаралары. Җырларны башкару аша музыка сәнгатенә якынаю. Музыка телендә “аралашу”.	Укучы өйрәнәчәк: музыкаль терминнарны: фортепьяно, фортепьяно музыкасы, кәеф (настроение). Өйрәнергә мөмкинлек алачак: Музыкаль әсәрләрне игътибар белән тыңларга, аның	*Шәхескә юнәлдерелгән:* - Импровизация ясарга (вокаль, инструменталь, биюле импровизация) музыканың сурәтләү чараларын исәпкә алып. *Регулятив:* - Үзен кызыксындырган музыкаль эшчәнлек төрләрендә катнашу һәм контрольлек ясау. *Танып-белү:* Музыканың сурәтләү чараларын ачыклау. *Коммуникатив:* Халык җырларын уйнап күрсәтү, уен-драматизациядә катнашу.	12.01	

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

17	Кышкы күңел ачу авазлары. «Вальс снежных хлопьев». Фрагмент из балета «Щелкунчик». П.И. Чайковский. «Котенок». Музыка В. Семёнова, слова В. Бараускаса. *«Хоккеисты».* Музыка И. Красильникова, слова Е. Авдиенко.	1	Ел фасыллары турында жырлар, кышкы шаян жырлар, яз турында көйләр. Хайваннар, кошлар, уенчыклар турында музыкаль миниатюралар. Әтиләр, әниләр турында жырлар.	характерын, кәефен билгеләргә.		19.01	
18	Музыкаль рәсемнәр. «Куры и петухи» Музыка К.Сен-Санса. «До чего же грустно!». Музыка С. Соснина, слова П. Синявского. «Ёжик», «Клоуны», «Хромой козлик». Д.Б. Кабалевский.	1		Укучы өйрәнәчәк: жырларның геройларын (персонажларын). Өйрәнергә мөмкинлек алачак: музыкаль әсәрләрне игътибар белән тыңларга, геройларның характерын билгеләргә, музыкаль образларны табарга, образларга характеристика бирергә	***Шәхескә юнәлдерелгән:*** - Музыкада ел фасылларының, хайваннар, кошлар, кешеләр тормышының чагылышы турында фикер йөртергә; ***Регулятив:*** -тыңлаучы позициясен аңлау, шул исәптән балалар тормышыннан музыкаль өзекләр тыңлаганда. -уку бурычын куярга һәм кабул итәргә; ***Танып-белү:*** Халык жырларының һәм профессиональ музыканың уртак һәм аермалы якларын табарга; ***Коммуникатив:*** -үзен башка кеше урынына куеп карарга, диалогта катнашырга өйрәнә алачак.	26.01	
19	Музыканы күреп буламы? «Персонажи с длинными ушами». Из фортепьянного цикла «Карнавал животных». К. Сен-Санс.	1				2.02	
20	Тормышыбыздагы көйләр, моңнар. «Болезнь куклы». Из фортепьянного цикла «Детский альбом». П.И.Чайковский. «Азбука». Музыка А: Зарубы, слова Б. Заходера. «Журавель». Украин халык жыры.	1			***Шәхескә юнәлдерелгән:*** Үзенең хис – кичерешләрен, мөнәсәбәтен сүзләр, музыкаль хәрәкәтләр, интонация белән, рәсемнәрдә чагылдырырга ***Регулятив:*** - Үзен кызыксындырган музыкаль эшчәнлек төрләрендә катнашу һәм контрольлек ясау. - ***Танып-белү:*** Халык жырларының һәм профессиональ музыканың уртак һәм аермалы якларын табарга; ***Коммуникатив:*** Музыкаль әсәрне һәм аның турында башкалар фикерен кабул итәргә	9.02	
21	*“Күңелдән агылган моңлы авазлар.”* Симфонии № 2 П. Чай-ковского	1		Укучы өйрәнәчәк: музыкаль терминнарны: оркестр, симфоник		23.02	

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

	«Бравые солдаты». Стихи Т.Волгиной, музыка А.Филлипенко. «Рыжий пес». Музыка Г. Струве, слова В. Степанова.			оркестр, симфоник музыка, хислəр, сопровождение. Өйрəнергə мөмкинлек алачак: музыкаль əсəрлəрне игътибар белəн тыңларга, оркестрда музыка коралларының яңгырашын аерырга .			
22	Яз турында җырлар. «Перед весной». Рус халык җыры П.И. Чайковский эшкəртүендə	1			*<u>Шəхескə юнəлдерелгəн:</u>* Үзенең хис – кичерешлəрен, мөнəсəбəтен сүзлəр, музыкаль хəрəкəтлəр, интонация белəн, рəсемнəрдə чагылдырырга *<u>Регулятив:</u>* - Үзен кызыксындырган музыкаль эшчəнлек төрлəрендə катнашу һəм контрольлек ясау. *<u>Танып-белү:</u>* Музыканың сурəтлəү чараларын ачыклау һəм əсəрлəрдəн табу. *<u>Коммуникатив:</u>* -Халык җырларын сəхнəлəштереп уйнау, коллектив уеннарда катнашу	02.03	
23	«Самая, самая». җырын өйрəнү Г. Левдокимова музыкасы, В. Степанов сүз.	1				09.03	
24	"Музыка теле"ндə сөйлəшəбез. «Последний снег»җырын өйрəнү З. Компанейц муз., А. Толстой сүз.	1		Укучы өйрəнəчəк: : музыкаль терминнарны: музыкада сурəтлəү чаралары, музыкаль фраза, мелодиянең үсеш-үзгəреше. Өйрəнергə мөмкинлек алачак: музыкаль əсəрлəрне игътибар белəн тыңларга, характерын аерырга.	*<u>Шəхескə юнəлдерелгəн:</u>* - Импровизация ясарга (вокаль, инструменталь, биюле импровизация) музыканың сурəтлəү чараларын исəпкə алып. *<u>Регулятивные:</u>* -тыңланган əсəр турында иптəшлəреңнең фикерлəрен һəм тəкъдимнəрен кабул итү *<u>Танып – белү:</u>* - музыкаль текста төрле өлешлəрне табу *<u>Коммуникатив:</u>* Сыйныфташлар белəн бергəлəп җырлар өйрəнү һəм башкару.	16.03	
25	"Музыка теле"ндə сөйлəшəбез. «Муха-Цокотуха». Опера-уен К. Чуковский әкияте буенча	1				06.04	
26	*«Музыканың тылсымлы көче" (8 ч)* Композитор – башкаручы – тыңлаучы. «Полька» П.Чайковский	1	Музыка кешене үзгəртергə сəлəтле. Бала тыңлаучы һəм башкаручы буларак. Яраткан музыка геройлары.	Укучы өйрəнəчəк: музыкаль терминнар һəм төшенчəлəрне: *кереш (башлам)*, куплет, дирижер, кушымта. *Эшчəнлек төрлəре.* Музыка	*<u>Шəхескə юнəлдерелгəн:</u>* Композитор, башкаручы һəм тыңлаучының иҗади-музыкаль эшчəнлекнең субъектлары буларак бəйлəнешенə кызыксыну күрсəтү *<u>Регулятив:</u>* - укытучы белəн хезмəттəшлек итү *<u>Танып – белү:</u>*	13.04	
27	Композитор – башкаручы –	1				20.04	

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

	тыңлаучы. «Соловейка». А. Филиппенко муз., Г. Бойко суз-е.		Музыка белән яңа очрашулар. Музыка - кешенең гомерлек юлдашы	тыңлау. Жырлау. Музыкаль-пластик хәрәкәтләр. Өйрәнергә мөмкинлек алачак: Театрда үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен сөйләргә һәм үтәргә	- музыкаль текста төрле өлешләрне табу <u>*Коммуникатив:*</u> Жырны башкарганда музыкаль образларның интонацион – мелодик үзенчәлекләрен чагылдыру -Жырлаганда, хәрәкәтләрдә, рәсемдә, сүз белән халык һәм композитор көйләренең образлы эчтәлеген чагылдыру.		
28	Мультфильмнар илендә музыка. «Колыбельная медведицы».<u>(«Умка»). Музыка Е. Крылатова, слова Ю. Яковлева.</u> «Дюймовочка». С. Слонимский.	1	Музыка кешене үзгәртергә сәләтле. Бала тыңлаучы һәм башкаручы буларак. Яраткан музыка геройлары. Музыка белән яңа очрашулар. Музыка - кешенең гомерлек юлдашы	Укучы өйрәнәчәк: музыкаль терминнар һәм төшенчәләрне: *кереш (башлам)*, куплет, дирижер, кушымта. *Эшчәнлек төрләре.* Музыка тыңлау. Жырлау. Музыкаль-пластик хәрәкәтләр. Өйрәнергә мөмкинлек алачак: Музыкаль әсәрләрне игътибар белән тыңларга, мультфильм геройларының характерын аерырга музыкаль образларны табарга, образларга сыйфатлама бирергә.	<u>*Шәхескә юнәлдерелгән:*</u> -музыка дәресләренә уңай караш, музыкаль – практик эшчәнлекнең кайбер төрләренә кызыксыну булдыру <u>*Регулятив:*</u> - тыңлаучы позициясен аңлау, шул исәптән музыкаль әкият геройлары образларын кабул иткәндә һәм балалар тормышыннан әсәрләр тыңлаганда <u>*Танып-белү:*</u> - төрле геройларның музыкаль сыйфатламаларын чагыштыру <u>*Коммуникатив:*</u> Сыйныфташлар белән бергәләп җырлар өйрәнү һәм башкару.	27.04	
29	«Мульти-пульти» илендә музыка.«Песенка Львенка и Черепахи». Г. Гладков көе, С. Козлов сүзләре.	1				4.05	
30	Музыка тирә-юнебездә яши.«Игра воды». М. Равель.«Полька».П.И. Чайковский.	1		Укучы өйрәнәчәк: музыкаль терминнар һәм төшенчәләрне: *кереш (башлам)*, куплет, дирижер, кушымта. *Эшчәнлек төрләре.* Музыка тыңлау. Жырлау. Музыкаль-пластик хәрәкәтләр. Өйрәнергә мөмкинлек алачак:	<u>*Шәхескә юнәлдерелгән:*</u> Матурлыкны тою хисен үстерүгә музыкаль әсәрләр белән танышу аша нигез салу <u>*Регулятив:*</u> -тыңлаучы позициясен аңлау, шул исәптән балалар тормышыннан музыкаль өзекләр тыңлаганда. -уку бурычын куярга һәм кабул итәргә; <u>*Танып-белү:*</u> -Музыканың кеше тормышында роле турында фикер йөртү <u>*Коммуникатив:*</u>	11.05	
31	Урманда музыка. *«На лесной тропинке».* А. Абрамов көе, Л. Дымова сүзләре.	1				18.05	

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

32	Туган авылымда туган җырлар. *«Наш край»*. Д. Кабалевский, А. Пришелец.«Полька». П.И. Чайковский.	1		Бию жанрын (хоровод, полька) аерырга, биюгә характеристика бирергә. Тыңланган әсәр турында сөйләргә.	Җырны башкарганда музыкаль образларның интонацион – мелодик үзенчәлекләрен чагылдыру -Җырлаганда, хәрәкәтләрдә, рәсемдә, сүз белән халык һәм композитор көйләренең образлы эчтәлеген чагылдыру.	25.05	
33	Тирә-юнебездә музыка яши. Кече Ватаныбыз	1				25.05	

МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ ГОМУМБЕЛЕМ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘГЕРҖЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
“ЯҢА АВЫЛ БАШЛАНГЫЧ МӘКТӘП - БАЛАЛАР БАКЧАСЫ”

Каралды
МБ җитәкчесе:
____Ф.Ә . Фәхретдинова
Протокол № 1
28 август 2015 ел

Раслыйм
МБГУ “Яңа Авыл башлангыч
мәктәп – балалар бакчасы”
директоры:
___ В. М. Гыйльметдинова
Приказ № 48 - ОД
1 сентябрь 2015ел

Беренче квалификацион категорияле
башлангыч сыйныф укытучысы
Фәхретдинова Филисә Әшрәфовнаның
1 сыйныф өчен рәсем сәнгатеннән
эш программасы

Педагогик киңәшмә утырышында
кабул ителде
Прортокол № 1
28 август 2015ел

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Пояснительная записка

Рабочая программа по изобразительному искусству разработана на основе:

- Законы РФ и РТ «Об образовании»;
- Федерального государственного образовательного стандарта начального общего образования (утвержден приказом минобрнауки России от 6 октября 2009г.№373, зарегистрирован 22 декабря 2009года, регистрационный номер 17785);
- Письма министерства образования и науки РТ от 29.08.2011 №9282/11 "Об учебных планах для 1-2 классов школ РТ, реализующих в 2011-2012 учебном году основные образовательные программы начального общего образования в соответствии с ФГОС НОО" 4 модель;
- Примерной основной образовательной программы начального общего образования, разработанной в соответствии с требованиями федерального государственного стандарта начального общего образования (Москва «Просвещение» 2011).
- Федеральный перечень учебников, рекомендованных (допущенных) Министерством образования и науки Российской Федерации к использованию в образовательном процессе в общеобразовательных учреждениях, на 2011/2012 учебный год (Приказ Министерства образования и науки РФ № 2080 от 24 декабря 2010 г.
- Базисный учебный план Министерства образования и науки РФ (приказ Министерства образования Российской Федерации от 9 марта 2004 № 1312);авторская программа Кузина В.С «Изобразительное искусство» 2011г. Курс рассчитан на 34 часа (1 час в неделю).
- Учебный план на 2015-16 учебный год МБОУ "Янга-Аульская начальная школа-детский сад"АМР РТ введённого в действие приказом
- № 48- ОД от 1 сентября 2015 года.

Для реализации программного содержания используются:
Кузин В. С., Кубышкина Э. И. Изобразительное искусство. 1 класс: учебник – М.: Дрофа, 2013;

В рабочей программе нашли отражение цели и задачи:

Цели: приобщение к искусству как духовному опыту поколений, овладение способами художественной деятельности, развитие индивидуальности, дарования и творческих способностей ребенка.

задачи:

- развитие способности к эмоционально-ценностному восприятию произведения изобразительного искусства, выражению в творческих работах своего отношения к окружающему миру;
- способствовать освоению школьниками первичных знаний о мире пластических искусств: изобразительном, декоративно-прикладном, архитектуре, дизайне; о формах их бытования в повседневном окружении ребенка;
- способствовать овладению учащимися умениями, навыками, способами художественной деятельности;
- воспитание эмоциональной отзывчивости и культуры восприятия произведений профессионального и народного изобразительного искусства; нравственных и эстетических чувств; любви к родной природе, своему народу, Родине, уважения к ее традициям, героическому прошлому, многонациональной культуре.

Содержание тем учебного курса. (1час в неделю. Всего 33часа.)

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Тема 1: **«В мире волшебных красок» 9 часов**

Тема 2: **«Мы готовимся к празднику» 7 часов**

Тема 3: **«Красота вокруг нас» 9 часов**

Тема 4: **«Встреча с весной» 8 часов**

Требования к уровню подготовки по курсу «Изобразительное искусство»

Личностные результаты отражаются в индивидуальных качественных свойствах учащихся, которые они должны приобрести в процессе освоения учебного предмета по программе «Изобразительное искусство»:

- чувство гордости за культуру и искусство Родины, своего народа;
- уважительное отношение к культуре и искусству других народов нашей страны и мира в целом;
- понимание особой роли культуры и искусства в жизни общества и каждого отдельного человека;
- сформированность эстетических чувств, художественно-творческого мышления, наблюдательности и фантазии;
- сформированность эстетических потребностей — потребностей в общении с искусством, природой, потребностей в творческом отношении к окружающему миру, потребностей в самостоятельной практической творческой деятельности;
- овладение навыками коллективной деятельности в процессе совместной творческой работы в команде одноклассников под руководством учителя;
- умение сотрудничать с товарищами в процессе совместной деятельности, соотносить свою часть работы с общим замыслом;
- умение обсуждать и анализировать собственную художественную деятельность и работу одноклассников с позиций творческих задач данной темы, с точки зрения содержания и средств его выражения.

Метапредметные результаты характеризуют уровень сформированности универсальных способностей учащихся, проявляющихся в познавательной и практической творческой деятельности:

- овладение умением творческого видения с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать;
- овладение умением вести диалог, распределять функции и роли в процессе выполнения коллективной творческой работы;
- использование средств информационных технологий для решения различных учебно-творческих задач в процессе поиска дополнительного изобразительного материала, выполнение творческих проектов отдельных упражнений по живописи, графике, моделированию и т.д.;
- умение планировать и грамотно осуществлять учебные действия в соответствии с поставленной задачей, находить варианты решения различных художественно-творческих задач;
- умение рационально строить самостоятельную творческую деятельность, умение организовать место занятий;
- осознанное стремление к освоению новых знаний и умений, к достижению более высоких и оригинальных творческих результатов

Познавательные УУД

- ориентироваться в своей системе знаний: *отличать* новое от уже известного с помощью учителя;
- делать предварительный отбор источников информации: *ориентироваться* в учебнике (на развороте, в оглавлении, в словаре);
- добывать новые знания: *находить ответы* на вопросы, используя учебник, свой жизненный опыт и информацию, полученную на уроке; пользоваться памятками (даны в конце учебника);
- перерабатывать полученную информацию: *делать выводы* в результате совместной работы всего класса;
- перерабатывать полученную информацию: *сравнивать* и *группировать* предметы и их образы;

- преобразовывать информацию из одной формы в другую – изделия, художественные образы.

Требования к уровню подготовки учащихся по курсу «Изобразительное искусство» к концу первого года обучения

Ученики научатся:

- названиям семи цветов спектра (красный, жёлтый, синий, зелёный, фиолетовый, оранжевый, голубой);
- элементарным правилам смешения основных цветов (красный и синий дают в смеси фиолетовый, синий и жёлтый – зелёный и т.д)
- о деятельности художника (что может изобразить художник – предметы, людей события;
- с помощью каких материалов изображает художник – бумага, холст, картон, карандаш, кисть, краски и пр.).
-
- **Ученик получит возможность научиться:**
- правильно сидеть за партой (столом), верно держать лист бумаги и карандаш;
- свободно работать карандашом – без напряжения проводить линии в нужных направлениях, не вращая при этом лист бумаги;
- передавать в рисунке простейшую форму, общее пространственное положение, основной цвет предметов;
- правильно работать акварельными красками – разводить и смешивать краски, ровно закрывать ими нужную поверхность (не выходя за пределы очертаний этой поверхности);
- выполнять простейшие узоры в полосе, круге из декоративных форм растительного мира (карандашом, акварельными и гуашевыми красками);
- применять приёмы рисования кистью элементов декоративных изображений на основе народной росписи (Городец, Хохлома);
- рассказать, устно описать изображённые на картине или иллюстрации предметы, явления (человек, дом, животное, машина, время года, время дня, погода и т.д.), действия (идут, сидят, разговаривают и т. д.); выразить своё отношение;
- пользоваться простейшими приёмами лепки (пластилин, глина);
- выполнять простейшие композиции – аппликации.

Использовать приобретенные знания и умения в практической деятельности и повседневной жизни для:

- самостоятельной творческой деятельности;
- обогащения опыта восприятия произведений изобразительного искусства;
- оценки произведений искусства (выражения собственного мнения) при посещении выставок, музеев изобразительного искусства, народного творчества и др.;
- овладения практическими навыками выразительного использования линии и штриха, пятна, цвета, формы, пространства в процессе создания композиций.

Перечень учебно-методического обеспечения.

- Кузин В. С., Кубышкина Э. И. Изобразительное искусство. 1 класс: учебник – Москва. Дрофа, 2013;
- Готовые учебно-методические разработки, цифровые образовательные ресурсы (ЦОР), наглядные дидактические материалы, презентации, физкультминутки на Интернет-сайтах

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Календарно – тематическое планирование

№ п/п	Тема урока	Метапредметные результаты	Дата проведения		примечание
			план	факт	
1	**В МИРЕ ВОЛ-ШЕБНЫХ КРАСОК –** **9 Ч** **Тылсымлы буяулар дөньясында. Рәссамнар ничек һәм нәрсә белән ясыйлар? Салават күпере ясау.** ***<u>Сакчыллык буенча инструктаж</u>.***	*Личностные УУД:* - Действия, характеризующие уважительное отношение к труду людей и к продукту, производимому людьми разных профессий. *Регулятивные:* -понимать смысл инструкции учителя и принимать учебную задачу *Познавательные:* -под руководством учителя осуществлять поиск нужной информации в учебнике и учебных пособиях *Коммуникативные:* -допускать существование различных точек зрения	2.09.		
2	Беседа « Декоративно-прикладное искусство» Декоративная работа «Волшебные листья и ягоды» **“Серле яфраклар һәм җиләкләр.”- декаратив эш.**	*Личностные УУД:* - Действия, характеризующие уважительное отношение к труду людей и к продукту, производимому людьми разных профессий. - ориентация на оценку результатов собственной предметно-практической деятельности *Регулятивные:* -осуществлять контроль и самоконтроль; - самоконтроль результата практической деятельности путем сравнения его с эталоном (рисунком, схемой, чертежом). *Познавательные:* . Осуществлять поиск необходимой информации в учебнике, словарях, справочниках, в том числе на электронных носителях. - проектирование изделий: создание образа в соответствии с замыслом, реализация замысла.	9		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

		-уметь вести диалог, распределять функции и роли в процессе выполнения коллективной творческой работы. *Коммуникативные:* -принимать участие в работе парами и группами			
3	Декоративная работа «Красота орнаментов из геометрических фигур» **Декаратив эш «Геометрик фигуралардан ясалган бизәк”**	*Личностные УУД:* - Действия, характеризующие уважительное отношение к труду людей и к продукту, производимому людьми разных профессий. *Регулятивные:* -осуществлять контроль и самоконтроль; - самоконтроль результата практической деятельности путем сравнения его с эталоном (рисунком, схемой, чертежом). *Познавательные:* . Осуществлять поиск необходимой информации в учебнике, словарях, справочниках, в том числе на электронных носителях. - проектирование изделий: создание образа в соответствии с замыслом, реализация замысла. *Коммуникативные:* -принимать участие в коллективных работах	16		
4	Художественное конструирование и дизайн «Волшебные превращения геометрических фигур» **Геометрик фигураларның тылсымлы әверелеше.**		23		
5	Декоративная работа. « Волшебный узор» **Декаратив эш “Тылсымлы бизәк”**	*Личностные УУД:* - первоначальная ориен-тация на оценку резуль-татов собственной предметно-практичес-кой деятельности *Регулятивные:* -осуществлять контроль и самоконтроль; - самоконтроль результата практи-ческой деятельности путем сравнения его с эталоном (рисунком, схемой, чертежом). *Познавательные:* . Осуществлять поиск необходимой информации в учебнике, словарях, справочниках, в том числе на электронных носителях. - проектирование изделий: создание образа в	30		

		соответствии с замыслом, реализация замысла. *Коммуникативные:* -умение рационально строить самостоятельную творческую деятельность, умение организовать место занятий;			
6	Рисование по памяти или по представлению «Волшебные краски осеннего дерева» **Хэтердэн һэм күзаллау буенча ясау “Көзге агачның тылсымлы буяулары”**	*Личностные:* -интерес к отдельным видам предметно-практической деятельности *Регулятивные:* -оценивать совместно с учителем или одноклассниками результат своих действий, вносить соответствующие коррективы *Познавательные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Коммуникативные:* - договариваться с партнёрами и приходить к общему решению	7.10.		
7	Рисование с натуры «Золотые краски осени» **Натурадан ясау “Көзнең алтын**		14		

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

	тəслəре”				
8	Проектная работа « Пейзаж из осенних листьев» **Проект эше “Көзге яфраклардан пейзаж”**	*Личностные:* -уметь рационально строить самостоятельную творческую деятельность, умение организовать место занятий; *Регулятивные:* -осуществлять контроль и самоконтроль; *Познавательные:* - Проектирование изделий: создание образа в соответствии с замыслом, реализация замысла. *Коммуникативные* -. Осуществление взаимного контроля и необходимой взаимопомощи при реализации проектной деятельности.	21		
9	Лепка « Красота формы осенних листьев» **Əвəлəү . “Көзге яфрак формаларының матурлыгы”**	*Личностные УУД:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Регулятивные:* -осуществлять контроль и самоконтроль; - самоконтроль результата практической деятельности путем сравнения его с эталоном (рисунком, схемой, чертежом).	28		

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

		Познавательные: - проектирование изделий: создание образа в соответствии с замыслом, реализация замысла. *Коммуникативные* -контролировать свои действия при проектной работе			
10	**Мы готовимся к празднику -7 ч** Лепка. Рисование с натуры. «Осенние подарки. Овощи» **Әвәләү. Натурадан ясау. “Көзге бүләкләр. Яшелчәләр.”**	*Личностные:* -интерес к отдельным видам предметно-практической деятельности *Регулятивные:* -оценивать совместно с учителем или одноклассниками результат своих действий, вносить соответствующие коррективы *Познавательные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Коммуникативные:* - договариваться с партнёрами и приходить к общему решению	11.11.		
11	Рисование с натуры. «Осенние подарки. Фрукты» **Натурадан ясау. “Көзге бүләкләр. Җиләк-җимешләр”.**		18		
12	Рисование на тему «Сказка про осень» **“Көз турында әкият” темасына рәсем ясау.**	*Личностные:* -представление о причинах успеха в предметно-практической деятельности *Регулятивные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное,	25		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

		обобщать; *Познавательные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Коммуникативные:* -уметь вести диалог, распределять функции и роли в процессе выполнения коллективной творческой работы.			
13	Художественное конструирование и дизайн «Красота обычных вещей. Треугольник» **“Гади әйберләрнең матурлыгы. Өчпочмак”**	*Личностные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Регулятивные:* -осуществлять контроль и самоконтроль; - самоконтроль результата практической деятельности путем сравнения его с эталоном (рисунком, схемой, чертежом). *Познавательные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Коммуникативные:* -уметь вести диалог, распределять функции и роли в процессе выполнения коллективной творческой работы.	2.12.		
14	Рисование с натуры. «Украшения для ёлки» **Натурадан ясау. “Чыршы өчен бизәкләр”**	*Личностные:* -представление о причинах успеха в предметно-практической деятельности	9		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

15	Рисование на тему «Новогодняя ёлка» **“Яңа ел чыршысы” темасына рәсем.**	*Регулятивные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Познавательные:* -уметь планировать и грамотно осуществлять учебные действия в соответствии с поставленной задачей, находить варианты решения различных художественно-творческих задач; *Коммуникативные:* -уметь вести диалог, распределять функции и роли в процессе выполнения коллективной творческой работы.	16		
16	Проектная работа «Подвески и гирлянды на ёлку» **Проект эше. “Чыршыга асма бизәкләр һәм чәчәкләр үреме”**	*Личностные:* -интерес к отдельным видам предметно-практической деятельности *Регулятивные:* -оценивать совместно с учителем или одноклассниками результат своих действий, вносить соответствующие коррективы *Познавательные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Коммуникативные:* - договариваться с партнёрами и приходить к общему решению	23		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

17	**Красота вокруг нас 9 ч** Декоративная работа « В мире красоты» **Декаратив эш “Матурлык доньясында”**	*Личностные:* -интерес к отдельным видам предметно-практической деятельности *Регулятивные:* -оценивать совместно с учителем или одноклассниками результат своих действий, вносить соответствующие коррективы *Познавательные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Коммуникативные:* -уметь вести диалог, распределять функции и роли в процессе выполнения коллективной творческой работы.	13.01.		
18	Иллюстрирование «В гостях у сказки» **Иллюстрация ясау. “Әкияттә кунакта”.**	*Личностные:* -уметь рационально строить самостоятельную творческую деятельность, умение организовать место занятий; *Регулятивные:* -осуществлять контроль и самоконтроль; *Познавательные:* - Проектирование изделий: создание образа в соответствии с замыслом, реализация замысла. *Коммуникативные* -. Осуществление взаимного контроля и необходимой взаимопомощи при реализации проектной деятельности.	20		

19	Беседа « Виды изобразительного искусства и архитектуры» **«Сынлы сәнгать һәм архитектура" темасына әңгәмә.**	*Личностные:* -уметь рационально строить самостоятельную творческую деятельность, умение организовать место занятий; *Регулятивные:* -осуществлять контроль и самоконтроль; *Познавательные:* - Проектирование изделий: создание образа в соответствии с замыслом, реализация замысла. *Коммуникативные* -. Осуществление взаимного контроля и необходимой взаимопомощи при реализации проектной деятельности.	27		
20	Рисование по памяти или по представлению « Мы рисуем зимние деревья» **Хәтердән һәм күзаллау буенча ясау "Без кышкы агачлар ясыйбыз"**	*Личностные:* -интерес к отдельным видам предметно-практической деятельности *Регулятивные:* -оценивать совместно с учителем или одноклассниками результат своих действий, вносить соответствующие коррективы *Познавательные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Коммуникативные:* -уметь вести диалог, распределять функции и роли в процессе выполнения коллективной творческой работы.	3.02.		
21	Рисование на тему	*Личностные:*	10		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

	« Красавица зима» **“Гүзәл кыш” темасына рәсем.**	- сформированность эстетических чувств, художественно-творческого мышления, наблюдательности и фантазии; *Регулятивные:* -уметь планировать и грамотно осуществлять учебные действия в соответствии с поставленной задачей, находить варианты решения различных художественно-творческих задач; *Познавательные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Коммуникативные:* -уметь вести диалог, распределять функции и роли в процессе выполнения коллективной творческой работы.			
22	Декоративная работа. “ Летняя сказка зимой” **Декаратив эш ”Кыш көне җәйге әкият”**	*Личностные:* -интерес к отдельным видам предметно-практической деятельности *Регулятивные:* -оценивать совместно с учителем или одноклассниками результат своих действий, вносить соответствующие коррективы *Познавательные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Коммуникативные:*	24		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

		-уметь вести диалог, распределять функции и роли в процессе выполнения коллективной творческой работы.			
23	Художественное конструирование и дизайн «Красота обычных вещей. Круг,кольцо, овал» **“Гади әйберләрнең матурлыгы. Түгәрәк, божра, озынча”**	*Личностные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Регулятивные:* -осуществлять контроль и самоконтроль; - самоконтроль результата практической деятельности путем сравнения его с эталоном (рисунком, схемой, чертежом). *Познавательные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Коммуникативные:* -уметь вести диалог, распределять функции и роли в процессе выполнения коллективной творческой работы.	2.03.		
24	Иллюстрирование «Герои любимых сказок» **Иллюстация ясау. “Яраткан әкият геройлары”**	*Личностные:* -положительное отношение к занятиям предметно-практической деятельности *Регулятивные:* -уметь планировать и грамотно осуществлять учебные действия в соответствии с поставленной задачей, находить варианты решения различных художественно-	9		
25	Проектная работа « Моя сказка» **Проект эше “Минем әкиятем”**		16		

		творческих задач; *Познавательные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Коммуникативные:* -уметь вести диалог, распределять функции и роли в процессе выполнения коллективной творческой работы.			
26	**Встреча с весной – 8 ч** Декоративная работа. «Встречаем весну- красну» **Декаратив эш ”Яз-матурны каршылыйбыз”**	*Личностные:* - сформированность эстетических чувств, художественно-творческого мышления, наблюдательности и фантазии; *Регулятивные:* -уметь планировать и грамотно осуществлять учебные действия в соответствии с поставленной задачей, находить варианты решения различных художественно-творческих задач; *Познавательные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Коммуникативные:* -уметь вести диалог, распределять функции и роли в процессе выполнения коллективной творческой работы.	30		

27	Лепка « Птицы прилетели» **Әвәләү “Кошлар кайтты”**	*Личностные:* -уметь рационально строить самостоятельную творческую деятельность, умение организовать место занятий; *Регулятивные:* -осуществлять контроль и самоконтроль; *Познавательные:* - Проектирование изделий: создание образа в соответствии с замыслом, реализация замысла. *Коммуникативные* -. Осуществление взаимного контроля и необходимой взаимопомощи при реализации проектной деятельности.	6.04.		
28	Рисование на тему « Весенний день» **“Язгы көн” темасына рәсем.**	*Личностные:* -положительное отношение к занятиям предметно-практической деятельности *Регулятивные:* -уметь планировать и грамотно осуществлять учебные действия в соответствии с поставленной задачей, находить варианты решения различных художественно-творческих задач; *Познавательные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Коммуникативные:* -уметь вести диалог, распределять функции и роли в	13		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

		процессе выполнения коллективной творческой работы.			
29	Лепка Декоративная работа « Праздничные краски узоров» **Декаратив эш “Бизәкләрнең төсле бәйрәмнәре”**	*Личностные УУД:* - Действия, характеризующие уважительное отношение к труду людей и к продукту, производимому людьми разных профессий. *Регулятивные:* -осуществлять контроль и самоконтроль; - самоконтроль результата практической деятельности путем сравнения его с эталоном (рисунком, схемой, чертежом). *Познавательные:* . Осуществлять поиск необходимой информации в учебнике, словарях, справочниках, в том числе на электронных носителях. - проектирование изделий: создание образа в соответствии с замыслом, реализация замысла. *Коммуникативные:* -контролировать свои действия при совместной работе	20		
30	Рисование с натуры. «Красота вокруг нас. Весенние цветы» **Натурадан ясау** **“Матурлык безнең тирәбездә. Язгы чәчәкләр”**	*Личностные:* -интерес к отдельным видам предметно-практической деятельности *Регулятивные* -оценивать совместно с учителем или одноклассниками результат своих действий, вносить соответствующие коррективы	27		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

		Познавательные: - перерабатывать полученную информацию: *сравнивать* и *группировать* предметы и их образы; *Коммуникативные:* -уметь вести диалог, распределять функции и роли в процессе выполнения коллективной творческой работы.			
31	Рисование на тему «Здравствуй лето» **“Исәнме, җәй!” темасына рәсем.**	*Личностные:* -положительное отношение к занятиям предметно-практической деятельности *Регулятивные:* -уметь планировать и грамотно осуществлять учебные действия в соответствии с поставленной задачей, находить варианты решения различных художественно-творческих задач; *Познавательные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Коммуникативные:* -уметь вести диалог, распределять функции и роли в процессе выполнения коллективной творческой работы.	4.05		
32	Художественное конструирование и дизайн «Красота обычных вещей.	*Личностные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е.	11		

	Квадрат, прямоуголь- ник, ромб». **“Гади әйберләрнең матурлыгы. Квадрат, турыпочмаклык, ромб”.”**	умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Регулятивные:* -осуществлять контроль и самоконтроль; - самоконтроль результата практической деятельности путем сравнения его с эталоном (рисунком, схемой, чертежом). *Познавательные:* -иметь творческое видение с позиций художника, т.е. умением сравнивать, анализировать, выделять главное, обобщать; *Коммуникативные:* -уметь вести диалог, распределять функции и роли в процессе выполнения коллективной творческой работы.			
33	Проектная работа “ Летний пейзаж” **Проект эше “Җәйге пейзаж”**	*Личностные:* -положительное отношение к занятиям предметно-практической деятельности *Регулятивные:* -уметь планировать и грамотно осуществлять учебные действия в соответствии с поставленной задачей, находить варианты решения различных художественно-творческих задач; *Коммуникативные:* -уметь вести диалог, распределять функции и роли в процессе выполнения коллективной творческой работы.	18		

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ ГОМУМБЕЛЕМ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘГЕРҖЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
“ЯҢА АВЫЛ БАШЛАНГЫЧ МӘКТӘП - БАЛАЛАР БАКЧАСЫ”

Каралды
МБ җитәкчесе:
____Ф.Ә . Фәхретдинова
Протокол № 1
28 август 2015 ел

Раслыйм
МБГУ “Яңа Авыл
башлангыч мәктәп –
балалар бакчасы”
директоры:
___ В. М. Гыйльметдинова
Приказ № 48 - ОД
1 сентябрь 2015ел

Беренче квалификацион категорияле
башлангыч сыйныф укытучысы
Фәхретдинова Филисә Әшрәфовнаның
1 сыйныф өчен технологиядән
эш программасы

Педагогик киңәшмә утырышында
кабул ителде
Прортокол № 1
28 август 2015ел

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

Аңлатма язуы

Эш программасы түбәндәге документларга нигезләнеп төзелде:

- РФ “Мәгариф турында”гы Законының 7 нче маддәсе.
- “Мәгариф турында” ТР Законы (1997 ел, 2 июль. Үзгәрешләр – 2012 ел, 21 июнь).
- Федеральный Государственный образовательный стандарт начального общего образования» (приказ Минобрнауки РФ № 373 от 6 октября 2009г).
- "Белем бирүнең вакытлы дәүләт стандартларын раслау турында" ТР Мәгариф һәм фән министрлыгының боерыгы №499/09, 04.03.2009 ел.
- Примерные программы по учебным предметам. Начальная школа. В2 ч.Ч.2. – 5-е изд., перераб. – М.: Просвещение, 2011.
- Башлангыч сыйныфлар өчен үрнәк программага / «Дрофа», Мәскәү,2007/),”Перспектив башлангыч мәктәп”концепциясенә,ФГОС таләпләренә(Приказ МО РФ от 15.10. 2009,№373-ФЗ) ;
- Т.М.Рагозина, А.А.Гринева, И.Б.Мылованың Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан расланган “Технология”авторлык программаларына(Москва, 2004)
- Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан тәкъдим ителгән дәреслеккә (Т.М.Рагозина, А.А.Гринева . Технология. 1 нче сыйныф. Москва.”Академкнига/Учебник” 2010) **;**
- Сан ПиН 2.4.2.2821-10. “Гомумбелем бирү оешмаларында укытуга карата санитар-эпидемиологик таләпләр” (РФ төп дәүләт санитар табибы карары белән 2010 нчы елның 29 нчы декабрендә расланган. РФ Юстиция Министрлыгы тарафыннан 2011 нче елның 3 нче марты 189 номеры белән теркәлгән, теркәлү номеры - 19993).
- ТР Әгерже муниципаль районаМБГУ “ Яңа Авыл башлангыч мәктәп-балалар бакчасы”ның 2015 елның 1 сентябрендә №48 – ОД приказы нигезендә гамәлгә кертелгән укыту планына

Программа башлангыч белем бирүнең Федераль дәүләт белем стандарты нигезендә предметлар арасындагы һәм предмет эчендәге бәйләнешләрне, уку процессы логикасын, кече яшьтәге мәктәп укучысында белем алу осталыгы формалаштыру мәсәләләрен исәпкә алып төзелде **.**

Дәреслек Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан расланган Т.М.Рагозина, А.А.Гринева . Технология. 1 нче сыйныф. Москва.”Академкнига/Учебник” 2012. Дәреслек “Перспектив башлангыч мәктәп “ концепциясе һәм яңа белем стандарты таләпләренә туры китереп эшләнгән .

Авторлык программасының эчтәлеге Федераль компонентның дәүләт стандартлары таләпләренә тулысынча туры килә, шунлыктан программага үзгәрешләр кертелмәгән. Шуны истә тотып, төп белем бирү программасының эчтәлегенә мәҗбүри минимум уку темалары кертелми, алар өстәмә(мәҗбүри булмаган) эчтәлек элементына теркәлгәннәр. Башлангыч сыйныфларда укучыларны гомумхезмәткә әзерләүгә нигез салына. Кече яшьтәге укучыларга хезмәт тәрбиясе бирүне хезмәткә өйрәтүне дөрес оештыру, аларның җәмгыяткә файдалы хезмәттә көченнән килгәнчә турыдан-туры һәм даими катнашуы укытуның бу этабында укуга аңлы караш булдыру, шәхесне әхлакый һәм интеллектуаль формалаштыру, аның физик үсешен тәэмин итүдә бернәрсә белән дә алыштырмаслык фактор булып тора. Башлангыч сыйныфларда хезмәткә өйрәтү-укучыларны укыту, тәрбияләү, һәрьяклап үстерүнең бердәм системасының аерылгысыз өлеше.

Ул түбәндәге **максатны** күздә тота:

ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0
Click here to buy
www.ABBYY.com

- табигый, ясалма һәм синтетик материаллардан әйберләр иҗат иткәндә анык технологик операцияләр үзләштерү. Практик эшчәнлек төрләр[illegible] практик эшләр эзлеклелеге укучыларның яшь үзенчәлекләренә туры килә һәм әйберләр техник катлаулыгы үсә бару тәртибендә укучыларның иҗ[illegible] сәләтен һәм мөстәкыйльлеген исәпкә алып төзелгән.

Бурычлар:

- сенсориканы, кулларның вак моторикасын, пронстранствоны күзаллауны, техник һәм логик фикерләүне, күз белән үлчәүне, мәгълүматларда ориентлаша белүне үстерү;
- һөнәрләр турында күзаллау булдыру;
- башлангыч технологик белемнәр; хезмәт күнекмәләре; кешегә һәм җәмгыятькә файдалы хезмәткә тарту өчен кирәкле белем һәм күнекмәләр; практик башкару эшчәнлеге тәҗрибәсе булдыру;
- хезмәт эшчәнлеген оештыру һәм планлаштыру алымнарын үзләштерү;
- хезмәт сөючәнлек, коллектив эшчәнлегендә хезмәттәшлек итү кагыйдәләрен практикада куллана белү.

1 нче сыйныф курсының эчтәлеге

Бирелгән предметның спецификасын исәпкә алып беренче елның программа материалы ике бүлектә бирелгән:

Беренче бүлек:

- “Гомумхезмәт белемнәре, күнемәләре һәм эшчәнлек төрләре”,
- “Төрле материалдан әйберләр эшләү технологиясе (практик эшчәнлек тәҗрибәсе)”.

Икенче бүлек- “Төрле материалдан әйберләр эшләү технологиясе”- түбәндәге структур берәмлектән тора:

1)Пластик материал белән эш.
2)Табигый материал белән эш.
3)Кәгазь һәм картон белән эш.
4)Текстиль материаллар белән эш.

Структур берәмлекләр материалны куллану, күзәтү һәм кайбер үзлекләрен тәҗрибәләр ярдәмендә ачыклау, бер-берсен чагыштыру, технологик операцияләргә кыскача характеристикабирү, практик эшләрне сурәтләү, хезмәт объекты һәм иҗади биремнәр исемлеге турында информацияне эченә ала. Әйберләр эшләү өчен 1 яки 2 дәрес китәргә мөмкин.

Программа индивилуаль эш белән бергә азкомплектлы авыл мәктәпләрендә мөһим булган группалап эшләүне һәм коллектив белән эшләүне дә күздә тотып төзелгән. Эшләнмәләрне башка фән дәресләрендә, мәктәп күргәзмәләре, конкурслар, ярминкәләр оештырганда кулланырга була.

Программа материалы максаты укучыларда хезмәт һәм һөнәри эшчәнлеккә кызыксыну формалаштыру булган профориентация эшен алып барырга да мөмкинчелек бирә.

Программа материалын тормышка ашыру өчен эшләнмәнең конструктив үзнчәлекләрен тикшергәндә эзләнү эшчәнлеген эченә алган эвристик әңгәмәләр,яңа белемнәр үзләштергәндә материалның үзлекләрен ачыклау, әйбәрләр эшләгәндә рациональ технологик алымнар, операцияләр, конструкцияләр куллану файдаланыла.

Хезмәт эшчәнлеген оештырганда эш төренең төрле формалары кулланыла: әңгәмәләр, практик эшләр, мөстәкыйль эшләр,

Контроль формалары- индивидуаль һәм фронталь сорау, үз-үзеңне тикшерү, үрнәк буенча мөстәкыйль эшләү.

Тематик планлаштыру атнага 1 сәгать исәбеннән ел буена 33 сәгатькә төзелгән.

<u>Технология дәресенең төп темалары:</u>

№	Тема	Сәг.саны	Сәгатьләр бүленеше:
1.	Табигый материаллар белән эш	8	
2.	Кәгазь һәм картон белән эш.	11	1 чирек – 9 сәгать
3.	Конструктор белән эш. (Модельләштерү)	2	2 чирек - 7 сәгать
4.	Пластик материал белән эш.	2	3 чирек - 9 сәгать
5.	Текстиль материаллар белән эш.	8	4 чирек- 8 сәгать
6.	Йорт эшләре.	2	
	Барысы	33	

Укучыларның белемнәренә, осталык һәм күнекмәләренә төп таләпләр.

1 нче сыйныф ахырына укучылар белергә тиешләр:

- хезмәт эшчәнлегенең кеше тормышындагы ролен;
- якын тирәдәге кешеләрнең хезмәте эчтәлеген;
- инструментларның кулланылышын;
- кешенең технологик эшчәндегенең әйләнә тирәгә һәм сәламәтлеккә

1 нче сыйныф ахырына укучылар мөстәкыйль һәм парлап эшләү процессында эшли белергә тиешләр:

- укытучы җитәкчелегендә эш урынын оештыруны;
- шәхси хезмәт эшчәнлегенең сүзле планын төзүне;
- рәсемнәр, үрнәк эш файдаланып, эшчәнлек объекты турында информация алуны;
- схема буенча әйбер әзерли һәм үзлекләрен исәпкә алып материал сайлый белүне,
- әйберләр эшләгәндә укытучы контрольлегендә технологик операцияләр эзлеклелеген саклый белүне;
- табигый материаллардан катлаулы булмаган объектлар моделен төзүне;
- әйберне декоратив бизәүне, тегү алымнарын үтәү (инәне “ алга атлатып”).

1нче сыйныфта алынган белем һәм күнемәләрне практик эшчәнлектә һәм көндәлек тормышта кулланырга:

- алынган мәгълүматны төрле мәсьәләләр чишкәндә куллану өчен;
- өй эшләре башкару (үз-үзеңә хезмәт күрсәтү , киемгә вак ремонт) өчен;
- шәхси гигиена һәм материаллар, инструментлар белән эш иткәндә куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәү өчен;
- кәгазьдән, табигый, текстиль һәм пластик материалдан үзең уйлап төрле предметлар иҗат итү өчен;
- бергәләп эшләгәндә үзара хезмәттәшлекне тормышка ашыру өчен.

Дәреслек Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан тәкъдим ителгән дәреслеккә (Т.М.Рагозина, А.А.Гринева . **Технология. Өстәмә материал:** Проснякова, Т.Н. Азбука мастерства. 1 класс: методическое пособие для учителя. - М.: Академкнига / Учебник, 2006

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

№	Тема	Алдан планлаштырылган нәтиҗәләр УУК)	Үткәрү датасы		
			План.	Факт	искәрмә
1 ч. 1.	Эш өчен материал әзерләү: җыю, киптерү һәм саклау. Күләмле әйберләр һәм аппликация өчен эшләнмәләр әзерләү. **Технология дәресләрендә куркынычсызлык кагыйдәләре буенчи инструктаж №1**	Участие в диалоге при обсуждении ТБ. УУД: овладение действием моделированием; - поиск и выделение необходимой информации; - умение структурировать знания; - анализ объектов с целью выделения частей; - способность принимать и сохранять учебную цель и задачу. *Личностные:* • знать о причинах успеха в предметно-практической деятельности; • принимать внутреннюю позицию школьника на уровне положительного отношения к школе; • соблюдать гигиену учебного труда и уметь организовать рабочее место; • в предложенных ситуациях, опираясь на общие для всех простые правила поведения, делать выбор, какой поступок совершить. *Регулятивные:* • определять и формулировать цель выполнения заданий на уроке, под руководством учителя. • принимать учебную задачу; • учиться высказывать свое предположение (версию) на основе работы с иллюстрацией учебника; • учиться готовить рабочее место и выполнять практическую работу по предложенному учителем плану с опорой на образцы, рисунки учебника; • учиться совместно с учителем и другими учениками давать эмоциональную оценку деятельности класса на уроке. *Познавательные УУД:* • ориентироваться в учебнике: определять умения, которые будут сформированы на основе изучения данного раздела. • отвечать на простые вопросы учителя, находить нужную информацию в учебнике. • группировать предметы, объекты на основе существенных признаков • определять тему; • ориентироваться в учебнике (на развороте, в оглавлении, в словаре); • добывать новые знания: находить ответы на вопросы, • понимать заданный вопрос, в соответствии с ним строить ответ в устной форме;	***2.09.***		
2.	Кипкән үләннәрне ябыштыру техникасы. Кипкән үләннәрдән аппликация. (64-65 бит)		9		
3.	Пычкы чүбе һәм йомычкадан аппликация. (66 бит)		16		
4	Үсемлек орлыкларыннан мозаика. (67 бит)		23		
5	"Миләш тәлгәше"- кисеп ябыштыру.		30		
6	"Миләш тәлгәше"- пластилин белән ябыштыру.		7.10.		
7	Төсле кәгаз белән эш: кул чуклары формасы белән төрле фигуралар ясау.		14		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

<table>
<tr><td></td><td></td><td>Коммуникативные:
участвовать в диалоге на уроке и в жизненных ситуациях;
отвечать на вопросы учителя, товарищей по классу
соблюдать простейшие нормы речевого этикета: здороваться, прощаться, благодарить;
слушать и понимать речь других

анализировать устройство изделия (под руководством учителя), определять его назначение;

организовывать рабочее место для выполнения практической работы;

Создавать модели несложных объектов из природных материалов.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>8</td><td>Күләмле модельләштерү : бүләк открытка.</td><td rowspan="8">Личностные:
положительное относиться к занятиям предметно-практической деятельностью;
знать о причины успеха в предметно-практической деятельности;
ориентироваться на оценку результатов собственной деятельностью;
проявлять интерес к отдельным видам предметно-практической деятельности;
принимать внутреннюю позицию школьника на уровне положительного отношения к школе;
самостоятельно определять и объяснять свои чувства и ощущения, испытывать этические чувства (стыда, вины, совести) на основании анализа простых ситуаций;
знать основные моральные нормы поведения;
соблюдать гигиену учебного труда и уметь организовать рабочее место;
в предложенных ситуациях, опираясь на общие для всех простые правила поведения, делать выбор, какой поступок совершить.
Регулятивные:
-определять и формулировать цель выполнения заданий на уроке, во внеурочной деятельности, в жизненных ситуациях под руководством учителя.
понимать смысл инструкции учителя и принимать учебную задачу;
определять план выполнения заданий на уроках, внеурочной деятельности, жизненных ситуациях под руководством учителя.
выполнять контроль точности разметки деталей с помощью шаблона;
учиться совместно с учителем и другими учениками давать эмоциональную оценку деятельности класса на уроке.
оценивать совместно с учителем или одноклассниками результат своих действий, вносить соответствующие коррективы;</td><td>21</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>9</td><td>Кәгазь һәм картон төрләре. Кеше тормышында хезмәт эшчәнлеге. (4-6 бит)
Әңгәмә “Кәгазь тарихыннан”</td><td>28</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td><u>2 ч</u>
10</td><td>Кәгазьне бөгү.
Оригами “Ябалак”
(7-9 бит)</td><td>11.11.</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>11</td><td>Оригами “Конверт”.
(13 бит)
Әңгәмә “Оригами сәнгате”</td><td>18</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>12</td><td>Чуар кәгазьне бөгү.
Декоратив панно. (16-17 бит)</td><td>25</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>13.</td><td>Кәгазьне графрирлау.
“Кошчык”, “Кояшкай” (18-19 бит)</td><td>2.12.</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>14</td><td>Контур буенча кисү (26-27 бит)</td><td>9</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>15</td><td>Геометрик фигуралардан аппликация.(22-23 бит)</td><td>16</td><td></td><td></td></tr>
</table>

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com
ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

	Әңгәмә “Кайчы ничек барлыкка килгән”	*Коммуникативные:* • участвовать в диалоге на уроке и в жизненных ситуациях; • отвечать на вопросы учителя, товарищей по классу; • соблюдать простейшие нормы речевого этикета: здороваться, прощаться, благодарить; • слушать и понимать речь других; • принимать участие в коллективных работах, работах парами и группами; • понимать важность коллективной работы; • контролировать свои действия при совместной работе; • допускать существование различных точек зрения; договариваться с партнерами и приходить к общему решению.			
16	Симметрик кисү. “Аквариумдагы балыклар” (24бит)		23		
<u>3 ч</u> 17	“Гармун”итеп бөгелгән кәгазьне кисү.”Хоровод” (25 бит)		13.01.		
18	Контурлы мозаика. “Медуза”(20-21 бит)		20		
19	Линейка ярдәмендә үлчәү. Үрү. (28-29 бит)	*Личностные:* • знать о причины успеха в предметно-практической деятельности; • принимать внутреннюю позицию школьника на уровне положительного отношения к школе; • соблюдать гигиену учебного труда и уметь организовать рабочее место; в предложенных ситуациях, опираясь на общие для всех простые правила поведения, делать выбор, какой поступок совершить Создания различных предметов по собственному замыслу из бумаги, Создание изделий из бумаги с использованием различных технологий. УУД: - адекватная мотивация учебной деятельности; - овладение действием моделированием; - соблюдение правил личной гигиены и использования безопасных приемов работы с материалами, инструментами;	27		
20	Шырпы тартмаларыннан конструкторлаштыру һәм модельләштерү. ”Йорт хайваннары”(30 бит)		3.02.		
21	“Йорт хайваннары”. Детальләрен ябыштыру (31 бит)		10		
22	Әңгәмә “Балчыктан әйберләр эшләү-борынгы шөгыль”.Шарлар, чокып ясалган бизәкләр,төеннәр. (36-39 бит)		24		
23	Конструктив алым белән төрле формалар әвәләү. “Теремкәй” экиятен иллюстрацияләштерү (40-41 бит)		2.03.		
24	Инә һәм җеп белән эш. Куркынычсызлык кагыйдәләре. (46-47 бит) Әңгәмә “Уймак ничек барлыкка		9		

ABBYY PDF Transformer 2.0 Click here to buy www.ABBYY.com

	килгән”.	- контроль; - коррекция; - оценка; - умение структурировать знания; - анализ объектов с целью выделения частей; - способность принимать и сохранять учебную цель и задачу; - синтез, как составление целого из частей; - преобразование модели. выполнять практическое задание с опорой на рисунок и инструкцию учителя. анализировать устройство изделия, определять его назначение и самостоятельно его изготавливать.			
25	Киселгән җепләрдән аппликация. “Урманда яшәүчеләр” (48-49 бит)		16		
4 ч 26	Җептән толым үрү. Кыстыргыч һәм уенчыклар.. (50-52 бит)		30		
27	Чачаклы тасмалардан аппликация “Әтәчкәй” (53 бит)		6.04.		
28	Тегүнең төп алымы:“алга атлатып тегү” (54-55 бит)		13		
29	Инә кадагыч тегү. (56 бит)		20		
30	“Минем йомшак уенчыкларым” (60-61 бит)	УУД: - адекватная мотивация учебной деятельности; - овладение действием моделированием; - соблюдение правил личной гигиены и использования безопасных приемов работы с материалами, инструментами; - контроль; - коррекция; - оценка; - анализ объектов с целью выделения частей; - способность принимать и сохранять учебную цель и задачу; - синтез, как составление целого из частей.	27		
31	“Минем йомшак уенчыкларым” Көнкүреш әйберләрен һәм торакны бизәү. (60-61 бит)		4.05.		
32	Йорт эшләре. Кием-салымны карау. Ике тишекле төймә тагу (57 бит)		11		
33	Йорт эшләре. Салфетка “Чәчәкле алан”. (58-59 бит)		18		